

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes számok helyben és vidéken 10 fillér, vasuti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 738.

Kiadóhivatal 700.

Elvesztett hadjárat.

Irta: Mezei Ernő.

Tehát megkaptuk végérvényesen, hivatalos irásban, pecsétes bizonyítvánnyal (egyelőre a kormányzati, sőt minisztertanácsi titok hét pecsétje alatt) azt, amit már régen, régen mindnyájan előre tudtunk, és aminél egyebre kezdetől fogva nem számíthattunk. Tudnillik valamennyi bécsi fórumnak, az egyszerű osztrák Bécsnek, vulgo Wiennek, nemkülönben a birodalmi közös Bécsnek, mindenkiféle pedig az udvari Bécsnek tökéletes és feltétlen visszautasítását. „Semmi kartelbank” — nevezett a magyar miniszterek szemébe Bienenrth osztrák miniszterelnök. „Beszélni sem lehet se katonai, se semmiféle közjogi engedményekről” — vonogatták csendesesen vállalkat Schönaich és Aehrenthal összbírodalmi tekintélyek. „Önálló bankról szó se legyen” — jelentette ki mereven a Hofburg ura. És így, szegény magyar kormányfőriak, szomorú bécsi körfutásukat elvégezve, megrogyva, eredmény nélkül, kilátás nélkül, de tegyük hozzá, a legcsekélyebb meglepetés nélkül is: visszatérhettek sok színezetű híveik közé. Hiszen miniszteraink még inkább, mint mindenki más, erre a végre el lehettek készülve. Mégis a kellemetlenül világos konstatá-

lásokkal szemben nem csoda, ha a pillanatnyi indulatok is kitörnek és összes parlamenti táborainkon végigzug a méltatlankodás vihara a háromszoros Bécs ellen, az örökké ellenséges, örökké elfogult, örökké hálátlan Bécs ellen.

Értjük, értjük! Bécs csak az ősi és változatlan ellenség, amelyik ime, a kölcsönös alkotmányos kötelezettségek megállapított viszonyában sem tisztelt törvényes igazunkat és az elnyomás örökölt ösztönével szegezi önös érdekét világos jogaink ellenében. De hogy ilyen ősi ellenséggel állunk szemben, ez történelmünknek négy százéves szakadatlan hagyománya, valami szörnyen kopott, mégis eleven igazság. Hogy is esik meg, hogy erre a nemzedékek vérével jegyzett tapasztalati igazságra most, csak utólag tudunk rájönni? Osodálatos dolog, hogy politikai vezetésünk ezt a történelmi tudatot éppen akkor felejtje el, amikor leginkább kellene eszébe tartania. Ezt a válságossá vált bankkérdést bizony kezdetől fogva úgy intézték és terelték a törvényhozás folyamain át, mintha a hirhedett bécsi fórumoknál csak a legkészségesebb jóakaratra és a legönzetlenebb támogatásra számíthatnának. Az isteni naivitásnak gazdag gyöngyözését láthattuk a bankkérdés körül támadt kormányzati és parlamenti kavargásban, de legszínesebb gyöngye az volt, hogy édes biza-

kodással épp az osztrák politikai tényezők naivitására akartak építeni. Oly szempontokból indultak ki, mintha azt hinnék, hogy a gazdasági verseny terén az osztrákok nem saját érdeküket és hasznukat fogják irányzóul venni. Ezt pedig akkor se lehetne kivánni az osztrákoktól, ha hozzánk való viszonyukban nem meggyökerezett gyűlölség izgalma, hanem a lojális méltányosság szelleme vezetné őket. Bekövetkezett hát az, aminek be kellett következnie. De a bohó naivitások sorozatához tartozik az is, ha ezután valaki fölocsudva és csodálkozva kiáltozza: Mégis hunczút a német! Dehogy „mégis”! Mert persze, hogy az!

Vagy mi tette eleve kilátástalanná ezt az egész bécsi bankkampanyt? Az önálló bank dolgában a mi megdönthetetlen erősségünk éppen csak az, hogy kétségbevonhatatlan törvény alapján teljesen szabadon intézhetjük el és a kérdés semelyik stádiumában nem szorulunk az osztrákok beleegyezésére. De az eddigi tárgyalások rendjén oly formulák váltak urakodókká, mintha jogaink és érdekeink érvényesítését minden körülmények között az osztrák cenzúra alá kellene rendelnünk. Mindenki tisztában lehetett vele, hogy éppen az adott körülmények közt ez a leglehetősebb álláspont. Lyukfurás a vízbe. Csak ennyi volt a magyar kormány egész alkudozó

A vér.

Irta: Hevesi József.

(Utánnomlás tilos.)

L

Kora délelőtt volt.

A kis szalomban, ahol reggelizni szoktak, ketten ültek. A mama és a leánya.

Ezt azért árulom el, mert mindenki inkább nővéreknek tartotta volna őket. A mama gyönyörű fiatal asszony volt még, a leány, Adél, pedig egy tizenöt-tizenhatéves bimbózó hajadon.

A mama az ujságokat nézegette. A leány még nem fejezte be a reggelijét.

De egyre csacsogott, mint egy kis csi-csergő madár.

— Drágám! Ugy-e nem érezted meg új parfümöt?... Milyen édes illata van. Csak nem nagyon diszkrét... Attárnak hívják. Csakberky Leonietől kaptam. A fivére hozta Indiából. Valami virágesszencia. Vagy tán rózsasalaj... Szagold csak!...

Csak most fordult oda az anyjához. De alig pillantott rá, ijedten ugrott föl.

— Jesszusom! Mi bajod van, édes mamikám?

A mama szinte alétan hanyatlott vissza a karosszékhöz.

Bágyadtan mosolyogva mondta:

— Kis szédülés fogott el.

És szép arcán élesebben mutatkoztak a fájdalom finom vonalai.

Adél odasimult az anyjához, így hajla-

dozik a bimbó a felső rózsához) megezirogatta az arcát és szép fehér kezeivel végigsimította forró homlokát. Aztán kedves erőszakkal rántotta ki anyja kezéből az ujságot és kissé durezásan mondá:

— Mindig ezek az ujságok! Fogadni mernék, drága anyuskám, hogy most is valami kellemetlen hír izgatott fel annyira. Lássuk csak!

Az anyja ki akarta kapni a leány kezéből az ujságot. De már késő volt.

Adél belepillantott és hangosan olvasta a nagy, kövér betűkkel nyomtatott, az egész lap szélességét betöltő szenzációs czímet: ifj. Benkő Aladár gróf öngyilkossága.

A leány hol az anyjára nézett, hol meg az ujságra. Tudta, érezte, sejtette, hogy édesanyja rosszul léte és e hírlapi közlemény között valami összefüggésnek kell lenni... Valami aggóató félelem, szemérmes tartózkodás fogta el... Nem a leány állott az anyával szemben, hanem a nő kémlelte a nőt...

És a kémlelő tekintet az anya nem tudta elviselni. Pironkodva sütötte le a szemét és a kis szalomban nehéz, siket csönd állott be. Csak egy állóóra halk ketyegését lehetett hallani.

II.

Hosszu és kínos csend volt.

A leány eldobta kezéből az ujságot és kinézett a kis udvar virágzó fáira.

Az anyja arcán, mint viharos tengeren a felkorbácsolt hullámok, viaskodtak szenvedő lelkenékel tépelődő gondolatai.

Ó törte meg a csendet:

— Adél... drága gyermekem...

A leány visszafordult.

— Anyám?

— Jöjj ide mellém... közelebb... közelebb... Vedd azt a kis párnaszéket és foglalj helyet itt mellettem. Vagy ne bántsd. A székem támlájára ülj... hogy egészen közel légy a szívemhez.

— De anyám, te olyan meghatottnak látszol.

— Csak nagyon közel ülj hozzám, leányom, szívem gyermeke. Gyónni akarok neked.

— Mama, az istenért...

— Ne... ne... ne félj. Józan eszméletnél vagyok. De elérkezettnek látom végre az időt, hogy könnyítsek lelkem nagy terhén, hogy elvessem a hazugság álarcát, hogy őszintén és tisztán közöljem a valóságot veled, leányommal, birámmal.

— De drága... én igazán...

— Ne szakíts félbe, édes, jó gyermekem. Anyád bírálul hív fel most tégedet. Es neked jogod van bíraskodni felettem. Senki másnak csak neked. Még halogatni szerettem volna lelkem vallomását. De ez az ujsághír, amit te is láttál, véget vet a további habozásnak. És te végre is elég okos és elég koros vagy már arra nézve, hogy megalkodj a véleményedet a multamra szakadó nagy eseményről.

Adél ráborult anyja keblére és csókkal borította a kezét, a nyakát, az arcát, a haját...

— Ne, ne mondj nekem semmit, drágám, ne mondj semmit. Akármit is mondanál, akármit is tettél volna, mindig szentnek

munkája az osztrák izgatásnak folyton dagadó áramlata ellenében. Nem térünk ki most a mai fejlemények régibb okaira, noha alaposan lehet rámutatni arra is, hogy már a legutóbbi gazdasági kiegyezésnek a bankügyre vonatkozó rendelkezései szorított megnehezítették a nemzeti jog szabad érvényesítését. De főképen az utóbbi időben folytatott tárgyalások menete szinte olyan volt, mint ha a magyar kormány önmaga elé és még inkább a dolgok természetes fejlődése elé folyton új akadályokat kívánt volna tornyosítani.

Igen, a korona akaratát. Megengedjük, ezt az akartatott, mint alkotmányosságunk lényeges tényezőjét, senki nem ignorálhatja még a bankkérdésben sem, bárha éppen ezen a téren a korona joga a szokottnál még korlátoltabb. Hangsúlyoztuk is annak idején, hogy minden karteles tárgyalás előtt is a kormánynak ezt a kétségtelen nemzeti jogot kell a királyi ellenzés lehetőségei elenében biztonságba juttatnia. Hiszen világos volt, hogy csak ez a fedezet adhat a magyar kormány álláspontjának ellentálló erőt az osztrák prepotenzia ellenében. Nos a mai nap jelentései meghozták a végleges bizonyosságot arról, hová kellett jutnia a kormánynak és a magyar bankügynek az ellenkező eljárással. Szánalmasabb sorsot képzelni sem lehetne egy igaz és erős nemzeti követelés képviselésében. Az önálló bank ügye nemhogy a király jóváhagyására, de a kormány szolidaritására sem támaszkodhatott. Hogy azután a dolgok logikája utján az osztrák kormány rideg magatartása agyoncsújtott minden kartelajánlatot, a kormánynak két függetlenségi tagja, mint pártjuk vezérei, a király elé terjesztették az önálló bank tervét. Micsoda benyomás lehetett ez az utólagos ajánlat ahoz, amikor előbbi eljárásával az egész kormány kiáltó tamuságot tett arról, hogy egyedül az Ausztriával való megegyezést tartja a bankkérdés cél-

széri és helyes megoldásának? Csak kellelten szertartásnak, kényszeredett formáságnak, csakis a párttekintetekből való külső dekorum lerovásának tűnhetett fel az uralkodó előtt. Aminek a felébredt nemzeti öntudat harsány hajnali kakasszavaként kellett volna hangoznia, a vihar által elvert galambok utolsó nyögdecselésének hallatszott be a Hofburg süket falai közé. Valami jelentéktelen epizód, valami futó akkord, csak éppen ennyi erő telt ki a függetlenségi vezérek utolsó ajánlata révén egy önálló nemzeti banknak oly régi és oly általános nemzeti programjából. Kevesebb hatás ez, mint amennyit Tisza Kálmán több mint harmincz év előtt tett hasonló kísérletével elérni tudott.

A magyar közvélemény ma a kormányválság kitörését csak azzal a fájó érzéssel itéli meg, hogy benne az eddigi bankhadjárat veresége lesz nyilvánvalóvá. Legalább a hadjárat ama részére nézve, amely a kabinettanácskozások diszkrét függőnyei között és a királyi audienciák sikamlós parkettjén folyt le. Láttunk egy kezdő fejezetet, amelyben az osztrák kormány nem vette komolyan a magyar kormány egyezkedő álláspontját, mert törvénybeli felsőbb-ségét nem fedte és védte ki a korona árnyéka. Láttunk a megalázás után egy végső, elkésett fejezetet is, amelyben maga a korona nem vette komolyan a nemzeti akarat és a parlamenti többség alkotmányos igazát, mert kívánságát nem támogatta a kormány szolidaritásának összhangzatos kijelentése. Még azzal a vigasztalással sem fogadhatjuk a válságba került kormányt, hogy a „glorieux vaincu”, a dicsőségesen legyőzött szerepét tulajdonítsuk neki. De a kormány eddigi veresége nem jelentheti a nemzeti bank ügyének gyengeségét, annál kevésbé a nemzeti akarat lehanyaglását. A hadjárat sorsa csak ott, a nagy szabad síkságokon és azokon a messzelátású bércfokokon dőlhet el, ahol való-

ban a történelem levegője viharzik és a nemzeti akarat kiáltása óriási visszhanggal terjed szét.

A kormány megbukott.

A király elutasította Kossuth előterjesztését.

Budapest, április 24.

(Saját tudósítónktól.) Nagy szomorúság ül ezen a vonaton, mely egy hétig vergődő tanácskozás után röpti vissza Kossuthot és Apponyt a császárvárosból Budapestre. Szalonkocsijukban telpelődhetnek a vezérek, hogy magyar földre lépve kibontsák-e újból a begöngyöltetett függetlenségi lobogót, mely több mint három évvel ezelőtt rohamos győzelemmel hódított s gyors diadala csak Napoleon sas madarának tüneményes győzelmi rohamához fogható, mely a lángeszű császárnak Elbáról való visszatérése után, toronyról toronyra repült, amíg a Notre Dame-templom tornyára ért. Harczba szólítsák-e újból a nemzetet, amely csak alig tudta kibíenni egy szerencsétlen nemzeti küzdelem vereségeit és fáradalmait? Van-e erő és van-e kedv a nemzetben erre a küzdelemre, mely tagadhatatlanul legjelentősebb nemzeti érdekeink megvédelmezésére indulhat meg akkor, midőn velünk szemben áll egy öreg és makacs császár, kérlelhetetlen vétőjával, egy kölcsönként dicsőségben megszegedett diplomácia a maga konzervativitásával és ellenséges indulatával, továbbá egy hivalkodó hadsereg békebe fojtott harci mámorának tulengő hetvenkedésével.

Apponyi nem látja vigasztalhatatlannak a helyzetet és a falusi levegővel vigasztalja magát, mely jót fog tenni annyi csatározás után a tüdejének. Kossuth beteg. Nagy önfeláldozással vonzolta el fájó tagjait a király dolgozószobájába s mikor visszajött, kétségbe ejtően levert volt, ilyen nagyfoku-

tekintelek. Égi angyalnak. Nemes és nagy-szívű anyámnak.

Könyekre fakadt a szép fiatal anya:

— Köszönöm, köszönöm, drága gyermekem, — de én tartozom ezzel a gyónással lelkem nyugalmának, tartozom vele neked, akivel szemben irtozatos felelősség terhét viselem és addig nem térhet meg lelkem nyugodalma, amíg tetőled feloldásban részem nem lesz.

— Biztosítalak, édes, jó anyám, hogy bármi —

— Édes bizalmad, gyermekrajongásod meghat, Adélmám, de ez nem elegendő nekem. Nem a szivedhez fordulok most, hanem a te bölcs eszedhez. Ha ez felment, akár lebull rólam hosszú évek szenvedésének vasterhe. Neked meg kell ballgatnod, meg kell ismerned, édsanyád életének Golgotáját és jaj nekem, ha tőled sem kapnék felmentő ítéletet. Hallgass tehát!

III.

Egészen a keblére vonta leánya szép fejét és beszélni kezdett:

— Nagyot vétkeztem, leányom, az emberi törvények ellen. És ezért az emberek ítélkeztek fölöttem. A szívemre hallgattam, a véremre és tiszta meggyőződésöm az volt, hogy a természet szava legalább is annyira szent, mint az emberi törvények kijelentései.

Szegény leány voltam és szüzi lelkese-déssel léptem a művészi pályára, hol sok diadallal és sikerrel kecsegtettek. De engem nemcsak a fényes jövő, a virágkoszorus diadall csábított, hanem az a gondolat is, hogy

majdan szegény szüleimen segítek és visszafizethetem nekik mindazt a sok nélkülözést, melynek árán az én nevelésemről gondoskodtak.

Azok, akik a művészet lépcsőfokain haladnak fölfelé, hamarabb szembetűnnek. Ennek köszönhetem én is, hogy egy férfinak a szemébe ötlöttem, aki első látásra gyöngéd vonzódást tanúsított irántam és akit én ártatlan, leányos szívemmel első látásra megszerettem. Tiszta, szent, rajongó, ártatlan, harmatos szerelemmel...

Nem kérdeztem, nem gondolkodtam, nem tanakodtam, csak szerettem.

Who ever lov'd, that lov'd not at first sight?

Ugyan szeretett-e valaha az, aki első látásra nem lett szerelmes?

Kérdés, gondolkodás, tanakodás nélkül követtem a szívem szavát.

És most ítélhetsz fölöttem, Adélmám. — Itélhetsz fölöttem. Az a férfi, akit megszerettem, a te atyád akkor már nős ember volt. Idősb Benkó Aladár gróf. Később tudtam ugyan meg. De nem törődtem vele. Hiszen én sohasem is kérdeztem tőle semmit. Én csak szerettem.

És ő is szeretett. Esküszöm neked, hogy szeretett.

Sokszor kérdezősködtem fölőle, hogy milyen ember volt a te atyád? Hogy beszéljek neked sokat az atyádról! Hogy mutassam meg legalább az atyád arczképét. Én mindig kitérő választ adtam. Csak nem árulhattam el a te ártatlan lelkednek, hogy te az én leánykori nevedet viseled, hogy a te születés-

sed az emberi törvények megsértése volt... hogy...

Adél itt közbevágtott:

— Ne izgasd föl magadat, anyám. Én imádlak, én szeretlek, én megértelek. Nekem nincs neked mit megbocsátani. Mert tudom, érzem, hogy tiszta vagy, hogy te szent vagy, hogy te egy martir vagy. Te a szivedet követted, ártatlan, nemes, jó szivedet. Oh, mennyire imádlak!

Összeölelkeztek és csókba fuladt a zokogásuk.

Néhány percz múlva folytatta az anya:

— Atyád tiszta érzéssel volt hozzám és ha frigyünkön nem is volt a pap áldása — (hiszen nős volt, nem vehetett el!) — de rajta volt isten áldása. Ő imádot emem. És elhalmozott szeretetével, jóságával, bőkezűségével. És gondoskodott busásan a te jövődről is. Szeretetével, szerelmével bőven kárpótolt engem az emberek ridegségeért. Fájdalom, nem tartott sokáig az én boldogságom. Atyád meghalt és én örök özvegységet fogadtam, holott sohasem volt törvényes férjem.

— És... és... — kérdező habozva, Adél, — az atyám szeretett engem?

— De mennyire. Mindig azzal foglalkozott, hogy törvényesen adoptálni fog. Meg is tette ez iránt a kellő lépéseket. A családja ugyan keményen ellenezte. De ő érvényt szerzett volna akaratának, ha korán el nem hal...

Adél szomorúan hajtotta le a fejét.

— A családja ellenezte?... —

— Igen. Mert egy fiuk volt. És minden

depres
rajta.
adott
kellett
állapít
között
vannak
landós
gyengít
merov
tígy áll
ugy a r
s vala
kell. É
volt. P
gyűjtöt
pártok
dasági
s erre
maszko
meg a
fogadja
magyar
gad el
se, mel
nének
rály ne
átreform
jól meg
Gyula,
amely
uralma
ben m
akarják
szivére
nem ha
a két k
nerth-k
tria nem
szövi a
legutóbb
tákkal
eszköze
den járn
netre sz
nyü sziv
től, aki

egyéből
vagyonál

— E

— I

ledtem a

tiszta szí

jét gyász

fájdalmá

lantja. D

szinte ki

— M

tal. A cs

hatod az

távol tar

szállni és

— M

— E

között.

— M

Adél

Egys

— A

Benkó gr

— I

— H

vannak v

hogy ók

gyünk jo

Engedd

testvérem

ápolhassa

— Az a

— T

véred par

depressziót még talán soha sem láttunk rajta. Fájdalmas, rezignált hangon előadott nyilatkozatait meghallgatva, nem kellett államférfiúi tehetség annak megállapítására, hogy a király és a nemzet között újból áthidalhatatlan ellentétek vannak s az udvar egy szemernyi hajlandóságot se mutat arra, hogy meggyengítse a bank-kérdésben elfoglalt merev álláspontját. Ma már a kérdés úgy áll, hogy leszegedte az álláspontját úgy a magyar, mint az osztrák kormány s valamelyiknek feltétlenül pusztulnia kell. És Bienerthnek gyönyörű csatája volt. Parlament nélkül is maga köré gyűjtötte ebben a kérdésben az összes pártokat, Ausztriának egész nagy gazdasági érdekességét és pénzügyi erejét s erre a hatalmas fundamentumra támaszkodva, hetykén és nyeglén üzenté meg a magyar kormánynak, hogy nem fogadja el a kartelbank tervezetét s a magyar kormány tudja, hogy nem fogad el semmiféle jelentősebb reformot se, melyet vívmány gyanánt tüntethetnének fel a magyar államférfiak. A király nem engedi a közös intézményeket átreformálni. Azt mondja, hogy amit jól megcsinált az öreg gróf Andrássy Gyula, Deák Ferencz meg Beust s amely intézmény az ő több évtizedes uralma alatt mind a két ország érdekében megfelelőnek bizonyult, azt ne akarják az utódok megbolygatni. Ha a szívére — mely ezt diktálja neki — nem hallgatna is, de választania kellene a két kormány között, akkor is a Bienerth-kabinetet tartaná meg, mely Ausztria nemzetiségei között ügyes kezekkel szövö a békés megegyezés fonalát, mely legutóbb is szövetséget kötött a dalmatákkal s Lueger protektorátusa alatt eszköze a keresztényszocialisták minden jámbor óhajításának. Erre a kabinetre szüksége van a császárnak s könnyű szívvel válik meg attól a Kossuth-tól, aki lojálisan egyeztetette össze a di-

egyébtől eltekintve, attól is félték, hogy te a vagyonában megrövidited.

— Hát ilyen gonoszok az emberek!

— De milyen gonoszok. Egyszer közeledtem a grófnőhöz, atyád nejéhez... szerető, fészta szívvel közeledtem hozzá. Mikor a férjét gyászolta. Gondoltam, hogy majd enyhíti fájdalmát, ha férjének gyermekét megpillantja. De az a gögös, keményszívű asszony szinte kikergettetett a kastélyából...

— Drága anyám, ennyire megaláztak.

— Megaláztak. De az isten nem ver botlat. A család egészen tönkrement. És ott láthatod az ujságban, hogy a fiu, akitől téged távol tartottak, nem tudott az élettel szembeállni és öngyilkosságot követett el.

— Meghalt.

— Egy kórházban fekszik élet és halál között.

IV.

Megint hosszú, néma csend állott be.

Adél egyre csokolgatta anyja kezét.

Egyszer aztán hirtelen megszólalt:

— Anyám, ugy-e, eszerint az a fiatal Benkő gróf nekem testvérem.

— Igen. Legalább is féltestvéred...

— Hiszen akkor nekem kötelességeim vannak vele szemben. Drága anyám, tudom, hogy ők téged nagyon megaláztak. De mi legyenünk jobbak, mint ők voltak mi hozzánk. Engedd meg nekem, hogy én az én szegény testvéremet fölkereshessem és halálos ágyán ápolhassam. Ugy-e, megengeded?...

Az anya körülfonta Adél nyakát:

— Tedd azt, amit a szíved sugall, amit a tévedés parancsol.

násztia érdekét a magyar államéval, aki a legutóbbi külpolitikai bonyodalmak alatt merészen állott meg Ferencz József uralkodói tekintélyének megvédelmezése mellett, de akinek nem tudják most megbocsátani a császárvárosban, hogy betegen feküdvé, — bár ismerte a nehézségeket — gyenge volt és belement a bankagítációba, leszegedte magát az önálló bank mellett. Neheztelnek rá, mert nem tud fegyelmet tartani a pártjában s a párt küzdelmének taktikáját nem ő, hanem szangvinikusabb alvezérei irányítják.

Aztán jönnek a rekriminációk. Hogy nem kellett volna a felemelt kvótát megszavazni, mert akkor ma kevesebb ódiom ülné meg a függetlenségi pártot. Hogy meg kellett volna csinálni a husz esztendő kiegészését Ausztriával s akkor csak nagyon parciális kérdés maradt volna a bank kérdése. Nem lehet új nemzeti küzdelmet kezdenünk — mondják az óvatosak és az opportunisták — mert az ország a magyar bankért nem száll harczba s egységes nemzeti harczra, mikor egyes pártok nyíltan állást foglalnak az önálló bank ellen, nincs kilátás s a legutóbbi nemzeti elmentálás se volt eredményes.

A helyzet azonban most más. Akkor a király felségjogaira hivatkozott, melyeknek törvényben gyökerező erejük tagadhatatlanul volt. A bankkérdés azonban nem érinti és nem is érintheti a király jogait. Az önálló magyar bank felállítása egyedül a magyar országgyűlés dolga, ma már a magyar országgyűlés kötelessége. Ezt megakadályozhatja a királyi vétó, de ha ez a királyi jog lépten-nyomon súlyos akadályokat gördíthet Magyarország gazdasági fejlődése elé, akkor a magyar parlamentarizmus csak üres fikció s a magyar országgyűlés nem népképviselő, hanem a dumánál is alsóbb rendű intézmény.

A függetlenségi pártot Bécs mindig el akarta terelni a közjogi küzdelmek teréről. Mindig ajánlgatták neki, hogy kapcsolják ki a közjogi kérdéseket s a gazdasági haladást írják a zászlójukra. Ime itt van az első jelentősebb gazdasági kérdés. És ez ime mindjárt az első ütközéspont is. A király elutasította a két függetlenségi vezérpolitikus előterjesztését s ezzel a magyar politika ismét olyan kátyuba jutott, melyből igazán nem tudhatjuk, hogy mikor és miképen fog kivergődni.

Mit csinál majd az uralkodó? Csak egy dolog bizonyos, az, hogy nem enged merev álláspontjából. A király akarátának megmerevődéséhez nagy mértékben hozzájárul a trónörökös állásfoglalása. A trónörökös beavatkozása ugyanis már látható az összes újabb királyi elhatározásokban s minden olyan akcióban, mely a közös intézmények szétválasztását, vagy csak meglazítását is célozza, a trónörökös a Burg döntő faktora. A trónörökös a központi birodalmi eszme fanatikus lovagja, gyűlöl minden szeparatistikus törekvést s így első sorban a magyar függetlenségi pártot gyűlöli s nem szívesen látta a kormányon se Kossuthot, se Apponyit, akiket több mint három éves miniszerségük alatt nem is fogadott. Az önálló bank ellenes cam-

pagnet Ausztriában tulajdonképpen a trónörökös vezette, az ő embere Aehrenthal, az ő bizalmasa és kreaturája báró Bienerth, aki megbuktatta a magyar kormányt, még mielőtt ez a bankkérdéssel az uralkodó elé járult volna. És az osztrák körök makacsságán — nagyon félünk — meg fog törni minden nemes igyekezetünk, amelylyel gazdasági önállóságunkat biztosítani akarjuk s nem tudjuk elképzelni, hogy akár Justh Gyula, aki legfanatikusabb előharczója az önálló banknak, akár más többet tudjon elérni, mint Kossuth Ferencz, aki szolgálatot tett a Habsburgoknak s aki annyira nobilis volt az uralkodóház iránt, hogy most, mikor a külföldi bonyodalmak miatt égett fejük felett a ház, nem állott elő a bankkérdéssel, hanem a nemzet támogatását nagylelkűen felajánlotta. A Habsburgokkal szemben — ezt már megtanulhattuk volna — nem érdemes ilyen messzemenő nobilitással eljárni.

Holnap minisztertanács lesz, melyen aláírja a miniszterelnök a lemondását s ezt a kormány hétfőn fogja a Ház tudomására hozni.

A mai eseményekről a következő értesüléseink vannak:

(Kossuth és Apponyi audienciája.)

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter tegnap este Avarna olasz nagykövet után még Müller László külügyi osztályfőnök látogatását is fogadta, majd a késő estéli órákban gróf Zichy Aladárral, a király személye körüli miniszterrel folytatott hosszabb tanácskozást, aki audienciájáról informálta a kereskedelemügyi minisztert. Ma délelőtt gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter kereste fel Kossuth Ferenczet. A két államférfi az egész délelőttöt csaknem állandó tanácskozásban töltötte együtt, s ez alatt az idő alatt senkit sem fogadtak.

Délután egynegyed két órakor Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter kocsiba ült és a titkárja, Tormay Géza kíséretében a Burgba hajtatott. A miniszter az udvarnagyi hivatal felvonóján ment fel a király lakosztályához, ahol pontban fél két órakor magánkihallgatáson fogadta a király. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. Amikor Kossuth Ferencz a Burgban a királytól kijött, a király dolgozószobája előtt találkozott gróf Apponyival s néhány pillanatig beszélgetett vele. Kossuth ezután visszahajtatott a magyar házba, ahova néhány perczel félhárom óra előtt érkezett. A reá várakozó nagyszámú hírlapírók előtt a következő kijelentést tette:

— Sajnálom, tisztelt uraim, hogy nem az önök nagyhatalma az, akikkel első sorban közölhetem a király határozatát, mert tulajdonképpen az a közlés igen természetesen a minisztertanács elé tartozik, nem pedig az önök becses tanácsa elé. Csak annyit mondhatok, hogy *ő felsége egy egész óráig fogadott nagyon kegyesen és közölte velem elhatározását, megőrizve az alkotmányos formákat.* Mást az urakkal nem közölhetek.

A Burgban ezalatt az idő alatt a király gróf Apponyi Albertet fogadta, aki a királyi kihallgatás után szintén a magyar házba jött. A miniszter kijelentette, hogy kihallgatása egy félóra hosszat tartott, de a kihallgatásról több nyilatkozatot egyáltalán nem tehet.

Gróf Apponyi felkereste ezután Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert, akivel hosszabban tárgyalt.

Kossuth és Apponyi délután 4 óra 40 perczkor gróf Zichy Aladárral visszautazott Budapestre.

(Kossuth és Apponyi a Burgban.)

— Kiküldött tudósítónk jelentése. —

Bécsbe gyült újságírók ma lázas érdeklődéssel lesték Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert audienciáját. Délután egy órakor nagy csoport verődött össze a Burg udvarán kíváncsiakból. De egyébként is mozgalmas volt az élet, a testőrség éppen ebben az időben tette előkészületeit a német trónörökös holnapi fogadtatására. Szép tavaszi napsütésben ez a kép adta a keretet Kossuth Ferencz megérkezéséhez, aki pontban egynegyed kettőkor hajtatott a Burg bejárója elé. Kossuth egész nap gyengélkedett, szenvedő állapota meglátszott rajta, amikor kocsijáról fáradtan leszállt s kissé biczegve fölment a lépcsőn. Gyengélkedése a királynak is föltűnt, mert mindjárt az audiencia kezdetén székel kinálta meg Kossuthot. Kossuth megérkezése nagy figyelmet és érdeklődést keltett. Teljes egy óra hosszáig maradtunk együtt a legfeszültebb várakozásban addig, amíg fél három táján Kossuth visszaérkezett. Mindenkinek föltűnt, hogy Kossuth Ferencz boros, rosszkedvű arccal tért meg a királytól, Tormay Géza titkár kíséretében teljesen leverten foglalt helyet a kocsiában. Ez a deprimált elkedvetlenedés a lehető legrosszabb benyomást tett mindenkire és sötét sejtésekkel teltek meg a lelkek. Kossuth a Burgból a Magyar Házba hajtatott s itt tette meg ismeretes kijelentését az egybegyült újságírók előtt.

Kossuth után Apponyi volt a királynál. Audienciája mintegy fél óráig tartott. Amikor visszatért, arcán erőltetett vidámság és elfogultatlanság látszott, de le lehetett olvasni róla, hogy ez nem természetes. Az újságírók hirtelen körülte sereglettek.

— Nincsen semmi mondani valóm — felelte kérdezősködéseikre Apponyi. Azután mosolyogva hozzátette:

— Ami pedig a lapokban megjelenik, annak még az ellenkezője sem lesz igaz!

Apponyi ezután Kossuth után hajtatott, akivel a Magyar Házban egészen az elindulásig beszélgetett.

A magyar miniszterek délután négy óra negyven perczkor indultak Bécsből hazafelé. Az állomáson az újságírók ismét körülfogták Apponyit és kérték, hogy nyilatkozzék a helyzetről. Apponyi csak erre a kijelentésre szorítkozott:

— Várakozó álláspontot kell elfoglalni. Konfliktust nem szabad fölidézni, mert egyelőre nincsen konfliktus. Elvi állásfoglalásra a pártok most nem kénytelenek a bankügyben, mert hiszen ez már megtörtént; a taktikai állásfoglalás pedig időelőtti volna, mielőtt a helyzet egészen ki nem bontakozott.

Kossuthot, Apponyit, Zichyt három külön szalonkocsi hozta Budapestre. Egy negyedik szalonkocsi is jött a vonattal Pozsonyig. Ebben Frigyes főherczeg utazott. Kossuth, aki egész nap gyöngélkedett, az uton nagyon rosszul lett, nagy fájdalmi voltak. Azután elaludt. Pihenés után valamivel könnyebben érezte magát. Amíg Kossuth aludt, Zichy Aladár teára hívta kocsiába Apponyit s azokat a képviselőket, akik őket Bécsbe elkísérték: Szatmári Mórt, Béla Henriket és Lovászi Mártont, akikkel együtt meg tárgyalták a helyzetet.

Az érkező minisztereket sokan várták a nyugati pályaudvaron és erősen megéljenztek őket.

Zichy Aladár a jövő eseményekről.)

Gróf Zichy Aladár király személye körüli miniszter a bécsi „Reichspost“ mai számában így nyilatkozott a helyzetről:

— Miután a kartelbank tervét osztrák részről visszautasították, Magyarországon kitört a kormányválság és a képviselőház hétfői ülésén a miniszterelnök be is fogja jelenteni a kormány lemondását. Az ország érdeke azt kívánja, hogy a mostani válságban a pártok ne ragadjassák magukat valami túlzó politikára, mert csak így lehetséges, hogy a lemondó kormány tagjai, mint a pártok vezetői, kellő befolyást tudjanak érvényesíteni a kibontakozás munkájára, amíg egyáltalában remény van arra, hogy egészséges politikai kialakulás lehetséges. Minden túlzó irány csak megnehezíti a kibontakozást, sőt teljesen meg is hiúsíthatja azt.

(A miniszterek visszaérkezése.)

Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár miniszterek este 9 óra 5 perczkor érkeztek meg Bécsből Budapestre a nyugati pályaudvaron. A miniszterek érkezését nagyszámu érdeklődő közönség várta. A képviselők közül egyedül Tóth János államtitkár jelent meg. A rendőrség minden eshetőségre való tekintettel nagy előkészületeket tett. Nagyszámu legénységgel készenlétben a pályaudvaron megjelentek: Markovics Incze rendőrtanácsos, Palágyi Ferencz főfelügyelő, Pavlik Ferencz főfelügyelő és Krecsányi Kálmán detektívönök. A vonat pontosan érkezett be. Kossuthot és Apponyit zajosan éljenezte az egybegyült közönség. Kossuth botjára támaszkodva, láthatóan fáradtan és kimerülve az utazás izgalmaitól, igyekezett kocsijához és a közönség, mely corfalat nyitott, mindvégig lelkesen tüntetett mellette. A minisztert Daróczy Rezső felügyelő, állomásfőnök kísérte, majd kocsiárára ülve Kossuth titkára, Pallyay Sándor kíséretében lakására hajtott, gróf Apponyi Albert pedig Tóth János államtitkárrel hagyta el a pályaudvart.

A függetlenségi párton tegnap — mint megirtuk — még Kossuth kérése daczára is nagyon sokan voltak, akik a hazatérő minisztereket ünnepélyesen akarták fogadni. Ezért Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter megbízásából gróf Apponyi Albert ma délelőtt, ismételtelen telefonbeszélgetést folytatott Tóth János államtitkárrel és a függetlenségi párt több vezető tagjával, kiket arra kért, vessék befolyásukat latba, hogy a függetlenségi párt képviselő tagjai és a körületi függetlenségi pártok által tervezett tüntető fogadtatás a pályaudvaron elmaradjon. Tóth János államtitkár ebben az ügyben a függetlenségi párt több vezető tagjával folytatott tanácskozást és az államtitkár kérésére Hódy Gyula országgyűlési képviselő a körületi pártok vezetőivel közölte a miniszterek ismételtelen kifejezett óhaját. Ennek következtében délután végleg elhatározták, hogy a pályaudvaron való tüntető fogadtatástól mindnyájan elállanak s így történt, hogy Tóth János államtitkár egyedül várta a minisztereket a pályaudvaron.

(Az utolsó minisztertanács.)

Felhivatalosan jelentik: Holnap délelőtt 11 órakor Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter lakásán Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács lesz. Wekerle Sándor miniszterelnök előreláthatólag hétfőn este ismét Bécsbe érkezik.

Ezen a minisztertanácson írják alá a miniszterek a lemondó okmányt, amelyet Wekerle miniszterelnök kedden terjeszt a király elé.

(A hatás a pártkörökben.)

A pártkörök ma este élénken visszatükrözték azt a rendkívüli hatást, amelyet Kossuth és Apponyi audienciájának eredménytelensége a politikai világra tett.

A függetlenségi pártkörben, ahol a képviselők tömegében feltűnően sok főispán jelent meg, az alelnökök és Tóth János államtitkár

körül alakult csoportokban a legnagyobb elseredéssel tárgyalták a bécsi körök merev álláspontját.

— Itt az ideje, — mondta Sághy Gyula alelnök — hogy azt a leonini szerződést, amely bennünket Ausztriához fűz, végre megváltoztassuk.

— Azt mondják, hogy a király a bankkérdés helyett a választói jog reformjának megvalósítását követeli — mondta gróf Batthyányi Tivadar. — Nos, a függetlenségi párt egy pillanatig sem volt akadálya a választói reform letárgyalásának.

— Ugy van — szölt közbe Hoitsy Pál. — Én is többször sürgettem Andrássyt, hogy mikor kezd el a választói reform tárgyalását legalább a bizottságban.

— Mi hajlandók vagyunk a választói reform tárgyalását azonnal megkezdeni, — folytatta gróf Batthyány Tivadar, — csak adjanak módot arra, hogy a függetlenségi párt megérintse azt a választói reformot, amely megfelel a függetlenségi párt programjának. Elmegyek ebben a legszélsőbb határig, csak arra kell ügyelni, hogy a nemzeti szempontok érvényesülését ne gátolják. A válság egyedüli parlamentáris megoldása az volna, hogy a király bizza meg a függetlenségi pártot a kormányalakítással, természetes azonban, hogy a párt árulás utján nem fog kormányt vállalni.

— A helyzet nem változott, — mondta most Tóth János államtitkár, — csak előbbre haladt. Mindenki tudta, Kossuth is tisztában volt azzal, hogy sem az osztrákok, sem a király nem fogja szó nélkül elfogadni a kartelbank tervét.

— Nem felségjog ez, — szölt közbe valaki, — hanem a mi belső ügyünk, amelybe a királynak csak akkor van beleszólása, amikor a törvényhozás határozata szentesítés miatt elébe kerül. Reméljük, hogy ez a döntő szó nem lesz vető.

— Nem is lehet az, — volt a tulvérmes felelet — mert kell, hogy a kvótafőlemelésért kapjunk valami materiális ellenértéket.

— Erre ugyan nincs sok remény Popovics beszéde után, — szölt közbe Balogh Ernő, aki aztán Hoitsy Pálhoz fordulva így folytatta:

— Hétfőig már nem lesz értekezletünk, vedd tehát, kérlek, így tudomásul, hogy a képviselőház hétfői ülésén interpellálni fogok emiatt a beszéd miatt.

— Nagyon helyes, — mondta Földes Béla, — mert az már igazán nem járja, hogy magyar ember ilyen állásból támadja a magyar álláspontot.

Hoitsy Pál a bejelentést helyeselve vette tudomásul.

A beszélgetés további folyamán arról is esett szó, hogy sok minden másképpen történhetett volna, ha a párt nem maradt volna ezekben a válságos napokban olyan hosszú ideig vezérek nélkül.

— Várjunk nolnapig, — szölt közbe Hoitsy Pál. — Holnap délután, bár hivatalosan tudomásom nincs róla, Kossuth Ferencz feljön a pártkörbe és informálni fog bennünket. A hétfői értekezleten azonban Kossuth és Apponyi egészen bizonyosan el fogják mondani, hogy milyen a helyzet. Propozíciókat természetesen nem fognak tenni, sőt ellenkezőleg, kérni fogják a pártot, hogy előzetes határozatokkal ne kössék le a kibontakozásról tárgyaló vezéreket. A képviselőház hétfői ülésén, — miután addig már nem lesz értekezlet, így jelentem be, — én fogok felszólalni, amikor

a kormány bejelenti lemondását. Bizzatok rám, meg lesztek elégedve azzal, amit mondani fogok.

A bankbizottság jelentésének sürgős tárgyalását ma is szóba hozták, de Holló Lajos megint amellett volt, hogy hagyni kell a dolgot, nehogy a kormány feszélyezve legyen a válság megoldására irányuló akciójában. Most egyelőre a hétfői értekezleten kell állást foglalni a bank mellett.

Az osztrák áruk bojkottjának kérdését is erősen vitatták és azt hangsúlyozták, hogy a mozgalomba be kell vonni a társadalom minden rétegét.

Nagy érdeklődéssel hallgatták a főispánok előadását, akik a vidék hangulatáról számoltak be s azt mondták, hogy az ország népe a legnagyobb lelkesedéssel megy harczba a nemzeti eszméért.

A párt tagjai azzal a meggyőződéssel osztoztak szét, hogy nem lesz harmincz olyan tag közöttük, aki hajlandó volna a bankprovizóriumot elfogadni.

Az alkotmánypárton éppen olyan súlyosnak látják a helyzetet, mint a függetlenségi párton. A párt tagjai nagy számban gyűltek össze és megjelent közöttük gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a párt vezére is. A képviselők azonnal körülvették vezérüket, aki az ostromló kérdésekre így felelt:

— A helyzet nagyon borús, de azért még távol van attól, hogy reménytelen legyen. Nem adom föl a reményt, hogy sikerülni fog valami kibontakozást találni.

A további beszélgetés alatt a bécsiéknél arról a törekvéséről volt szó, amely az országot egy újabb nemzeti küzdelembe akarja hajtani, hogy aztán a hadsereget szabadítsa ránk, — és megállapították, hogy válságosra a helyzet csak akkor fordulhat, ha kötélnék állunk az ugratások iránt és csakugyan beleszorítottjuk magunkat valami olyan szélsőségekbe, ahonnan nincs többé visszafordulás. Utaltak arra, hogy a függetlenségi párt vezetőkörében is az a nézet, hogy Kossuth és Apponyi nem fognak egyszerre a felséggel való további tárgyalás egyszerű megszakításának álláspontjára állani, mert nem adják, nem adhatják fel a reményt, hogy mégis sikerülhet valamely becsületes, a magyar érdekekkel megférő kibontakozási módnak megtalálása. A lehetőséget megadja az a böcs felfogás, amely egyformán számít a függetlenségi párt tömör egységére, de nagy meggondoltságára is. Ha magunkban meghasonlanánk s nem találunk módot az egymáshoz való csatlakozásra vagy az egész ország ráterelődnék valamely kilátástalan végletességre, akkor nem győzne sem a hatvanhét, sem a negyvennyolcz, hanem győznének azok, akiknek mindegy akár a hatvanhét, akár a negyvennyolcz és mindegy az ország is, csak övék legyen felette a hatalom, amelybe egyszer rövid időre már belekóstoltak, amelyből a koalíció szorította ki őket s amelynek visszaszerzésében reménykednek. Kossuthnak s Apponyinak mai kihallgatása, bármily nagyfontosságú, nem fordít a helyzeten. A fordulatnak — így látják az alkotmánypárton — itthon kell beállania, s rajtunk áll, ugy elszántságunkon, mint, még inkább, megfontoltságunkon, merre forduljon.

A néppárton a Zichy Aladárhoz közel állók az alkotmánypárti felfogás felé hajlanak, bár vannak olyanok is, Molnár János hívei, akik inkább a koalíció felbomlását szeretnék, mert ebből azt remélik, hogy Luegerék mintájára ők kerülnek uralomra.

(A horvátok és a válság.)

Zágrábról jelentik a Kel. Ért.-nek: Az itt időző képviselők körében élénken vitatják a magyar kormányválság esélyeit. Általános az a nézet, hogy minden jövődő új kormány gondoskodni fog a horvát viszály rendezéséről. A képviselők körében az a felfogás, hogy ezuttal Kossuth Ferencet és egyáltalában a magyar pártokat nagy csatlódás érte. Amikor a horvát és szerb koalíció megalakult, a horvátok voltak azok, akik Bécs ellen foglaltak állást, mert Bécsből soha hálát és elismerést nem kaptak. A magyarok az ellentállás idején a szerbek és horvátok rokonszenvére számíthattak, a Horvátországban beállott viszonyok folytán azonban ez az érület legalább is jelentékenyen csökkent. A horvát képviselők közül többen hétfőn Budapestre érkeznek.

Politikai hangulatok.

Az első felvonás utolsó jelenetei játszódhatnak le a válság czimű színműben, amelyről még nem lehet tudni, hogy benne a további felvonásokban minő fordulatok következnek. A felvonásvég szimmetrikusan az ósdi drámák szabályai szerint fejlődött. Az összeütközés megtörtént a Burg termében szembe találkoztott a nemzet az uralkodóval, egyik részen a jogok követelése, másik oldalon a negáció. A vezérek egymásután távoztak a kihallgatási teremből csalódottan... Bécs utcáin a tavaszi napfény derüje csillogott. A jólétben élő lakosság örvendett a világos fénynek és készülődött a holnapi vasárnapra, a munkával töltött és pénzszerző hét után a pihenés kellemességeit fogja élvezni. Ugy tudják ott, hogy Bécsben élni jó. Náluk van a hatalom, a gazdagság, a vagyonosság megszerzésének számos feltétele. Amit ők akarnak, az történik, ami az ő javukra válik, azt cselekszi minden tényező, akinek akarata az uralkodó akarától függ. S amíg Bécsben a magyar válság ügyeit intézik s egy nemzet tekint aggodalommal az ott történő események felé, azalatt a bécsiek vidáman nevetnek egymásra: napokig ott tartózkodnak városukban a jól költsékes magyar urak, hozzájárulnak a forgalom fellendítéséhez, vásárolnak, mulatnak, tehát szíves látásban nincs hiány és kedélyes meglepedettséggel mondják a bécsiek: Bár csak egy félévig mindennap válságosodt tanácskoznának nálunk. (Sok mindenféle terv között, ami afelől keletkezik, hogy miképen fizessük vissza az osztrákoknak az ő cinikus viselkedésüket, talán elférne az is, hogy válságos dolgokat pedig ezután csak is Budapesten intézünk. Jöjjenek a másik félhez tartozó tényezők, költsékezzenek ők itt és nem mi ő náluk.)

A bécsi milieu különben is igen hajlik a kedélyes hangulat befogadására, sokkal inkább, mintsem a komoly helyzet könnyen elviselhetné. A miniszterekkel a magyar szíven tréfás beszélgetések folynak és felőlük hosszú óz szakállu anekdoták jelennek meg. A magyar közönség pedig ilyen időben egveket szeretne hallani. Dehát azt is tudni kell, hogy a bécsi ide-odajárást már eleve hiábavaló komédiának tekintették s előre el volt intézve, hogy ott semmit se teljesítenek a kívánalmakból. A válság csak áthelyeződik ide mi hozzánk és a fejlődés, az alakulás attól függ, hogy minő magatartást követnek a magyar pártok. Már megérkeztek a függetlenségi párt vezérei is és ugyanazon a vasárnapon, amelyiken a bécsiek a kellemes pihenőt élvezik, itt a magyar miniszterek, a nemzeti ellentállásból kiemelkedett vezérek, ösz-

szülnék, hogy megformulazzák a lemondás előterjesztését és ennek a pártokban való indokolását. Belekerülünk újból a sötét bizonytalanságba, a gondterhes tervezetések és taktikázások közé és már hallatszik mindekelőtt a csendesítés, a figyelmeztetés, hogy nem szabad zabolátlanul elengedni az indulatokat, hanem megfontoltan, higgadtan keresni oly megoldási módokat, melyekkel az ellentéteket nyílt összeütközések nélkül ki lehetne egyenlíteni. Böcs emberekre van szükség. A végletekig menő türelem végén még higgadtabb bölcseségre.

Igaz. A bölcsesség forrása a türelem talajából fakad. A magyar háta türi az ostromcsapásokat s míg a keze ökölbe szorul és szembe a fegyvereket keresi: a bölcseségéről kell tanubizonyosságot tennie.

Hánv válságot kell megérnünk még addig, amíg vagy annyira megerősödünk, vagy úgy elgyengülünk, hogy a bölcseségre való intelmeket nem hallgathatjuk meg.

Most egyelőre az első felvonás e csendesítő, a szenvedélyeket elhallgattató intelmekkel záródik.

A hadsereget dicsőítik a Burgban. Minden előterjesztés visszautasítása mögött ott van az arra való hivatkozás, hogy a hadsereg erőssége európai elismerést és tekintélyt szerzett. Még a teljes mozgósítást se kellett elrendelni s a hadsereg már győzött. Tehát előkerül a régi jelszó: a hadsereg dolgán semmit sem szabad változtatni. Az uralkodó éppen most, hogy szimpáthiáját kifejezze, egy birtokot adományozott a hadseregnek hű megemlékezésül s örök hálája bizonyítékául az 1809-iki hadjárata emlékeül. Ez a birtok Wetzdorf mellett van s az uralkodó úgy rendelkezett, hogy temetkezési helye legyen a hadsereg legkiválóbb tagjainak. Remélik, hogy ezeket köztük éri a megtiszteltetés, hogy a király birtokának a földjében pihenjék ki a katonai élet fáradalmait. Az összefüggést a hadsereg dicsérete és az adomány között természetesen meg lehet találni. De bajosabb összekapcsolni azt az álláspontot, hogy a hadseregre vonatkozó nemzeti jogok érvényesítését meg kell tagadni amiatt, mert a hadseregnek Európa előtt jó renomméja van. Hisz a magyarországi ezredek harczkészségén fordult meg az ügy és a magyarok áldozatkészsége tette lehetővé, hogy a hadsereg magyarországi részében helyreálljon a rend. A nemzeti ellentállás megszüntetése abban a reményben történt, hogy az ellentétek megszüntetése után módot találnak a kívánalmak kielégítésére. A nemzet vezérei az uralkodó jóindulatában és méltányosságában való megbízással vállalták a feladatokat. Máskülönben nem lett volna ujoncz és nem szavaztatták volna meg a delegáczió elöterjesztéseket, amelyek a hadsereg fejlesztését és szükségleteinek beszerzését lehetővé tették. És mindaz, amivel a hadsereg imponált, hozzáfűződött ama tudathoz, hogy a magyar országgyűlés teljes készséggel hozzájárul a költségek fedezéséhez és szankezionálja mindazon ténykedéseket, amelyek a nagyhatalmi állás megtartása és kiterjesztése érdekében történtek. A mozgósítás is a magyar hadi erényekre támaszkodott. Tehát ennek viszonzása logikusan a nemzeti kívánalmakban való engedékenység kellett volna, hogy legyen.

Nem a rideg visszautasítás és nem két temető.

Egyik temető, amelyik osztrák földön nyugalomra térő tisztéknek szól, a másik temető, amit a magyar aspirációknak szántak

és immár eltemették benne a bizalom reményeit.

A törökök egészen másképen csinálják a maguk dolgát. A törökök az alkotmányos jogok és szabadságok visszaszerzéseért felkelnek és akik velük együtt éreznek a hadseregből, azokat maguk mellé veszik és elfoglalják az uralkodó rezidenciáját, lefegyverezik ama csapatokat, amelyek az autokrata pártján maradnak.

Dehát azok törökök.

Budapest, április 24.

A képviselőház és főrendiház ülése. A képviselőház április 26-án, hétfőn délelőtt tizenegy órakor ülést tart. A napirend szerint az ülés tárgyai: 1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása. 2. A következő ülés idejének és napirendjének megállapítása. 3. Délután egy órakor az összeférhetlenségi zsűri tizenhat rendes és három póttagjának kisorsolása Szentiványi Gábor országgyűlési képviselő összeférhetlenségi ügyében.

A főrendiház ugyancsak hétfőn, délután négy órakor tartja üléseit. A hivatalos napirend szerint a tárgysorozatnak csak egy pontja van: elnöki előterjesztések.

Wekerle Sándor miniszterelnök, úgy a képviselőház, mint a főrendiház ülésén a kormány nevében nyilatkozatot tesz a politikai helyzetről.

Interpelláció az új bankormányzó beszéde miatt. A függetlenségi pártkörben tegnap este — mint megirtuk — a megjelent képviselők erős bírálat tárgyává tették Popovics Sándor bankormányzó székfoglaló beszédét: ebből a beszélgetésből kialakult annak szükségessége, hogy ezen ügyben a kormányt már a hétfői ülésen meginterpellálják. Ugy értesülünk, hogy Balogh Ernő orsz. képviselő fogja az interpellációt megtenni.

KÜLFÖLD.

Muley Hafid veresége. Tangerből érkezett táviratok szerint, április 17-én egy teljes napig tartó ütközetben nagy vereséget szenvedett Muley Hafid szultán egyik mehallája (hadosztály), a Beni-Mtir berber törzs harcossaitól. Az ütközet reggel 7 órakor kezdődött, és este 8 órakor ért véget. A mehallá, dacára annak, hogy három ágyúval rendelkezett, és egy francia tüzérségi parancsnokot, nem tudott helytállani a túlnyomó erőnek, hanem az ágyúkat, tömerdek löszert és a fegyvereket a csataterén hagyva, megfutamodott. A Beni-Mtir-törzsön kívül állítólag még az Imur, a Beni-Migild és más törzsek is résztvettek a harcban, és egy részük 200 kilométernél távolabb vidékről érkezett a harczterre. Muley Hafid szultán a gyászhír nagyon lesújtotta. Előbb düh- és idegrehamot kapott, amely után teljes kimerülés vett rajta erőt, majd a nép felzúgott kedélyének a lecsillapítására a börtönben sinlődő El Kittani volt fezi seriffre nyilvánosan kétszáz botütést méretett, mivel állítólag ő az oka a berber-törzsek elégedetlenségének. El-Kittani a botfenyítésbe állítólag belehalt. Fezben a vereség hírére általános pánik keletkezett. A szultán visszahívta a Rogi- és Haiyana-törzsek ellen küldött mehallákat, és a Beni-Mtir-törzs ellen fogja küldeni, amely állítólag már egészen Fez környékéig nyomult előre.

A szerb államkincs. Erős katonai fedezet mellett ma érkezett vissza Nisból a szerb nemzeti bank arany- és ezüstkészlete, amelyet négy hónap előtt, a háborus veszedelem idején szállítottak oda. A készlet 43 millió dinár.

Orosz követelés Bulgária ellen. Szófiában nagy meglepetést keltett az orosz kormány váratlan követelése, amely az orosz-török háború idejére, tehát 30 évre nyulik vissza. Abban áll a pétervári kormány követelése, hogy Bulgária fizesse vissza azokat a költségeket, amelyeket az orosz-török háború idején egy bolgár terület okkupálása Oroszországnak okozott s ezt az összeget az orosz kormány 25 millió frankban jelöli meg. A bolgár kormány tisztában van vele, hogy miért állott elő Isvolski ezzel a követeléssel. Kétségtelenül a török-bolgár tárgyalások indították rá. Az orosz külügyminiszter ugyanis első ízben azt ajánlotta a portának, hogy elengedi a hadikárpótlás tizenöt évi részletét, vagyis 128 millió frankot, amely rögtön tőkésítve 82 millió franknak felel meg. Mikor

a porta ezt a javaslatot visszautasította, a pétervári kormány újabb ajánlatot tett a most már negyven évi részletet volt hajlandó elengedni, a mely azonnal tőkésítve 125 millió franknak felel meg. Az orosz kormány kebelében ez az engedékenység visszatetszést szült s különösen Kokoveev pénzügyminiszter ellenezte. Hogy ezt a differenciát a két ajánlat között valamiképpen behozza, az orosz kormány meglepetésszerűleg előállott követelésével, hogy Bulgária térítse meg a kérdéses okkupáció költségeit.

Konstantinápoly ostroma.

— Az ifju-törökök győzelme. —

Budapest, április 24.

Konstantinápoly ma délelőtt tizenegy óra óta az ifjutörökök kezében van. A szalonikii csapatok az éj folyamán váratlanul bevonultak Konstantinápolyba és véres utcai harc után lefegyverezték az ellentálló szultánhü csapatokat. A szultán már az ujtörökök foglya, mert csapataik körülfárva tartják a Yildizt és a szultán kitűzette a fehér zászlót.

Ezzel a szalonikii ifjutörök hadsereg megtette kötelességét s most már a parlament dolga, hogy végezzen a szultánnal. Az összes katonai körök bámulatát vívták ki az ifjutörök csapatok vezérei azért a gyors és az aránylag nagyony nehéz viszonyok között keresztülvitt előnyomulásért. Igaz, hogy San-Stefanóban kénytelenek voltak hosszabb ideig tétlenségben lenni, de ennek oka az volt, hogy kezdetben nem rendelkeztek annyi ember fölött, hogy Konstantinápoly megszállására vállalkozhattak volna. A Yildizzel megkezdett tárgyalások folyamán aztán mind több és több csapatot vontak magukhoz, úgy hogy tegnap éjjel negyven zászlóaljjal nyomultak be Konstantinápolyba. Az óvatosság nagyon is helyén volt, mert mint a mai jelentésekből látjuk, a lázadó katonaság több helyen igen komoly ellentállást fejtett ki.

A konstantinápolyi lakosság attól tart, hogy a szalonikii csapatok száma kevés lesz arra, hogy az éj folyamán az egész várost megszállja. Attól félnék, hogy a lázadók az éjszakát felhasználják arra, hogy zavargásokat támaszsanak, különösen az európai negyedben, ami a hatalmak intervenczióját vonná maga után. Tekintve azonban az ifjutörök-parancsnokságok rendkívül körültekintő intézkedéseit, ez aligha fog sikerülni a reakció embereinek.

Bár a szalonikii csapatok a közönséggel szemben igen fegyelmезetten viselkednek, a harc folyamán mégis igen sokan a polgárok közül estek fegyvereik áldozatául. Különösen sok ujságíró sebesült meg, kiket hivatásuk teljesítése közben értek a golyók.

Az ifjutörökök győzelmével felvetődik annak a kérdése, hogy mi történik most a szultánnal? A vélemények eltérők, de a valószínűség az, hogy Abdul Hamid nem maradhat meg a trónon. A legközelebbi órák meghozzák a végleges döntést.

Konstantinápolyból a következő távirati tudósításokat kaptuk:

A szalonikii csapatok bevonulása.

Az új török komité az utolsó pillanatban a végsőkre határozta el magát. Tegnap éjszaka haditanácsot ült, mely azzal az elhatározással

végződött, hogy be kell nyomulni a fővárosba, el kell foglalni köröskörül a magaslatokat és díktálni fogják követeléseiket a Yildiznek. A haditanácson szó sem volt a szultánról. Mielőtt a komité teljesen ura lesz a helyzetnek, akkor fog dönteni Abdul Hamid sorsáról. E határozat után az egyes csapatok parancsnokai megkapták az utasítást, hogy még az éjszaka folyamán be kell nyomulni a fővárosba. A csapatok kevéssel éjfél után bevonultak a városba. A bevonuló hadoszlopok előcsapatai még éjszaka elfoglalták Sisi és Pačkaldí külvárosokat, amelyek magaslatokon terülnek el s onnan az egész Yildizt ágyutüz alá lehet fogni. A sereg egy másik része egyenesen a Tartas-Kislaszkaszárnya ellen nyomult, ahová a császári katonai akadémia és tisztképző intézetek növendékei meghúzódtak, hogy végsőkéig harcoljanak. Alighogy a maczedón csapatok bevonultak a városba, erős puskatűzelések és egyes elszigetelt lövések hallatszóttak. Enver bey katonai attasé minden diplomáciai misszió számára vadászszázadot rendelt ki. Az osztrák-magyar követséget a katonai akadémia növendékei őrzik.

Újabb jelentések szerint a bevonulás tegnap éjjel egy órakor kezdődött. Egyidejűleg negyven zászlóalj halott a fővárosba két hadoszlopban, amelyek közül az egyik Perát szállotta meg, őrségeket állított, hogy fentartsa a rendet, a másik a Yildizt kerítette be.

A Yildizt tizenkét zászlóalj tüzérség és lovasság zárta körül, amely Mahmud Mugdar pasa főparancsnoksága alatt áll. A flotta, amely délelőtt kifutott a kikötőből, már visszatért és a Yildizzel szemközt vetett horgonyt. A hadihajók szintén Mahmud Mugdar pasának engedelmessékednek.

Megostromolt kaszárnya.

A városba benyomult csapatok békes megadásra szólították fel a Yildiztől délre fekvő Taslidsa- és Taxim-kaszárnyák legénységét. Ezek azonban visszautasították a kegyelmet és azonnal megtámadták a szalonikii csapatokat. Heves puskas- és ágyúharcz keletkezett. A szalonikii csapatok gyalogsági és tüzérségi támogatása erre a kaszárnyát védő öt zászlóalj ellen irányult, amely a német nagykövetség közelében van. A gyakorlóterre felrobogott gyorstüzelő üteg háromszáz lépésről bombázta a kaszárnyát és a robbanó lövegek irtózatoss pusztítást vittek véghez. A kaszárnya hatalmas falain öles réseket vágtak az ágyugolyók, a füst és a porfelhő minent betakart. A vezényszavakat, és a trombita hangját elnémította az ágyúdörgése. Távolról nézte a kiváncsi nép a pusztítás romboló művét s valahányszor újabb hadoszlop rohant a kaszárnya ellen, a közönség megtapsolta a lelkes sereget. Egy Krupp-ágyú irtózatoss zörejjel szórta lövegeit a francia kórház felé, amelynek kókerítése mögül körülbelül száz főnyi csapat lövöldözött a bevonuló seregekre. Ez az ágyú szörnyű pusztítást tett. A falak úgy szertehullottak, mintha nem is százados kőcokzából állottak volna. Az utazákon a kapukról letépett vaspántok röpöködtek, egyetlen egy ablak sem maradt épen, a járdák kövezetét felszakgatták az ágyugolyók, egy robbanólöveg az osztrák-magyar nagykövetség palotájának teteje felé süvített, a francia kórház környékén levő házak falain is nagy réseket ütöttek a gránátok. S mialatt az ágyúk dörgtek, kisebb őrségek a főhadiszállásra hurcolták az elfogott ellenséges katonákat s minden gyanús embert. Érdekes, hogy a közönség különösen a külföldiek meglehetősen közelről nézték a borzalmas színjátékot, pedig életüket kockáztatták. A kiváncsiak ujjongtak és tapsoltak, mikor egy-egy ágyugolyó szörnyű rombolást végzett. Délelőtt 11 órakor a kaszárnya védői megadták magukat. A menekülő katonák elfogása végett magánházakba is bemennek az üldözők, ami apró utcai harcokat idéz elő. A szalonikii csapatok gyakran csak a levegőbe lönek, hogy az ellentállást így vérontás nélkül gyengítsék. Az okkupáló sereg különben csodálatos fegyelmet tart.

Fehér zászló a Yildizen.

Pontban tizenegy órakor a Yildiz-bioszkra kitűzték a fehér lobogót. A Yildizbe távirat érkezett Sefket pasától, hogy az ifjutörök se-

reg nem fog ellenségesen eljárni a szultán irányában, ha a szultán teljesíti a feltételeket. Dzsevad bey, a palota első titkára azt mondta egy újságírónak, hogy San-Stefanóból érkezett jelentés szerint, amelyet a nemzetgyűlés elnöke küldött a szultánnak, a nemzetgyűlés hódolatát fejezi ki a szultán iránt, de követeli a lázadás okozóinak példás megüjtetését. A szultán nyomban kijelentette, hogy beleegyezik.

Mahmud Sefket pasa ultimatumot küldött a szultánnak, hogy délután hat óráig adja át a palotát, különben bombáztatni fogja a lenger felől s a városi oldalról. A szultán éjfélig kért haladékot.

A veszteségek.

A Yildizt és környékét Mahmud Muktar volt hadtestparancsnok már kora reggel alban csapatokkal elzárta és ott hir szerint egyáltalában nem fejtettek ki ellenállást. Ez valószínűleg nem is fog megtörténni. A Taskisla-kaszárnya a puskatűzelés folytán erősen megrongálódott, míg a Takszim-kaszárnya kevésbé rongálódott meg. Az ezek körül lefolyt harcok áldozatait több száz emberre becsülik. E hírek azonban valószínűleg túlzottak. Tofaneban és több őrház körül kisebbek voltak a veszteségek. A szaloniki-i csapatok vesztesége hir szerint jelentéktelen. A bevonulás jól volt kigondolva és gyorsan és ügyesen vitték keresztül. Csak a két perai lakanya ellen intézett támadásnál volt a körülzárás főképletlen. Ennek következtében a német nagykövetséggel szemben lévő temetőt át sok katona megszökött, kaik a szomszédos török negyedben szétszóródtak s részben még rejtőznek. A stambuli hid ismét megnyitott. A legfontosabb utcákat katonailag őrzik. A forgalom azonban csak részben van korlátozva. Lassankint helyreáll a nyugalom, miután további csapatösszetűközések veszélye kizártnak látszik. A helyőrség legnagyobb része csatlakozott a szaloniki-i csapatokhoz. Az ellenállókat megsemmisítették, illetve elfogták vagy lefegyverezték. Csak kisrészük rejtőzik még.

Idegen áldozatok.

Az utcai harcok közepette agyonlöttek két angol alattvalót. Egyik a Daily Mail kiküldött tudósítója, mr. More, a másik az angol nagykövetség titkára. Mind a ketten siettek az összeütközés színhelyére a jeleneteket lefotografálni s ekkor terítették le őket eltévedt golyók.

A sebesültek között temérdek sok a polgárember. Hir szerint a New York Sun levelezője is a sebesültek között van. Gardiulot az amerikai követség első dragománját egy lövés könnyen megsebesítette. Az olasz állomáshajó egy matróza, ki egy kikötői bárkán időzött, életét veszítette. Több más idegen állam alattvalóját is véletlen lövések megsebesítették. Egyre tartanak a házkutatások szökött katonák után. Polgári személyeket is tartóztattak le.

A szultán nyugodt volt.

Megbízható értesülések szerint, amelyeket diplomáciai forrásból is megerősítenek, a szultán bámulatos nyugalmat tanúsított a bevonulás idején s nyoma sem látszott rajta a félelemnek. Hasztalan unszolta környezete, hogy meneküljön, a Yildizben maradt, megőrizte hidegvérét, de nem engedte meg, hogy a palotaőrség harezba keveredjék az ifju-török csapatokkal. Szalonikibe az a hir jött, hogy a szultán visszautasított minden békeajánlatot s kéreken kijelentette, hogy ő az uralkodó és senkivel sem tárgyal. Közvetlenül a bevonulás előtt az ifju-török bizottság több szenátorral és képviselővel tanácskozást tartott, hogy mi történjék a szultánnal.

A lázadók üldözése.

A menekült katonák üldözését folytatják és folytonosan letartóztatnak felfegyverzett és fegyvertelen katonákat. Az ellentállókat lelövik. Gyanus polgárembereket szintén letartóztatnak, de csak mohamedánokat. Bizonyosnak látszik, hogy az ellentálló katonák között basibozukok is voltak. A stambuli hidat az összeköttetés megnehezítése

széljából lezárták. A diplomáciai missziók közül egyetlen egynek sem történt baja. Azt a házat, melyben a román követség irodája van, egyes puskalövések érték, de nem rongálták meg. A belga követségbe menekülő tüzerek nyomultak be. Más európaiak által lakott házakban is menedéket kerestek a szökőben lévő katonák. Sztambulban csak kevés lövést hallottak a Szultán Achmed városrészéből. Ez idő szerint ott is nyugalom van. Amennyire a helyzetet át lehet tekinteni, jelenleg az egész város beszüntette az ellenállást.

A harez után.

Perában az utcai harcok épp most végződött be. A kaszárnyák siralmasan össze vannak lödözve. A városi parkban a Taxim-téren a virágágyak mentén sebesült s agyonlőtt lovak tetemei hevernek, távolabb öt katona holtteste terül el a füben. A Taxim-téren a kimerült győztes katonaság táboroz, kenyérral és vízzel járnak körül az egyes szakaszok altisztjei s az éhes-szomjas katonák mohón falatoznak. Ez az egész ebédjük. Az orosz nagykövetség örmény dragománját letartóztatták és Balatába hurcolták a serailba. Megerősítik azt a hirt, hogy a palotát nem lövöldözték. A tiszték azt hiszik, hogy a küzdelem még nem ért véget, mert egyes kaszárnyák még most sem hódoltak meg és különösen a tüzérsgéi szertárak és műhelyek legénysége tartja magát. Egy órán belül várják az újabb esata kitörését. Sztambulban azt beszélik, hogy a szultán csapatai ágyúkkal védekeztek.

A Taskisla-kaszárnya ősrégi épülete, amely várhoz volt hasonló, csupa romhalmaz. A benne lévő katonaság és a szultánhoz hű katonai akadémia növendékei már reggel hat órákor megadták magukat. A Yildiz körül lévő seregeket Enver bey és Niszi bey vezették. A Pera-uton temérdek nép nézte a esatát, mikor a katonaság a földön fekvő sortűzet adott a Taskisla-kaszárnyára. A francia kórház apáca-főnöknője elbeszélte, hogy éppen istentisztelet volt a kórházban, mikor az ágyúk dörögni kezdtek. Ő és az apácák a folyosóra futottak, de kénytelenek voltak visszahúzódni, mert a golyók behatoltak a kórházba is. Eleinte úgy látszott, hogy a szultán csapatai a kaszárnyában ninesenek veszedelemben s meghátrálásra fogják kényszeríteni az ostromló csapatokat, mert ezek minden fedezet nélkül biztos céltáblái voltak a kaszárnya falai mögött tüzelő katonaságnak, mikor azonban fölvonultak az ágyúk, mindjárt eldőlt az ütközet s a kaszárnya védelmezői kénytelenek voltak magukat megadni.

Délig megszállták a csapatok a sztambuli összes főpontokat, valamint az egész várost. Heves ellenállást fejtettek ki a portán állomásozó katonák, számra mintegy hatvanan, akik a szaloniki-i csapatok elvonulásakor heves tüzelésbe kezdtek, amelyet a csapatok viszonoztak. A szalonikiiak kénytelenek voltak a perza nagykövetség előtti uton négy ágyút felvonni és tüzelni. Az általa okozott kár nem nagy. A nagyvezér termeinek ablakait bezárták. A küzdelem alatt egy löszer-kocsi felrobant, minék folytán a katonai klub falai megrepedeztek. A klub a perza nagykövetség, valamint a munkügyi minisztérium ablakai bezúzódtak. Granát-szilánkok, valamint számos golyó esett a perza nagykövetségre. Egy golyó behatolt a nagykövet hálószobájába és az ágy mellett esett le. Egy löveg a Sirkesdi-pályaudvar közelében robbant fel és elpusztított egy vasuti kocsit. A küzdelem két óra hosszat tartott. A portán állomásozó katonák veszteségeit nem ismerik. Végül elmenekültek, vagy elrejtőztek. A szalonikii csapat katonái közül többen elestek, vagy megsebesültek, különösen a löszerkocsi felrobbanása következtében. Délután a portát elzárták és a forgalmat beszüntették. Egyes utak, különösen az üzleti negyed utcaí teljesen kihaltak. A parlament terét gyalogság és tüzérsgé szállta meg. A szalonikii csapatok dalolva járiák be a város utcáit. Az ifjuság lelkes és örömteli, az alsóbb néposztály, különösen pedig az öregek, lehangoltak. Dél előtt a csapatok betiltották az újságok árusítását, délután azonban már kaphatók voltak a lapok. Nem tudni, vajjon a lapok holnap megjelennek-e. A sztambuli utakon a közönségnek tilos a megállás. A kisebb ostromállapotot már

kihirdették. Azt állítják, hogy ma este két napra hivatalosan proklamálják az ostromállapotot.

A karaguiji hidat katonaság szállotta meg és a közönség elöl elzárta. Egyesek bárkák keltek át Sztambulba. A keleti vasutak helyi forgalma egyelőre szünetel. Délelőtt csak egyetlen vonat indult el. A Sirkesdi-i pályaudvart erős gyalogs- és lovacsapatok szállották meg.

Hadiállapot.

A hadiállapot ki van hirdetve. A komitő seregeit a lakosság ujjongva üdvözölte a város falai között.

A Neue Freie Presse tudósítója a következő táviratot adta fel délelőtt 11 órákor Perában:

„Az amerikai nagykövetség előtt találkozik a külügyminiszterrel. Megkérem őt, hogy adjon engedelmet s egyben meghatalmazó irást, hogy az egész városban járhatassak-kellhessek.

— Nagyon sajnálom, nem tehetem — felel a külügyminiszter — hiszen hadiállapot van, azonban nem sokáig fog tartani.

Es tényleg minden utca torkolatát katonai őrség állja el szuronyszegezve s visszaszorítja a népet. Maguk az utcák, amelyek a város középpontjába vezetnek, mintha kihaltak volna. Arra felé senkinek sem szabad mennie. Az európaiak irányában még a közlegények is bámulatosan udvariasak. A Wiener Bankverein helyettes igazgatója Galatába sietett és egy tisztől oltalmat kért a pénzügyintézet számára. Az illető tisztnek szemé intésére kettős őrség állott már a bank kapuja előtt.

Az üzletek mind be vannak zárva. Az utcákon kocsit nem lehet látni. A lakosság — hála a csapatok bámulatos fegyverzettségének — baj és veszedelem nélkül az ablakokból és a házak fedélzetéről háborittatlanul lési az egyre gyöngülő fegyverdörgést.

Vád a szultán ellen.

Az ifju-török komitő egy tagja, aki Szalonikiból Párisba utaztában fontos megbízásokkal Berlinbe érkezett, a Lokalanzeiger tudósítójának a következőket mondta:

— A szultánnal most már leszámoltunk. Elég kínos volt, hogy kiváló férfiak kilenez hónapon át kénytelenek voltak Abdul Hamiddal mint uralkodóval érintkezni, hivány ember. Valahányszor vizsgálat indult meg elsikkadt állam-pénzek után, valahányszor miniszterek és úrvári kegyettek milliókat harácsolak az szultánhoz. A török nemzet azért ábrándult ki a komitő vezetőiből s azért keseredett el ellenük, mert az ifjutörök-bizottság nem számolhatott le a vétke-ssekkel. Hiszen Abdul Hamid állott mögöttük. Ma azonban megváltozott a helyzet s a szultán személye többé nem akadály. Össze fog ülni a nemzet ítélőszéke és felelősségre fogja vonni a szultánt. A hadsereg nem látja Abdul Hamidot, mert a hadsereg a nemzet eszköze. A nemzetgyűlés fog leszámolni Abdul Hamiddal, nem a hadsereg. Lehetséges, hogy a nemzetgyűlés vissza fog rettenni a legvégsőtől és megkegyelmez ennek az embernek, meghagyván életét, de akkor sem a külföldi hatalmak aközjától riad vissza a komitő, mert ha törvény elé állítja Abdul Hamidot, olyan vádiratot emelhet ellene, amelynek részleteitől az egész civilizált világ elborzad és akkor egyetlen állam kormányza sem lesz hajlandó közbelépni ezért az emberért. Mi be tudjuk bizonyítani, hogy Abdul Hamid milliárdokat lopkodott össze, mialatt a török nemzet a folytonos pénzhiány nyomasztó viszonyai között az egész világ csufsa lett s kiszámíthatjuk, hogy 80.000 embert fosztott meg életétől, szabadságától és vagyonától. Egy ilyen eszelekedete is elegendő, hogy elnémuljon minden szó, amelyet védelmére akarnak kiejteni és ha a nemzetgyűlés Abdul Hamid halálát követelné, nyugodt lélekkel adhatnók ezt az embert hóhér kezére.

Szidalmazták a szultánt.

A városban terjed a szultán elleni hangulat. A szaloniki katonák c szavakkal szidalmazták s

szultánt: Hucha Hamid Tschauoh! Hogy a szultán a katonaság és a lakosság egy részének ilyen hangulata mellett tarthatja-e magát, kérdéses, és ha sikerül is neki, helyzete rendkívül súlyos lesz. A szultán elleni végső akciónak, amely előkészületben lenni látezik, a kulosa Mahmud Sefketnek tegnap a nagyvezérhez intézett táviratában van, amelyet helytelenül közöltek. A táviratban helyesen az foglaltatik, hogy kamasok és agitátoroktól származnak azok a híresztelések, hogy a macedóniai hadsereg azért jött, hogy a szultánt megfossa a trónról. Ha azonban akkor, midőn a katonák kötelességüket teljesítik, bármilyen incidensek támasztanak, ezekért a felelőség a bűnösökre hárul. Minthogy pedig a mai ellentállás incenálását a szultánnak tulajdonítják, felhasználhatják ezt arra, hogy őt bűnösnek tekintsék és felelősségre vonják. Ez a felfogás legalább alapját képezheti a szultán elleni hangulatnak. Mintegy két óra óta a Yildiz oszlopai kis csoportokban elhagyják a Yildizt. Az uton feltartóztatják, lefegyverzik és átvizsgálják őket és a kaszárnyákba szállítják. A katonákat rendszeresen ezen kiállításal fogadják: Szultan Abdul Hamid mas olsum! (Ez annyit tesz, hogy a szultán semmiisíttessék meg.) Ők pedig viszonzózzák a kiállítást. A szultán hír szerint személyének őrizetére szalonikii csapatokat kért. A tisztek jelentik, hogy minden el van intézve.

Kevés a katonaság.

Többfelől aggodalmakat táplálnak aziránt, hogy a benyomult szalonikii csapatok nem lesznek elégségesek arra, hogy a várost teljesen megszállják és uralják s hogy ezért az éj folyamán azokra kedvezőtlen fordulat állhat be, amennyiben egyes, nem feltétlenül megbízható csapatrészek a mohamedán lakosságtól és különösen a papi és reakciós elemektől felizgatva, elpártolhatnának. Attól is tartanak, hogy ezáltal nagy zavargások keletkezhetnek, amit a reakciósok az idegen intervenció provokálása céljából kívánatosnak tartanak, sőt ebből a célból zavargásokat inszenzálni is akarnak. Bár meglepetések nincsenek kizárva, ezen aggodalmak egyelőre mégis teljesen alaptalanoknak látszanak.

Az albánok lázadása.

Albániából egyre aggasztóbb hírek jönnek a mozgalom az ifju-törökök ellen félelmetesen terjed. Mitroviczában az albán törzsfőnökök gyűlést tartottak. Avelánában a katonák föllázdáltak s az ifju-törökökkel rokonszenvező tiszteket foglyul ejtették.

Legujabb híreink.

Konstantinápoly, április 24.

Hét órakor Niazi a bolgár bandafőnökkel az albán önkéntesek élén a lakosság ujongása közben lovagolt el a Pankaldiban fekvő katonai iskolához. A csapatok, amelyek a perai kaszárnyákban ellentálltak, meghódoltak. A külbiztonsági szolgálatot a katonai iskolák végzik, amelyeknek növekedései igen jó magatartást tanúsítanak. Perában, Galatában és Stambulban teljes csend uralkodik. A Yildizből nem érkeztek újabb hírek.

TÁVIRATOK.

A francia flotta körül.

Páris, április 24. Az „Echo de Paris“ Brouse képviselő közlése alapján több vallomást közöl, amelyek a hadiflotta több tiszteje, valamint a tengerészeti minisztérium hivatalnokai a tengerészeti vizsgáló-bizottságban tettek. Caillard altengernagy közölte, hogy a torpedók és tenger alatt járó naszádok építésénél hihetetlen pazarlással jártak el, holott azok többnyire felhasználatlanul hevernek. A tengerészeti minisztérium egyik igazgatója azt mondta, hogy a tenger alatt járó flotilla karbantartása ugyanannyiba kerül, mint egy páncélos-hajóké. Clarke tengernagy kijelentette, hogy Toulonban 1500 torpedó áll készen, de az anyag rossz minősége következtében nem használható fel. A tengerészeti minisztérium egyik főfelügyelője kijelentette, hogy a szent normális áron fizették volna, csak ebben az évben is 800.000 frank lett volna megtekeríthető. Brouse nyilatkozatát azzal

a közléssel zárta be, hogy a vizsgálat teljes fényt vet azokra a bűnös üzelmekre, amelyeknek következtében a francia tengerészet tönkrement.

A perzsa forradalom.

Tebriusz, április 24. Az összes péküzletek most zárva vannak. Sok éhhaláleset történt. Asszony-csapatok utcái tüntetéseket rendeznek. Szattarkán ismét kijelenti, hogy szilárdan el van határozva, hogy nem adja meg magát és valótlannak mondja azt a hírt, mely szerint Oroszország fegyveres intervenczióját örömmel üdvözlölnék.

Resád.

8

A török alkotmány értelmében a most uralkodó török szultán utódja ennek testvére, Resád pasa lesz. Valószínű, hogy ez a trónváltás a napokban meg fog történni és Resád, az ozmánok ivadéka, elfoglalja a szultáni trónt.

Resád középkorú, zömök, inkább husos, mint csontos férfiú. A mostani szultán rendeletére már zsenge gyermekkorától fogva trónra nevelték. Ezalatt azt kell érteni, hogy Resád teljes visszavonultságban élt, nem tanították semmire és műveltségének fokául az jelölhető meg, hogy le tudja a nevét írni. Európai kulturáról természetesen, sejtelve sincsen. Semmit sem tud arról, milyen helyet foglal el Törökország a népek között, mekkora az ereje és hogy mekkora az európai államok hatalma.

Mikor az első bajuszszálai ütkezni kezdtek, megkapta a maga háremét. Azt mondják, a legszebb georgiai asszonyok az ő háremében vannak. De nagy hasznukat nem igen veszi, mert csöndes véru, elmélkedésre hajló. S természetes, jaj az olyan asszonynak, kinek a férje elmélkedik.

Ezzel kapcsolatban az uj-törökök nem mulasztják el az alkalmat, hogy a hárem-legendára rá ne mutassanak. Azt állítják, hogy akármelyik keresztény fűszerkereskedőnek nagyobb, háreme van, mint egy beynek. Csak az a különbség a két hárem között, hogy míg a bey asszonyai egy helyen laknak és valamennyit a bey ruházza és táplálja, addig a fűszerkereskedő hölgyei szerteszét laknak, néha másnak a feleségei és ruhaszámláikat nem mindig a fűszerkereskedő egyenlíti ki.

Ebben az állításban kétségtelenül van némi igazság. De még több igazság van abban, hogy egy háremtulajdonos nem föltétlenül kéjencz. Hiszen akad-akad közöttük, aki sűrűn kurizál a huriknak; de csak éppen úgy, minthogy akad fűszerkereskedő, akiről azt írják az újságírók egy sikkasztással kapcsolatban, hogy fenékiig üritette a gyönyörűség kelyhét.

Maga az emberi természet engedi föltételezni, hogy az olyan embernek — mint például ennek a Resádnak — aki körül állandóan háromszáz szép asszony lebzsel, egészen más a szekszuális filozófiája — ha szabad ezt a kifejezést használni — mint az egyneju férfinek. Átlagos egyneju férfi sohasem ronthatja el a gyomrát a szerelemtől, mert a saját feleségén kívül egyetlen nő sincsen olyan közel hozzá, hogy csak ki kellene érte nyujtania a kezét; míg Resád effendinek a föld mind a négy pontjáról hordják a legszebb példányokat és soha abba a helyzetbe nem kerülhet, hogy a megkivánás elementáris módon erőt vegyen rajta. Háremtulajdonosról föltételezni azt, hogy mindig csak a háremen jár az esze — annyi lenne, mintha egy szegény, nyomorgó ember azt hinné a milliomosról, hogy az folyton húst és süteményt eszik.

Resád effendi tehát körülbelül az a szultán, akit az uj-törökök várnak.

— Nekünk olyan szultán kell, — mondotta egy ifju-török — akinek semmiféle szennvedelme nincsen. Köztársaságra még nem érett meg a hazánk. Uj családot sem lehet a trónra emelni, anélkül, hogy nagyobb zavarokat ne támaszszunk. Meg kell tehát maradnunk az ozmánoknál és különösen Resádnál. Korlátolt eszű ember, akinek a kezét mi fogjuk vezetni. Az asszonyokat csak mérsékelt szereti és így erről az oldalról sem kell félnünk. Szóval, nekünk való ember.

A szabadkai gyilkosság.

Budapest, április 24.

Az izgalmas regény csak nem akar felbonyolódni a maga teljességében. Az eddigi tények: egy gyilkosság, meg egy büzös iszaphullám, amelyet az élet dobott fel. Kicsit megkaparták a társadalom felületét, azonnal elötlint egy asszony, aki udvarlók seregében élt, adósságot adósságra halmozott és megfűzetett egy férfit. Felbukkant a jókabátos udvarló, aki vadházasságban élt a nővel, felbukkant egy szövetkezeti igazgató, aki nagy pénzekkel eszkomptálta egy zsugori öregasszony életét, megjelenik az ügynök, aki provizióért mindent szállít, egy züllött gyógyszerész, aki most kabaréténekes. Ha össze-vissza semmi közülük a gyilkossághoz, akkor is megdöbbenő, amint szálakkal egybefűzve így dobódnak a mélyből.

A bűntényt még mindig homály fedi. Jánosyt letartóztatták, Haverda Mária is őrizet alá vették, a szabadkai rendőrség pedig tovább ügöget az ügyben. A nyomozó hatóságnak rendíthetetlen hite, hogy a helyes nyomon jár, mert egy a logikai következtetés, mint a más irányban megejtett nyomozás az anyagi érdekeltégnél más eshetőséget kizártnak tart.

A következő napok igazolni fogják a felfezés helyességét. Egyelőre egy dolog kinosan bizonyos: öt nap mult el a gyilkosság óta és a husz percznyi egéruttal menekülő gyilkos még mindig nincs az igazságszolgáltatás kezében.

Haverda Mária betegesen fekszik a kórházban. A szabadkai örök állanak, nehogy öngyilkosságot kövessen el. Késő éjjelig ébren volt és égett szobájában a villamoslámpa. Nagyon nyugodtan viselkedik.

Folyton a gyermekeért aggódik, aki először került idegenek őrizete alá. Jánosy a rendőrség fogházában van. Bizik benne, hogy mihamarább ki fog szabadulni. A letartóztatások ellen a védő felfolyamodást jelentett be. A szabadkai rendőrség több irányban nyomoz. László Géza rendőrkapitány úgy nyilatkozott, hogy Jánosy és Haverda Mária ellen közvetlen bizonyítékok egyelőre nincsenek, de súlyos gyanuok szólnak az asszony ellen. A rendőrkapitány azt is kijelentette, hogy újabb letartóztatások várhatók, amikről a vizsgálat sikere érdekében nem mondhat bővebbet. A rendőrkapitány az eredménytelenséget azzal okolja, hogy kevés ember áll a rendelkezésére. Winkler István ügyész állandóan a rendőrségen van és érdeklődik a fejlemények iránt. A rendőrség szabadon bocsátotta Joanovics Miklóst, mert alibijét igazolta. De most megint ellene fordul a gyanu. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosság napján Szabadkán volt, de még este elutazott és idejekorán érkezett meg Zomborba, ahol fellépett egy vándor-kabaré előadásán. A szabadkai rendőrség visszahozatja a fővárosból a tettes sapkáját, mivel a Park-kávéház pinczérei állítják, hogy látták a bűntény napján egy ilyen sapkájú férfit a kávéházban.

A szabadkai rendőrség tegnap is, ma is sokszor fordult a fővárosi rendőrséghez, ahol Bartha Endre fogalmazó több tanut hallgatott ki. Ezek a kihallgatások Haverda Mária és Jánosy Aladár magánviszonyaira vonatkoztak s különben sem bírnak fontossággal. A rendőrségre az az értesítés érkezett, hogy Vojta Antal alibije igazoltnak tekinthető. Ugyancsak Budapesten állapították

meg, hogy Haverda Mária Szabadkára érkezett után is állandóan levélváltásban volt egy ismeretlen férfival. A hozzáérkezett leveleket még idejekoráig — letartóztatása előtt — megsemmisítette. Meg kell még említenünk, hogy a meggyilkolt Haverda Boldizsárné újabb boncolásánál jelen lesz a budapesti törvényszéki orvostani intézet egyik kiküldöttje.

A fürdő-ügyi kongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 24.

A budapesti királyi orvosegyesület tanácskozó termében, ma délelőtt kezdődött meg a XIX. balneológiai kongresszus. A kongresszuson ugy a fürdő-tudományok, mint a fürdőorvosok és a balneológia tudományos művelői nagyszámban vettek részt.

Atanácskozásokat délelőtt 10 órakor nyitotta meg dr. Bókay Árpád udvari tanácsos, egyetemi professor, a balneológiai egyesület elnöke, aki mellett az elnöki emelvényen dr. Papp Samu alelnök és dr. Vámosy Zoltán egyetemi magántanár, főtitkár foglaltak helyet.

Az egyesület elnöke megnyitójában visszatekintett az egyesület 20 éves múltjára s azokra az eredményekre, melyeket ezalatt az idő alatt a fürdőügy terén az egyesületnek elérnie sikerült aztán programot adott a jövőre. Kifejti, hogy hol, mely országokban kell kopogtatnunk, ha eredményt akarunk elérni s ilyenekül főleg Romániát, Bulgáriát, Szerbiát és Törökországot jelöli meg, nemkülönben Oroszországot is, valamint Németországnak hozzánk közelebb eső részeit.

A gyakorlati tanácsokban bővelkedő s tetszéssel fogadott elnöki megnyitót követték a kongresszus tudományos és gazdasági természetű előadásai. Előbbben Barcsen Lajos a fővárosi artézi-fürdő igazgatója mutatta be az új artézi fürdő tervezetét, aztán pedig ismertette a Balatonvidék végrehajlati viszonyait s a Balaton vizének fizikai és vegyi tulajdonságait. Dr. Arányi Zsigmond, Herkulesfürdő orvosa, az ischiasis természetes gyógymódjait ismertette. Dr. Barta-Szabó József (Málnás-fürdő) a lápföldről és annak használatáról értekezett. Dr. Safranek János Tuzsád-fürdő orvosa az orr-garatbetegségek és a balneoterápia közötti viszonyt ismertette; dr. Kelen József (Előpatak) „Az új Erzsébet-forrás jelentősége” címen Előpatak-fürdő új forrását ismerteti.

Délután 4 órakor a következő sorrendben tartották meg az előadásokat: dr. Győri Ilona (Bártfa). Bártfa-fürdői gyógytényezők hatása a vér haemoglobin-tartalmára. Dr. Farkas Márton (Lipótvárosi vizgyógyintézet). Psychotherapia és hydrotherapia. Dr. Okolicsányi-Kuthy Dezső egy. magántanár, az Erzsébet-Sanatorium igazgató-főorvosa: Újabb hydrotherapiás tapasztalatok tüdővészénél. Dr. Schulhof Vilmos (Hévíz): A gyógyforrások újabb beosztásának kísérlete. Dr. Lengyel Béla min. tanácsos, egyetemi tanár. Az ásványvizek és iszapok radioaktivitásáról. Lenkei V. Dani (Almádi) és dr. Weiss Ede (Pöstyén). Radiumemanatio méréséről. Várady Gyula (Siófok): Hazai fürdők élelméze.

Este társasvacsora volt a Kontinental-szállóban.

A tanácskozást holnap folytatják.

A mai kongresszusi tárgyalásokat megelőzőleg a gazdasági bizottság tartotta meg évi ülését, amelyen az osztály elnöke, dr. Papp Samu sajnálkozva emlékezett meg arról a tényről, hogy a hazai fürdő-ügy jogos igényei az új adótörvény létesítése alkalmával figyelmen kívül hagyták. Annak a reménynek ad kifejezést, hogy a történt mulasztások az új fürdőügyi törvényjavaslat keretében helyreállíthatók. Határozatba ment, hogy a fürdő-törvényjavaslat tárgyában előterjesztést nyújtanak be a kormányhoz.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, április 25. — Róm. kath.: C. 2. Miseric. — Prot.: C. 2. Márk. — Görög-orosz: ápr. 12. D. Vazul pk. — Zsidó: Ij. 4. — A nap két reggel 4 óra 55 perczkor, nyugszik este 7 óra 1 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 37 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 16 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Tavaszi Tárlat a Múcsarnokban. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 9—1-ig 1 korona, azontul 40 fillér. — Nemzetközi nőkiállítás a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—5 óráig. Belépődíj 1 korona. — Állandó kiállítás és parodisztikus tárlat a Könyves Kálmánál (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—1-ig. — Az Új Művészeti Szalon (Keeskeméti-u. 3.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum összes tárai nyitva 9—12 óráig. Belépődíj 1 korona. — Állandó kiállítás és parodisztikus tárlat a Könyves Kálmánál (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—1-ig. — Az Új Művészeti Szalon (Keeskeméti-u. 3.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum összes tárai nyitva 9—12 óráig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 9—12-ig és 3—6-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10—1-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technologiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9—1-ig. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9—12-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 9—12-ig. — A többi múzeum és a nyilvános könyvtárak zárva.

Hétfő, április 26. — Róm. kath.: Tihamér. — Prot.: Tihamér. — Görög-orosz: ápr. 13. Márton pápa. — Zsidó: Ij. 5. — A nap két reggel 4 óra 53 perczkor, nyugszik este 7 óra 3 perczkor. — A hold két d. e. 9 óra 35 perczkor, nyugszik éjjel 1 óra 10 perczkor. A miniszterek nem fogadnak.

— Az „Egyetértés Vasárnapja”. Lapunk heti melléklete ezuttal szeptuáció felvételt közzöl a bécsi banktárgyalások alkalmából.

Az „Egyetértés” kérelmére a magyar és osztrák miniszterek és szakreferensek Bienert háró, osztrák miniszterelnök ebédje után össze-gyűltek a Sacher-szálló külön termében, ahol Seebald Károly fényképész felvételt eszközölt lapunk számára. A rendkívül érdekes és hű felvételen ott látjuk Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula, Zichy Aladár, Burián, Bilinsky, Aehrenthal, Schönaich, Georgi és Weisskirchner, Graf, báró Haertl, Bienert minisztereket, Popovics bankkormányzót, Sieghardt osztályfőnököt, Papp és Teleszky min. tanácsosokat, Wimmer udvari tanácsost és végül Erhardt osztálytanácsost. Ugyancsak az első oldalon hozzuk

Wekerle Sándor felvételét, amint a bécsi banktárgyalások alkalmával a külügyminisztériumba megy és hozzuk

Popovics Sándor, az osztrák-magyar bank új kormányzójának arcképét is.

Hollandia trónörökös-várársának alkalmából három érdekes felvételt hozunk Vilma királynőről és a férjéről, amint sétakocsiznak, valamint a királyi palotájának és az örömlövésre felállított ágyuk felvételét.

A bécsiek hódolata a király előtt, s amint a király fogadja Lueger polgármestert, valamint konstantinápolyi képeink, Enver bei, az ifju-törökök fővezérének, a szultánnak, Tevfik basának, végül Lemoine gyémántesimálós és feleségének, valamint Desprésnek arcképe sorakoznak e rendkívül változatos mellékleten. A szövegrészben több magyar és külföldi író dolgozatait hozzuk.

— Személyi hírek. Herceg Windischgrätz Ottó, aki hetek óta Abbáziában üdül, vasárnap délután a fiemei tengerészeti hatóság „Előre” gőzcsónán Cezó szigetére megy sólyomvadászatra. — Gróf Nákó Sándor fiemei kormányzó Bécsből ma visszatért Fiuméba.

— A német trónörökös Budapesten. A német trónörökös holnap reggel 7 óra 50 perczkor Bukarestből jövet Budapestre érkezik a keleti pályaudvaron.

— Báró Kaas Ivor állapota. Báró Kaas Ivor állapotában a javulás tartós. A beteg ma ismét jobban érzi magát és bizonyosra veszik, hogy ma már tul van minden veszedelmen.

— A testőrség köréből. A király elrendelte, hogy szent-györgy-völgyei Kiss Lóránt testőr-örmeister és őrnagy és Jaksic Sándor testőr és százados a magyar királyi testőrségnél saját kérelmükre a nyugállományba átvésszenek és utóbbinak ez alkalomból az őrnagy címet és jellegét a díj elengedésével adományozta, továbbá Szó Elek testőralörmeister és őrnagyot ezen testőrség örmeisterévé kinevezte.

— (Az aradi zsinat.) Az aradi román zsinat mai ülésén tudomásul vették az iskolai előadók jelentését. Majd megválasztották a szentszéki előadókat és ülnököket. A délutáni ülésen Pap János püspök megköszönte a tagoknak az ülés iránt tanúsított érdeklődésüket és a zsinatot bezárta.

— Wellmann redivivus. Wellmann, az örökös és fáradhatatlan kísérletező megint beszélt magáról. Már minap említettük Christiániából érkezett tudósítások nyomán, hogy mégis csak léghajón akar eljutni az északi pólusig. Bérelt is egy háromárbo-czos motoros hajót, amelyen a jövő hónap derekán Christiansfandból utnak indul Tromsö felé. Tromsöből a hajó június közepén a léghajóval együtt a Spitzbergák felé veszi útját. A felszállás idejét az éghajlati viszonyoktól fogja Wellmann függővé tenni.

— Virágos Budapest. A székesfőváros jó példával jár elől a főváros házainak virágokkal való díszítése körül. A tanács ugyanis elrendelte, hogy a kertészeti hivatal virágdíszszel lássa el a központi városházakat, valamint a Rókus-kórháznak utcáira néző összes ablakait. Később a főváros összes középületeire rákerül a sor. A virágosítást rendező bizottságnak ma az Első Magyar Általános Biztosító Társaság jelentette be, hogy virággal ékesíti fel a Vigadó-terti palotáját.

— Elöléptetés az Államvasutaknál. Ma tették közzé félhivatalosan az államvasuti tisztviselők májusi előléptetését. A hosszú névsor élén Pap Károly kir. tanácsos, Felszeghy Ferenc és Fruchtl Ede főfelügyelők állanak; akik a IV. fizetési osztály első fokozatába léptek elő. Ugyanennek az osztálynak második fokozatába előléptek Unger Emil, Hauser Árpád és Stiegler Lajos főfelügyelők, míg Beiwinkler Vilmos, Cserna Sándor, Alexy János, Bene György, Tárnóky Mór, Vékei Károly, Pellet Bertalan, Zeller Nándor felügyelők főfelügyelők lettek a IV. fizetési osztály harmadik fokozatába való sorozással. Azonkívül előléptett a V. fizetési osztály első fokozatába 13 felügyelő, a második fokozatába 22 felügyelő; 27 főmérnök, főellenőr és titkár felügyelővé lépett elő; a VI. fizetési osztály első fokozatába előlépett 46 főmérnök, főellenőr és titkár, a második fokozatába 73; a VI. fizetési osztály 3. fokozatába előlépett 96 mérnök és ellenőr; a VII. fizetési osztály első fokozatába 86 mérnök és ellenőr, a második fokozatba 396 mérnök és ellenőr; a VII. fizetési osztály harmadik fokozatába előlépett 96 mérnök és hivatalnok; a VIII. fizetési osztály első fokozatába 89 mérnök és hivatalnok; a második fokozatába 266 mérnök és hivatalnok, a harmadik fokozatba 47 hivatalnok; a IX. fizetési osztály első fokozatába 144, a második fokozatába pedig 121 hivatalnok.

— Halál fadöntés közben. A nádasdi erdőben, mint Lippáról írják, rémes halál ért egy szegény favágó munkást. Piszek Ignác több társával dolgozott, amikor hirtelen, hatalmas tölgyfatorzs zuhant rá és a szó szoros értelmében össze-lapította.

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-széthküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmúlhatatlan hásszer mindama gyomorhajókánál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor.

Fő-széthküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

— **Albán haramiák bestialitása.** Janinából írják, hogy Kourenton kerületben véres kegyetlenkedést vittek véghez az albán banditák, akik csoportokban támadják meg a védtelen falvakat, a lakosságot vagyonából kifosztják és leöldösik. Legutóbb Mayron-Oros helységet támadta meg egy ilyen szervezett banda. A rablók közül néhányan a falu végét őrizték, hogy senki el ne menekülhessen, a többiek berontottak a faluba, körülzárták az iskolát, néhányan oda is behatoltak és azzal fenyegették meg a tanítót, aki egyúttal a község előljárója is, hogy a gyermekeket mind leöldösik, ha életüket nagy összeg pénzben meg nem váltják. Némely gyermekekért kétezer piaster váltásdíjat is követeltek, de a nép nagyon szegény és így a banditák egyedüli zsákmánya kevés mennyiségű élelmiszer volt. A rablók akadálytalanul rabolhattak, pusztíthattak, mert a férfilkosság mezei munkán volt és az egész esetből semmit sem látott. Néhány asszonyt, kik gyermekeik védelmére siettek, a rablók megölték és több gyermeket anyjuk szemeláttára darabokra aprítottak. Kegyetlenkedésük még tovább tartott volna, ha időközben segítség nem érkezik a védtelenek számára és így a banditák fegyvereiket hátrahagyva, sietve menekültek. Mayron-Oros lakosai most nem merik a falut elhagyni, mert a banditák újabb támadásától félnek.

— **Agyonverte a vasvillával.** Rossz szomszéd-ság török átok. Ezt tartja a szólás-mondás. Lakárd ungmegyei helységben Mészáros Mihály és özvegy Szrinszky Ignácné szomszédok örökös perpatvarban éltek egymással. A napokban ismét összevesztek, mire Mészáros végső bosszúra szánta el magát. Megleste a mezőről hazatérő Szrinszkyt és vasvillájával nyelével úgy ütötte fejbe, hogy az két nappal múlva a sérüléséből belehalt. Mészáros a bűnt beismerte. Átadták a beregszászi ügyészségnek.

— **A cseléd-törvény-ankét.** A Magyar Társadalomtudományi Társaság ma este folytatta a tegnapi megkezdett cselédügyi ankétet. Elsőnek Káldy Gyuláné szólalt fel, aki a külföldi cselédviszonyokat ismertette. Helyesli az előadó által megemlített háztartási iskola alapítását a cselédek számára, mert így módon jobb cselédeket fognak nevelni. Özvegy Neumann Arminné szívesen hozzájárul ahhoz, hogy cselédképző-intézetet létesítsenek, de a kérdés alaposan csak akkor lesz rendezhető, ha a törvényhozás megteszi a maga kötelességét. Dr. Kovács István volt a következő felszólaló. Szerinte a cselédügyi szoros összeköttetésben van a leány-exporttal és e tekintetben igen szomorú tapasztalatokat tett a külföldön. Ennek főokát abban látja, hogy a cselédség nem szabad ipari foglalkozás. A másik baj a cselédközvetítőknek ellenőrizetlensége. Dr. Schreiber Emil rendőrkapitány nem helyesli azokat a javaslatokat, amelyeket az előadó az értekezlet elé terjeszt. Glücklich Vilmmával szemben hangsúlyozza, hogy a cselédkérdést nem lehet Marxista-alapon, tisztán szerződéses alapon rendezni és a patriarkális viszonyt teljesen figyelmen kívül hagyni. Emlékeztet, hogy a mai cseléd-törvény sok kivetni valót tartalmaz. A cselédközvetítést ne a társadalom, hanem a hatóság teljesítse és a cseléd fokozott hatósági ellenőrzés alá kerüljön ne csak akkor, amikor szolgálatban van, hanem akkor is, amikor hely nélkül van. Márkus Dezső kuriai bíró különösen az anyákká lett cselédeknek gyermekükhöz való viszonyával foglalkozik. Özvegy Bogay Kálmáné, dr. Gallovich Manó, Sebastyén Gyuláné és mások felszólalása után Rosenberg Águsztá előadó válaszolt az elhangzott felszólalásokra és röviden összefoglalta azokat a nézeteket, amelyeket a felszólalók a cselédkérdés megoldása érdekében kifejtettek.

— **Vasutasok szerencsétlensége.** Valdner Brajio fékező Kamerál-Moraviczán kocsikapcsolás alkalmával a kerekek alá került s halálra került a fumei kórházba vitték. — Komáth Péter munkást a brajdica állomáson egy tolató mozdony elütötte és magával huzcolta a sínken. A hétgyerekes családapa meghalt miközben kórházba vitték.

— **Lopások.** Báró Pongrácz Jenő pénzügyminiszeri titkár feljelentést tett a rendőrségen, hogy Muzem-körút 41. számú lakásából valaki elloptott 400 koronát érő ékszert. — A Lepke-utczában levő villamos kocsiszínból elvitték száz koronát érő fémalatrészeket.

— **Letartóztatott báró.** A rendőrség letartóztatta Fechtig Ármán báró budai születésű, 58 éves magánzót, a Fechtig család elzüllött tagját, akit az aradi járásbíró legutóbb lopás vétsége miatt egy heti fogházra ítélte és onnan az ítélet kitöltése előtt megszökött. Át fogják kísérni az aradi járásbíró-sághoz.

— **Vérezgés a sorozás után.** Hajduböszörményen a katonasorozás után véres verekedés volt, melynek során kilenc ember megsebesült, köztük egy oly súlyosan, hogy a halállal vívódik. A sorozás napján Bácsi Nagy Imre, ifj. Gajdán Gergely, Gajdán Lajos, Gajdán Márton, Gajdán Gábor és Sütő Gyula betértek egy vendéglőbe s annak öröme, hogy a sorozáson kettőt közülük bevették, mulatni akartak. Közben a vendéglőbe tért Szalai Lajos is, akivel Bácsi Nagy Imre összeszólalkozott és dulakodni kezdtek. Csakhamar három rendőr érkezett, kik a dulakodókat szétválasztották. Szalai Lajos eltávozott, de Bácsi Nagy Imre és társai nem engedelmeskedtek a rendőrök fölszólításának és a legények egyike vashoroggal úgy vágta fejbe Monori Sándor rendőrt, hogy véres fővel összeesett. A másik két rendőr erre kardot rántott, a legények pedig székekkel és botokkal rohantak a rendőrökre, kik kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A három sebesült rendőr a feldühödött legények elől a szomszéd szobába menekült, ahol az ajtót bezárták, de a legények fejszéket hoztak, bevették az ajtót és a rendőröket agyon akarták verni. A rendőrök kétségbeesetten védekeztek kardjaikkal, úgy hogy a támadók is kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A rendőrök segítségére ekkor egy nagyobb rendőrsapat érkezett, mely a támadó legényeket letartóztatta. A legények közül Bácsi Nagy Imre koponyarepedést szenvedett és eszméletlen állapotban vitték lakására, hol a halállal vívódik.

— **Magyar lányok Belgrádban.** A szerb főváros kis utcáin öt hajléktalan magyar leány bolyongott: Moskó Ilona gödi, Szuki Ilona besenyői, Pavlya Erzsébet és Mariska főthi és Visontai Anna gödöllői születésű leányzók. Kóborlásukban megszánta őket egy Topits nevű berlini kereskedő és az osztrák-magyar konzulhoz utasította a kis csapatot. Ott azután elmondták a leányok, hogy őket Hartenstein Mór galicizai leánykereskedő vitte Belgrádba azzal, hogy helyet szerez nekik. Hartenstein a budapesti rendőrség jól ismeri. Galicziából került ide és mindjárt leánykereskedésen kezdte. A rendőrség többször megbüntette és kitiltotta a fővárosból. Azóta Erzsébetfalván él Hartenstein és onnan intézi ügyeit. A rendőrség megindította az eljárást és intézkedett, hogy a leányok hazakerüljenek.

— **A boszniai tartalékosok hazaszállítása.** A Boszniából és Hercegovinából hazabocsátott tartalékosok hazaszállítását, mint hivatalos forrásból jelentik, tovább folytatják. A 66. gyalogezred tartalékosai Rogaticzáról Ungvárra e hó 27-én reggel 6 óra 22 perczkor; az 63. gyalogezred tartalékosai Mostarból Beszterczére 29-én este 8 óra 6 perczkor; az 5. gyalogezred tartalékosai Rogaticzáról Szatmárnémetire 29-én reggel 5 óra 16 perczkor; az 82. gyalogezred tartalékosai Mostarból Székelyudvarhelyre 29-én; az 52. gyalogezred tartalékosai Stoláczból Pécsre 27-én délután 2 órakor érkeznek meg.

A tüzérségi tartalékosok hazajövele Boszniából a következő rendben fog lefolyni: Dolna-Tuzlából Kolozsvárra április 26-án este 8 óra 27 perczkor érkeznek, Dolna-Tuzlából Nagyszebenbe április 27-én reggel 6 óra 55 perczkor, Mosztarból Eperjesre április 27-én délután 5 óra 6 perczkor, Trebinjéből Kassára április 27-én délután 3 óra 39 perczkor és Bilekből Losoncra április 27-én délután 2 óra 59 perczkor.

— **Földindulás Spanyolországban.** Kor-dovai, szevillai és badajozói táviratok jelentik, hogy ott földlökések voltak, aminek következtében pánik tört ki, Madridban, különösen a külső városokban érezték a rengést. Több régi ház megrepedt. A lakosok megijedve az utcára futottak. A város középpontjában két helyen tűz támadt.

— **A furfangos szakács.** A budapesti kerületi betegsegélyező pénztár ma ismét furfangos csaját leplezett le. Gaertner Frigyes szakács a maga nevével és Félix Frigyes néven is felvettette magát a betegsegélyező pénztárba, beteget jelentett s mind a két néven két esztendő alatt 1200 koronát esalt ki a pénztártól, azonkívül 800 korona ápolási költséggel károsította meg. Közben szanatóriumban ápolatta magát. Ma, amikor megint táppénzért jelentkezett, leleplezték és rendőrt hívtak. Gaertner annyira megrémült, hogy zsebkésével mellbeszurta magát, de csak könnyebb sérülést szenvedett. A rendőrségen azzal védekezett, hogy tüdőbeteg és nem kapott munkát. Letartóztatták.

— **Kórházak vasárnapja.** Anglia példájára, ahol a Fúsvét után következő második vasárnapon az ország minden templomában gyűjtést rendeznek a kórházban levő szegény betegek felségítésére, holnap Budapest templomaiban is gyűjtés lesz, amidőn a fővárosi társasélet előkelő hölgyei megosztják maguk között a templomokat s gyűjtést rendeznek a fővárosi kórházak szegény betegei javára. A gyűjtést a Szamaritanus Egyesület rendezi, melynek elnöke, Wenckheim Krisztina grófnő körül előkelő urhölgyek sorakoznak.

— **A hősies vonatvezető.** Az árvavölgyi vasút 1021. sz. vonat mozdonya tegnap reggel Árvaváralja és Alsókubin között kisklott. A pálya ezen a részen a legveszélyesebb, amennyiben meredek töltés ereszkedik alá az Árva folyóba. A vonatvezető ébersége következtében csak a mozdony siklott ki, mert abban a pillanatban a vonatvezető megállította a vonatot, s így megmentette az utasokat a megáradt folyóba való zuhanástól. A kisklott mozdonyt sikerült a vágányokra állítani, mely egy és negyed órai késéssel folytatta útját.

— **A Sorompó Margitszigeti ünnepsége.** A Sorompó Országos Iparvédő Liga most tartotta rendezési közgyűlését dr. Téglás Géza elnöklésével, amelyen főleg a Margitszigeten május hó 22-én rendezendő nagyszabású ünnepély részleteit beszélték meg. A rendezőbizottság nevében Szvicsény Zoltán, a bizottság elnöke számolt be az eddigi munkálatokról. Bejelentette, hogy a fővédnökséget elvállalták Augusztá főherceggasszony és József főherceg, a védői tisztelet pedig több társadalmi előkelőség elfogadta. Az ünnepélyt az egyetemi és műegyetemi reprezentatív csapatok mérkőzése és az atlétikai versenyek nyitják meg.

— **Véres végezetű légyott.** Firenzében egy Beccherini nevű tüzérhadnagyot felesége azon ért, amit kedvesével, egy előkelő nővel bizalmas beszélgetést folytatott. A meglepett hadnagy revolverből négyeszer rálőtt kedvesére, akinek állapota nagyon veszedelmes. A hadnagyot a rendőrségre vitték, ahol azt mondta, hogy abban a pillanatban, amikor feleségét meglátta, öngyilkosságot akart elkövetni, de a két asszony ki akarta csavarni a kezéből a fegyvert s így történt, hogy mind a négy golyó kedvesének mellébe furódott.

— **Házasság.** Dr. Márffy Albin miniszeri segédfogalmazó, dr. Márffy Albin miniszterelnöki államtitkár fia, ma délelőtt reggel 12 órakor tartotta a budavári koronázó Mátyás-templomban esküvőjét Márffy Irénke kisasszonnyal, Márffy Ede pénzügyminiszeri tanácsos leányával. A fényes esküvőn tanúk voltak: Popovics Sándor, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója és Ráthay László országgyűlési képviselő. Az esküvői szertartást Nemes Antal pápai prelátus, budavári apátplebánus vezette, szép beszédet intézve az ifjú párhoz. A násznép előkelő sorában ott volt a miniszterelnökség, a pénzügyminisztérium és belügyminisztérium tisztviselői is.

König Malvin Gyöngyös és Domán Dávid Szirák jegyesek.

Roth Gyula, a Hazai Általános biztosító részvény-társaság titkára, vasárnap, e hó 25-én délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget bogáti Hajdu Margitnak a belvárosi plébánia-templomban.

Mározy Zelmát eljegyezte Csura Miglós gimn. tanár Kiszébenben.

Hlinka Jenő szabóipari szakitanító eljegyezte Ir-gang Mihály leányát, Etelkát.

Ma ülték meg Handl Gusztáv, óbudai fűszerkereskedő és neje, szül. Baron Jozefa házasságuk huszonötödik évfordulóját. Az ezüstmennyegző alkalmából számosan üdvözölték a köztiszteltetben álló házaspárt.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., 1. em. szereshetők be, Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

Angol készpénzrendszerű

országosan ismert első-rangú uri szabó-termek szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, többször próbával, prima munka.

Átmeneti kabátot (angol kelméből) 35 frtért
Felöltöt 30 „
Smoking-öltönyt (selyem bélással) 35 „
Prima utcai öltönyt 30 „

IV., BELVAROS,
Magyar-u. 3.
I. emelet,
Kossuth L.-u. mellett,
Telefon 116-95

— **Ellopott Baffinger-mű.** Bécsből jelentik: Dr. Jarié Lavandol bécsi gyűjteményéből néhány nap előtt egy értékes miniatúrú loptak el. A nagy műbelsősel bíró kép, mely 9—7 és fél centiméter nagyságu Parry asszony, született Széchenyi grófnő, a Nagy Széchenyi leányának elefántsontra festett arcképét ábrázolja. A lopással egy László nevű lépiügynököt gyanúsítanak, akit a felmerült bizonyítékok alapján már vizsgálati fogságba is helyeztek.

— **Gyenge tehetségű gyermekek felvétele.** A budapesti állami gyógypedagógiai nevelőintézetben az 1909—10. tanév elején több hely üresedik meg. Ezekre a helyekre olyan 7—10 éves kor között levő gyermekek vétetnek föl, akik az elemi népiskolában gyengébb szellemi képességeik miatt nem nyerhetnek sikeres oktatást. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz czímezendő kérvények benyújtásának határideje május 31-ike. Bővebb tájékoztatással a kérvényhez szükséges nyomtatványokkal kívánatra készséggel szolgál az intézet igazgatósága (I. Alkotásutca 53.)

— **A Közbiztonság című rendőri hetilap vasárnapi száma változatossá tartalommal jelent meg.** A vezércikket Székely Vladimir rendőrfelügyelő írta. A tárcza rovatban közli Balla Jenő „Bűn és Nyomor” című szenzációs könyvének néhány érdekös fejezetét. Cikkeket írtak még: Jakobb Béla rendőrfelügyelő, Gegus Dániel rendőrkapitány, Molnár Béla jegyző és mások.

— **Tévedés, ha valaki azt mondja, hogy osztrák czég jobb kávét adhat vagy olcsóbban számít, mint Fratelli Deisinger fiúmai czég Budapesten a királyi térfalotában.**

— **A Royal-Orfeum** állandóan zsúfolt házakat vonzó áprilisi műsorába az utolsó hétre egész sereg kolosszális sikerű új számot iktatott be. — Ezek között a legnagyobb népszerűsége tarthat igényt a Vörös május című fenomenális bohózat, amely előreláthatólag méltó társa lesz a Julesa úgy van és az Agról-ágyra című daraboknak. A Royal-Orfeum e három slágere mellé még 16 elsőrendű attrakciót csoportosított. — Május 1-én új szenzáció vár a Royal-Orfeum közönségére a teljesen új magyar programon kívül a bécsi „Hölle” kabaré teljes ensembeljét hozza vendégjátékra az igazgatóság. — A bécsi kabaré műsorának legjobb számait adja elő Mella Mars-sal, Oesterreicher Rudolf-fal és az igazgató-párral a Natzer-testvérekkel, a zongoránál pedig Laszky Béla végzi a kísérletet. — A Hölle vendégjátékára, melyet óriási érdeklődés előz meg, már is tömegesen vásárolják a jegyeket.

— **Vasárnap a Bektow-cirkuszban.** Köztudomású, hogy a Bektow-cirkuszban vasárnaponként két előadást tartanak, délután 4 és este háromnegyed 8 órakor. Mindkét előadásban, kihagyás és rövidítés nélkül az egész műsor körül bemutatásra és ennek köszönhető, hogy a délutáni előadásokon is zsúfolásig megtelnek a cirkusz. Elmúlt vasárnap délután József főherceg gyermekei csodálják a nagyszerű műsort és Webb kapitány főkapitány bűnűlő mutatóványait. A nagy megnyitói műsor már csak rövid ideig látható.

— **Fővárosi Orfeum.** Az áprilisi műsor, amelynek minden egyes száma magas művészetet nyújt, estéről-estére viharos tetszést arat. Különösen Conchas, a német császár hadserege Herkulesének egyes-nesen szenzációs mutatóványai azok, amelyekről nemcsak az egész város, hanem ma már a vidék is elragadtatással beszél. Az előadások, mint rendszeren, esti 8 órakor kezdődnek.

— **A nyaralás gondjai.** Bármerre járunk a budapesti előkelő divatüzletek előtt, mindenütt kisebb csoportokban találjuk hölgyeinket, kik tétováznak és aggódó kérdésekkel ostromolják társúikat, hogy mit rendeljenek a nyárra, milyen bluzt, pongyolát, toalettet viseljenek a tengerparton, Svájcban, avagy a Tatrában? s csodálatos, amilyen leleményesek egyfőként a hölgyek, ezzel a kérdéssel rendszeren nem tudnak tisztába jönni, hetek kellettek addig, míg egy fix megállapodásra jutottak. Valóságos megváltást jelent tehát a nők részére Radó Aladár Bécsi-utca 5. szám alatti leleményes kereskedőnek azon újítása, hogy a nyaralásra utazó hölgyek részére kész tervezetet állított össze. Teljesen feleslegessé válik a töprengés, hogy milyen toalettet vigyenek magukkal, mert a világlátott és mindenképp informált finom ízű kereskedő kész programot nyújt vevőinek, hogy tengerparton, magaslati helyen, hazai, avagy külföldi fűrdőhelyen milyen legelőzszerűen és új divatú bluzok, pongyolák, ruhák stb. szükségesek és bűnűlő összeköttetései révén 2 nap alatt a legpazarabb nyári gardrobot remek kivitelben összeállítja. Érdeklődők forduljanak hozzá felvilágosítás végett.

— **Halálozások.** Nagy Sándor somogy megyei földhírtökös 53 éves korában Kadarkuton meghalt. Dr. Hámos Péter, barsvármegyei kir. tanfelügyelő hosszas szenvedés után, életének 52-ik évében Budapesten elhunyt.

— **Mint értesültünk, Komáromi M. és Társai** nagyvárasi-visegrádi zimbalmoglyár (a piano-pedálú hangfogó-zimbalmok feltalálói) üzennagyságot folytató gyártelepüket Szolnokra helyezték át s a gyártást ott már meg is kezdték.

— **Egyiptom és a Szentföld.** Május hó 19-én kiváló érdekességű társasutazás indul Egyiptomba és a Szentföldre, Cairo, Jaffa, Jerusalemba, Nazareth-Bethlehem, Messina, Nápoly és Róma felkeresésével. Felvilágosítást és prospektust ad a Központi Menetjegyiroda Budapesten (IV., Vigadó-tér 1.)

— **A posta találmányosága.** A közelmúltban egyik magyar közegben, egy levelet adatott fel, melynek borítékán csupán két szó volt látható: „Török-örök”, a rendeltetési hely pedig teljesen hiányzott. Érdekes, a levelet még sem maradt kézbesítetlen, hanem a találmány postamester helyesen, Török A. és Társa bankház r. t.-nak Budapesten, továbbította, melynek tudvalevőleg széles körökben ismert mottója: „Török szerencsése örök” és amint látható, hiányosan is, (Török-örök), mint cím teljesen elegendő volt. Kevés oly czég van, amely azzal díszkedhetik, hogy az ily hiányosan czímzett leveleket helyesen kézbesítik neki, de a Török A. és Társa bankház r. t. széleskörű vevői és óriási levelezési által, a postahivatalok minden tényezője előtt ismeretes. Ettől eltekintve, minden osztály elosztásánál oly nagyobb nyereseményeket közzénekel a napilapok, mely nyereseményeket Török A. és Társa bankház r. t. vevői nyertek. Ez különösen a most befejeződött, 23-ik sorsjátékban mutatkozott, hol csakugyan nem múlt el egy húzási nap sem anélkül, hogy Török sorsjegyeire ne estek volna nagyobb nyeresemények. Ezek után valóban nem esoda, hanem nagyon is természetes, hogy a Török A. és Társa bankház ily példátlan népszerűségnek örvend.

— **x Gyomor- és bélbántalmaknál** páratlan hatással bír a kovásznai Árpád-gyógyfürrás, mely kiváló alkalikus gyógyviz. Hatása felülmúlja a Selters és egyéb külföldi vizeket. Mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **x „Glorialis” illatszert-újdonosság.** Alig remélt nagy sikert ért el a „Glorialis” virágkivonat, amely alkóhol nélkül állították elő, az évtizedek óta legjobb hírnévnek örvendő Klein és Fia-féle udvari illatszertgyára által. Alig néhány hete, hogy ezen rövid idő alatt már is 40.000 üveg jutott a nagyközönség közé. A „Glorialis” a jelenkor legkellemebb és legtökéletesebb illatszere, amely a használatban a frissen tépett virág illuzióját kelti és hosszabb időre ébren tartja. Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét a mai „Glorialis” hirdetésére.

— **x Szolgálatot** vélnék teljesíteni, ha felhívjuk t. olvasóink figyelmét Guttermuth János (Baross-tér 23.) mai hirdetésére. E fogorvos specialista szájpádlás nélküli fogorvosokat a természetes fogaktól meg nem különböztethető módon, 10 évi szavatossággal mellett készít.

— **x Új zimbalmoglyár.** Mogyoróssy Gyula hangszergyáros, Budapest, VIII., Kerepesi-ut 71. feltalálta az acélszerkezetű zimbalmot s így a zimbalmot a leg-tökéletesebb hangszerek közé emelte. Bő ismertetést ingyen küld a feltaláló.

— **x Fodor-féle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.

— **x Fái Géza** úriszabó-czéget, ki üzletének át-helyezése folytán árait lényegesen redukálta, olvasóink figyelmébe ajánljuk. Budapest, IV., Váci-utca 37.

— **x Bob-hashajtó** a legkellemebb, 10 fillér.

Dr. HÖNIG IZSÓ
VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE
Elektromágneses gyógyítás.
Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finson-féle lümlápa fűrdők szívba és verednyel-meszedés ellen.	Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).
Elektromágnesesgyógyítás	Idegyengeségi állapotok. Almatlanság, Fejfájás. Hűdés (Paralysis).
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, ischiás).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Gorinzoelősorvadás (Tabes).
Kék fényvel való kezelés.	Szívbetegségek. Verednyelmeszedés. Köszvény és osz, reuma, izületi és csontbajok.
Villamos hőfűrdők (Elektrotherm).	Székrekedés. Daganatok. Anyagcserebajok (Elhízó czukorba, verszegénység) Bőrbajok. Bőrviszketeg. Lupus.
Villamos fényfűrdők.	Hajhullás, kopaszág. Szőrtelenítés (nőknél az arcon).
Villamos masszázs (Vibratio).	Aranyeres csomók.
Galván. Farad és Franklin árammal való kezelés.	
Villamos vízfűrdők.	
Szénasav fűrdők.	
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. — Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus	

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Hanka.

— *Zápolcska Gabriella három felvonásos vígjátéka. Ma bemutatották a Magyar Színházban.*

Asszonynak erős, bátor, az élet és különösen: olvasott könyvek átszűrte érzéseivel szemben egyenes, ezókimondó asszony a szerzője a ma bemutatott darabnak. A kis nyárspolgári berendezkedésekbe széles utakat hasít, amelyekben belátni a kispolgárság agyába, szívébe és a vesztébe. Hiszen igaz, hogy önálló, eredeti megfigyelései, érzései, de csak beállítási sinosenek, igaz, hogy emberei csak egymással emberi vonatkozásba hozott régi könyvisméreseink, ám azért a darab mégis frissen, erős szerkezetével közvetlenül hat s mulattató derültsége mögött átvillog szatirájának élessége. Valami kis polgári család házi zsarnoka a Dulzskiné, aki nemcsak a lakását takarítja, tisztogatja, egyre fényesíti, hanem a hozzátartozói külső, reprezentáló becsületét is. A házában nem tűri például egyik lakóját, mert az asszony a férje hütlensége miatt megmérgezte magát s mentőkocsi állt meg a Dulzskínház kapuja előtt, micsoda skandalum, — de az első tmeletet egy kokottnak adja ki, mert azt folyton stájerolui lehet. A kislányait az erkölcsben úgy kommandirozza, mint egy marczona ezredes az udvaron a katonáit, de ezeknek a kisleányoknak szabadszajúságát már nem hallja s azzal nem is igen törődik. A férjének maga osztja ki a szivarjait, elveszi a zsebpénzét, óraszámra, pontosan percekre beosztott sétákat végeztet vele az asztal körül, csak a fiával nem bír, ezzel a befelé álmódó akaraturfival, aki szabad szeretne lenni, erős, valahogy ki akarna nőni abból a lapos nyárspolgárságból, de mindig magába csuklik s megokuszik a sápadt, esontot örlő környezettel. A fiatal Dulzski ur kávéházban éjjelezik, lányokkal mulat, szóval lázadzik s hogy a kedves mamája valahogy hazaszoktassa, hát szemet huny, sőt előmozdítja játékos viszonyát a Hanka-hoz, egy falusi ártatlan szolgálólányhoz, akinek azonban ártatlansága és mártírsága csak épp úgy kispolgári komédia, mintahogy az a Dulzski ifiur lázadó felbuzdulása is, amikor a „csak azért is” keménységével feleségül akarja venni Hankát. A drámai szöveg ez a beállítás maga is komédia. A családi katasztrófa teljesen megtöri a larmázó mamát, az életnek egy kicsi szellője szinte megdermeszti forralt vérést s hosszú óbegatások után végül szépen pénzre váltja fel a Hanka jogait, aki viszont szívesen lemond örök áron a „nyavalyás ifiuracskárol.” Ennyi a Dulzski család mai vígjátékos akciója. Ismétlem, nem új, de igen ügyesen, asszonytól szokatlan hűséggel beállított jelenetek, amelyeknek komikus hatása állandó irodalmi derültségben tartotta az est közönségét.

A játék egyike volt a legjobboknak. Forrai Rózi mint Dulzski mama ísmét tökéletes sokoldalúságával brillirozott. Ahogy az első felvonást szobatakaritással ki tudta tölteni, ez csodálatos művészet volt. Minden szava, mozdulata igaz, csupa bensőség, tudatos legjobbjá adása nagy talentumának. Minden újabb szerepe csak ismételtel bizonyítja, hogy büszkesége a magyar színjátszásnak. Törzs Jenő a fiatal Dulzski szerepében kiváló volt. Gyönyörűen adta vissza a csendes lázadások lelki küzdelmeit s oly sokat tudott megérezkeltetni a néma, siralmasan silány forrongásokból, hogy teljes elismerés illeti. Mészáros Giza Hanka szerepében teljesen kihozta a játékos játékot, ami a legnagyobb dícséret kell hogy legyen alakítására. Forgács Rózi az egyik kislány szerepében ha kissé túlélénk is, a rettegő gyereket hü naturalizmussal adja, míg Huga szerepében Tóth Ilona igen sok szép, meleg tónust kevert alakításába. Báthory Giza, Bera Paula, Zala Kata és Réthey kisebb szerepekben teljesen beleillettek ebbe a stílusos, kiváló együttesbe.

Ha fáj a feje ne tétovázzék hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát** mely 10 perc alatt a lemarkacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. **Ára 1 korona 20 fillér.** Kapható minden gyógyszerárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingyen postai szállítás.

A közönség rendkívül melegen fogadta a darabot. Felvonásközben percekre megakadt az előadás a kacagások miatt, amikor színpad és nézőtér egyetlen meleg, ragyogó, megérett érzésben nevetett egymásra. Felvonások végén számtalanszor hálással hívták a szereplőket.

Miklós Jenő.

(*) Opera. Ma este az Opera vendége, Preuse-Matzenauer asszony a *Fidelio* című szerepében mutatkozott be, nagyon győren látogatott parterre előtt. Alig fél ház volt. Pedig megérdemelte volna a vendégművész, hogy több figyelemben részesüljön a *Walkür* után. Ma este határozottan nagy sikere volt Preuse-Matzenauer asszonynak. Koronként valóságos tapsorkán honorálta bravuros ének-művészetét. A közönség olyan parancsolóan hívta, hogy többször vissza is kellett térnie a színpadra. És ezt az ünneplést mindenképpen meg is érdemelte.

(*) József főhercegék a Nemzeti Szalonban. Péntek délután a Magyar Képzőművésznők első nemzetközi kiállítását József főherceg és neje, Augustia főhercegnő látogatta meg Szmeccányi István főudvarmester és neje Batthyány grófnő kíséretében. A Nemzeti Szalonban a magasrangú vendégeket a Magyar Képzőművésznők Egyesülete nevében Soós Elemérné szül. Korányi Anna báróné, elnök fogadta. József főhercegék Soós Elemérné kezeltetésével mellett másfél óráig gyönyörködtek a kiállításban és az egyes képek és szobrok előtt gyakran adtak tetszésüknek kifejezést.

(*) Színházaink műsora. Az Operaházban holnap, vasárnap harmadszor adják *Fra Diavolo*-t a bemutató szereposztásában. Hétfőn gyermekelőadást rendeznek, amikor is Nedbal látványos balletje, a *Mesevilág* kerül színpadra. Kedden Preuse-Matzenauer Margit bajor kir. kamaranékesné *Carmen* című szerepében bucsuzik a budapesti közönségtől. Szerdán Van Dyck Ernő cs. és kir. kamaranékesné másodszer lép fel és pedig a *Tristan és Isolda*-ben. Csütörtökön *Svaerdström Valborg* kedvelt svéd énekesnő kezdi meg ismét néhány estére tervezett vendég szereplését. Amikor is *Romeo és Juliá*-ban éneklő a női szerepet. Pénteken a *hegyek alján*-t adják. Szombaton, május 1-én, olcsó helyekkel Erkel *Hunyadi László*-ja kerül színpadra.

A Nemzeti Színházban holnap, vasárnap délután „A földet”, Kemechey és Malonyay nagyhatású színművét adják elő. Este részben új szereposztásban „A dolovai nábob”, Hercege Ferenc színműve van műsoron, Odry, Pethes, Horváth Zoltán, Dezső, Gál, Rózahegyi, Mészáros Alajos, Török Irma, D. Ligeti Juliás és Szacsayné fel-léptével. Hétfőn mérsékelt helyekkel „Cyrano de Bergerac” kerül színpadra. Kedden „A kaméliás hölgy”-et adják P. Márkus Emiliával a címszerepben. Szerdán Georges Thurner „Passe-partout” című háromfelvonásos színművét adják. Csütörtökön „A boszorkány”-t ismétlik. A Nemzeti Színházban jövő hét péntekjén új író, Balázs Béla, „Dr Széplát Margit” című drámája kerül bemutatásra. Az újdonság fő női szerepét P. Márkus Emília kreálja. A második előadás szombaton, a harmadik pedig vasárnap este lesz. Jövő vasárnap délutánra „Az ember tragédiája” van kitűzve. Hétfőn mérsékelt helyekkel Molière klasszikus bohóságát, „Az urhatnám polgár”-t adják elő, mely alkalommal a címszerepet Horváth Jenő játssza.

A Deutsches Volkstheater kiváló együttese pénteken kezdi meg a Magyar Színházban hat este tervezett vendégjátékát. Mind a hat darabban ugyanazok az elsőrangú erők vesznek részt, akik a színpadon a bécsei előadásain játszották szerepeiket. Első estén és pedig a hó 30-án, pénteken Molnár Ferenc világhírű vigjátékát, a „Der Teufel”-t (Az ördög) adják. Szombaton Guinon és Bouchinet vigjátékát, a „Vater”-t (Son Pére) adják, míg vasárnap este három egyfelvonásos van műsoron. Egy *Sudermann*, egy *Salten* és egy *Schmitzer*-darab; a „Lichtbaender”, az „Auf-er-erhebung” és a „Komtesse Mizzi”. A Deutsches Volkstheater együttesének vendégjátékáig három nagyszerű darab dominálja a Magyar Színház műsorát és pedig holnap, vasárnap este, hétfőn és szerdán *Zapolska Gabriella* kiváló komédiája, a „Hanka”, kedden *Marlowe* mulatságos darabja, a „Régi jó idők”, amellyel egy estén *Schnitzler* „Zöld kakadu”-ját is adják; csütörtökön pedig *Földes Imre* társadalmi színművét a „Hivatalnok urak”-nak lesz az első jubileuma, a 25-ik előadása. Holnap, vasárnap délután a „Forradalmi nász” kerül színpadra, míg a jövő vasárnap délutánján kerül először olcsó helyekkel színpadra a „Régi jó idők” és a „Zöld kakadu”.

A Magyar Színház társulata a Deutsches Volkstheaternek a Magyar Színházban való vendégjátékai alatt az Urániában játssza el legjobb műsordarabjait. Pénteken, a hó 30-án, vasárnap este, május 2-án és kedden, május 4-én legutóbbi ujdonságát, *Zapolska Gabriella* kitűnő szatirját, a „Hanká”-t adják elő. Szombaton, május 1-én *Földes Imre* társadalmi színművét a „Hivatalnok urak”-at játsszák, amelyet szerdán, május 5-én megismételnek. Hétfőn, május 3-án *Sophus Michaelis* költői műve, a „Forradalmi nász” kerül színpadra. Minden darab ugyanabban a szereposztásban kerül színpadra, amelyben a Magyar Színházban a bemutatóelőadásokon a nagy sikert kivívták.

A *Király-színház* e hetének műsorán több kiváló sikerű operett szerepel. Legtöbbször és pedig hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este Fall és Leonnak az 50-ik előadás felé közeledő kiváló operettje, „Az elvált asszony” van kitűzve. A címszerepet minden alkalommal *Medgyaszay Vilma*, Gondát pedig *Pálmay Ilka* játssza. A többi szerepet is a bemutatóelőadás szereplői töltik be. Kedden felújítja a *Király-színház* ugyancsak Fallnak egyik kiváló sikerű operettjét, „A dollárkirálynő”-t, *Petrás Sári*-val a címszerepben. Szombaton szintén repris lesz, amennyiben előadják *Rubens* gyönyörű zenéjű operettjét, „A hollandi leány”-t, *Pálmay Ilkával* és *Petrás Sári*-val a főszerepekben. Holnap, vasárnap jubileuma lesz a *Király-színház*nak: *Rajna Ferenc* és *Szirmai Albert* népszerű operettje, a „Táncos huszárok” holnap vasárnap este kerül ugyanis 75-ödször színpadra. A „Táncos huszárok” színekerül még csütörtök este és olcsó helyekkel a jövő vasárnap délután.

Az *Uránia-Színházban* hétfőn este dr. Stein Aurél megismétli pénteki felolvasását. Kedden, szerdán és csütörtökön *Hock János* „Az Ur Jézus” című nagyszerű darabját olvassa fel, péntektől kezdve pedig hat napon át a Magyar Színház tartja előadásait.

Gyermek-Színház. Még csak három előadást tartanak ezidén a gyermekvilág kedvenc szórakozó helyén, a *Gyermek-Színházban*. Ma vasárnap 16-odszor adják *Föld Mátys*-nak a mult csütörtökön is teljes zűfolt ház előtt viharos tetszéssel előadott „Hüvelyk Matyi” vagy az elvarázsolt királyleányok” című tündéres látványosságokban bővelkedő kacagató varázsszerejét. Csütörtökön a második és utolsó jótékony célú előadásul a „Budapesti tanítók árvái alapja” javára „Robinson Crusoe” látványos mesejáték kerül színpadra. Az előadás 4 órakor kezdődik. Jegyek már délelőtt váltak.

(*) A velencei nemzetközi kiállítás. Velencében a nemzetközi művészeti kiállítást ma megnyitották az udinei herceg, mint a király képviselőjének, a közoktatásügyi miniszternek, a hatóságok képviselőinek és nagyszámú előkelő község jelenlétében. Gróf *Grimani*, a kiállítás elnöke tetszéssel fogadott beszédében köszönetet mondott a megjelenteknek és a művészeknek, akik résztvettek a kiállításon. Miután a közoktatásügyi miniszter elmondta megnyitó beszédét, megtekintették a kiállítást.

(*) A Képzőművészeti Tanács pályadíjai. A Magyar Országos Képzőművészeti Tanács tiz, a festőművészet és szobrászat és két az építőművészet köréhez tartozó ösztöndíjra hirdet pályázatot. A képzőművészeti ösztöndíjak között van egy 1600 koronás, két 1200 koronás, három 1000 koronás, két 800 koronás és két 600 koronás. Az építőművészeti ösztöndíjak egyike 1500 koronás, a másik 800 koronás. Ez ösztöndíjak a kiadásuktól számított egy évre szólnak. A pályázatokban csak magyar honosságú egyének vehetnek részt. A pályázatok a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz címelve az évi május hó 20-áig az Országos Képzőművészeti Tanácsnál (Báthori-utca 12.) nyújtandók be; a mutatónyomok, amelyeknek a végzett tanulmányok hü képét kell nyújtani, pedig május 19-én és 20-án a Szépművészeti Múzeumba küldendők. Elkésve érkezett pályázatok a pályázatból kizártnak.

(*) „A jó leány.” A milánói Manzoni-színházban *Lopez Sabatino* „La buona figliola” („A jó leány”) című színműve nagy sikert aratott.

(*) Kőrösi Csoma Sándor emlékezete. A Magyar Tudományos Akadémia a hó 26-án, hétfőn délután 5 órakor megünnepeli Kőrösi Csoma Sándor, a nagyevű ázsiai utazó emlékeztétét összes ülés keretében. *Berezvicsy Albert* akadémiai elnök kegyetes megnyitó beszéde után dr. *Kégl Sándor* levelező tag mond emlékbeszédet *Kőrösi Csoma Sándor* fölött. Az ülésen testületileg vesz részt a Magyar Földrajzi Társaság elnöksége és jelen lesz a társaság illusztris vendége, dr. *Stein Aurél* világhírű ázsiai kutató hazánkfia.

(*) Bonbonnière. A Teréz-körtü kabaretban nagy sikerrel vendég szerepel esténként *Karl Holitzer*, az ismert bécsi festő és kabaret-énekes, meg *Gertrude Bovorison*, a közkedvelt német kabaret-diva. Ugy a német vendégek számában, mint az élvezetes műsor többi pontján, nevezetesen a *Dávid király* póre című szatír rendkívül mulat a közönség.

IRODALOM.

(*) Guy de Maupassant összes versei. Fordította: Kosztolányi Dezső. Ezek a Maupassant-versek olyanok, mint valami káprázatos ügyességgel megszórt pókháló-szövet. Finomak, csillogók és érzékenyek: csak avatott ember nyulhat hozzájuk, akiknek a lelken visszacsendülnek a Maupassant buja melódiai és aki vissza tudja adni mindazt a sok formaszépséget, ami csak van ezekben a versekben. Maupassant olyan poéta, akit az irodalmi osztályozók, az antibaudelaireisták vagy moralesztétikusok egész bátran odaküldetnének a „dekadensek” közé. Az életöröm, a kiállhatatlan, folyton izzó vágy a gyönyörök után csak úgy tombol benne, aki meg tudja érezni a szépséget és a formát mindenben. Maupassant ember, aki él és az életét élni akarja. És a maga életét akarja élni. A verseiben is önmagát éli, a maga tulfinomodott, tulkulturált lelkét, amelynek meg vannak a finom, sajátos átélései és az alig meghallható rezgése. Mind az, ami ezekben a versekben van, annyira finom, annyira pókhálómunka, annyira Maupassanti, hogy csak kongeniális művész képes visszaadni ezt a sok finomságot. Mindegyik verse csupa forma, szédületes művészettel és érzékkel megformált forma. Minden szava muzsika, minden mondata ritmus, ha egy disszonáns szó kerül közibéjük, ha a ritmikába csuszik egy hajszálnyhi hiba: megtörik a harmónia és a sordinós melódia helyett a posannak harsogó izléstelensége kiabál ki az ütemekből. És van még valami, ami olyan ahehézze teszi a fordítást. A sok erotikum, bujaság, szerelemvágy, ami ezekből a versekből kiérzik, csak ebben a finom, Maupassanti formában élvezhető. Ha félrecsuszik a kifejezés, ha keményebb, vagy vaskosabb lesz valami a fordításban, mint az eredetiben, akkor a formából formátlanúság, az élet tobzódásából pedig frivolitás lesz. És itt nem segít se nyelvművészet, az ügyesség, se formaképesség. Maupassant csak az fordíthatja, aki maga is épen olyan erős poéta, mint Maupassant. Kosztolányi Dezső pedig ilyen ember, költő. Erősérzésű költő. Csillogó technika van, de ez nem fekszik rá és nem teszi őt nyelvészglórré. A verseiből nem lesz rimárius. De lesz belőlük dal, édes melódiaju, csalogató, bódító érzéki, Maupassanti dal. Ahol az erotikum az ereje (mint például: „A paraszt Vénusz”-ban), ott tele van szenvedélyvel, a nyelve csupa buja szín: égő vörös, alkonyesti lila, kék a kékben. Ahol finomságok vannak, ott olyan a beszéde, mint a régi mester-szövésű csipke és decens, mint egy rokokó-márkiné. És tele van szépséggel és poézissal. Mintha szemfényvesztő játszanék velünk, annyira kongeniális, annyira Maupassanti a Kosztolányi fordítás. Még az eredeti nyelvének a hajlékonyságát és a zenéjét is visszaadta. Ennél pedig többet mondván, banális lennék.

* Uj Idők. Az Uj Idők e heti számában folytatódik Szini Gyula regénye az „Egy sápadt asszony”. Novellát *Biró Lajostól* és az idegen írók rovatában *Sienkiewicz-től* közöl a lap, ezeket pedig *Hercege Ferenc*, *Farkas Pál*, *Kondor Alfréd*, *Balla Ignác*, *Lőr Szentkereszty Zsigmond* írtak, míg verset *Kárpáti Aurél* és *Csécsei Imre*. Az illusztrációk között ott találjuk *Kézdí-Kovács László* és *Benczur Gyula* képeinek művészi reprodukcióját, *Mühlbeck* ötletes fejlezeit, képeket a párisi divat-újdonságról stb. Az „Uj Idők” előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal *Andrássy-út 10.*

* A „Vasárnapi Ujság” április 25-iki száma *Benczur Gyulát* ünnepli milléniumi nagy festményének elkészülte alkalmából, közölve műtermében fölvetett arcképeket s részleteket műterméből és nagy festményéről. A többi képsorozatokat *Náday Ferenc* cselez és temetésével, a magyar festőművésznők kiállításával, a Rómában járt magyar zarándokokkal, egy francia falu női hivatalnokaival foglalkoznak. Szépirodalmi olvasmányok: *Mikszáth Kálmán* regénye, *Ady Endre* és *Nagy Zoltán* versei, *Krudy Gyula* novellája, *Williamson* angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: cikkek a török trón várományosairól, *Popovics Sándor* arcképe és méltatása, tárczezik a hétről s a rendezeti rovatok: *Irodalom és művészet*, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fill.

FŐVÁROS.

(C) Dr. Bárczy István polgármester ünneplése. Alig tért haza külföldi utjáról dr. Bárczy István polgármester, máris lelkes ünneplésben volt része, a polgárság részéről azért a nagyszabású programért, amelyet a lakásinség enyhítésére kidolgozott a amelyet a főváros közgyűlése is magáévá tett. A VII. kerületi polgári kaszinó ma este fényes lakomát rendezett a polgármester tiszteletére. Az ünnepeket Benedek Dezső köszöntötte fel. A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után a polgármester általános, nagy figyelem közepette a többi közt ezt mondotta:

— Az én munkám csak akkor lesz eredményes, ha az a támogatás, amelyet az említett tényezők részéről élveztem és élvezek, a jövőben is megmarad és ehhez hozzájárul annak a polgárságnak támogatása is, amelynek közérzése kell, hogy megvilágosuljon a közélet faktoraiban. És amikor ma ebben a kedves társaságban egybegyűltünk, nekem az itt hallott dicséreteknél, ha lehet, még kedvesebb az a megnyilatkozás, amely helyesléssel fogadta azokat az eszméket, amelyeket voltam, bátor az utóbbi időben, mint a fővárosi adminisztrációnak fontos feladatait kitűzni. Ez fog erőt adni a további munkára és a további küzdelemre, amelynek — ha eredménye lesz — bizonyára csak a fővárosi közönsége fogja hasznát látni. (Lelkes éljenzés.) Ujból köszöni a szíves és meleg ovációt.

Hosszantartó viharos éljenzés követte a polgármester beszédét, amely után még számos felkézintő hangzott el.

(C) Bizottsági ülés. A fővárosi közgazdasági és közlemezési bizottsága ma délután dr. Melly Béla tanácsos elnöklésével ülést tartott. A tárgyszorozat első pontja a kórházi élelmezésnek házi kezelésbe való vételéről szóló jelentés volt. Ebben a kérdésben tudvalevőleg a közegészségügyi osztály arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kórházak élelmezését ezentúl is vállalatba kell adni. A közgazdasági ügyosztály ezzel szemben a házi kezelés mellett foglalt állást és azt javasolta, hogy az egyes cikkeket három hónaponként szerezzék be, míg kenyérral és süteménnyel a fővárosi kenyérgyár látja el a kórházakat. A bizottság hozzájárult az ügyosztály javaslatához. — A zsidóbusok azzal a lérelemmel fordultak a főváros tanácsához, hogy a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvénynek azt a rendelkezését, amely az országos vásárookra eső vasárnapokon a vásári árusoknak egész nap megengedi az árusítást, reájuk is kiterjeszessék. Az ügyosztály a kérést teljesíthetőnek találta.

(C) Városok kongresszusa. Május 21. és 22-én lesz Budapesten a magyar városok kongresszusa. A városok nagyrésze és a meghívott országgyűlési képviselők közül sokan jelentkeztek. A kongresszus üléseit az Ujváros háza nagytermében tartja.

(C) Községi választás. Ez év őszén lesznek a községi választások. A tanács ma közzétette az öszegző küldöttség névsorát, melyet ajánlani fog a szerdai közgyűlésnek. Magát az öszegzőt a tanács a május hó 21-től 28-ig bezárólag terjedő 8 nap és délelőtt 9—12 óra, valamint délután 3—6 óra közötti idő alatt akarja végrehajtani, öszegző helyiségekül pedig valamennyi kerületben a kerületi eljárárság épületét jelöli ki. Ugyanerről az ügyről tanácskozott ma a kerületközi értekezlet is, Márkus József bizottsági tag elnöklésével. Az értekezlet a tanács részéről megállapított névsort, az I. és IX. ker. küldöttségek névsorának kivételével elfogadta.

(C) Plébánia a tisztviselő-telepen. Vasary Kólos bíboros hercegprimás leiratot intézett a főváros tanácsához, amelyben kéri, hogy a tisztviselő-telepen építsenek templomot és ezzel kapcsolatban állítsanak fel új plébánia-hivatalt. Minthogy a ferencvárosi plébánia állást a közel jövőben töltik be, a hercegprimás arra kéri a főváros közönségét, mint kegyurat, hogy a tisztviselő-telepen alapítandó plébánia létesítése iránt már most, intézkedjenek. Amennyiben a tisztviselőtelepen most nem lehetne plébániát felállítani, ez esetre kéri a hercegprimás, hogy a megválasztandó ferencvárosi plébános bemutató-okmányába vegyék fel, hogy a plébánia megosztásából származó összes hátrányokat viselni tartozik, vagyis az elszakított terület után öt megillető plébánosi jövedelemről köteles lemondani, amint ez legutóbb a VIII. és X. kerületi plébániák betöltésénél történt.

Nyilttér.

Erőteljesen közöltékert nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. — Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Értesítés.

Azon t. betegeket, akiknek gyógyítását tavaszra elhalasztottam, ezennel értesítem, hogy tavaszi kuráimat most megkezdem. Ezen vérgyógyító kurákat 20 évi orvosi gyakorlatom alatt több ezer betegnél alkalmaztam és eredményeképpen találtam, hogy rendkívül fényes és tartós sikerrel beváltak: görvéllykór, kőszvény, asthma, időült szív-, gyomor-, máj-, vese-, nehéz idegbajokban (neurasthenia, paralysis, tabes) és némely bőrbetegségben (psoriasis, lupus, eocema). Szálhüdeket és elmezavar kitérését meg lehet akadályozni. Betegeket fogad rendelőintézetemben (Budapest, V., Váci-körút 18 sz. I. em.) naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Meghívásra fekvő betegeket is látogat a fővárosban és vidéken.

Med. Dr. Kovács Izó, a vérgyógyítás megalapítója.

Dr. HARMAT GYULA

tüdőbajosok rendelő-intézete

Inhalatorium Budapest, Bákóczy-ut 82. szám.

Tüdő-, mellbajok, tüdővész, tuberkulózis, vérkócs, tüdőcsucshurut kitűnő eredménnyel gyógyítottak inhalációkkal és szűrés-órákkal. Rendel. 11—12 és 2—4-ig.

Tekintetes Szerkesztő ur!

B. lapjában közzétett „Ujpesti borgyár“ című cikkére vonatkozólag van szerencsénk a tiszta igazság érdekében a következőket tudomására hozni.

Első sorban kijelentjük, hogy a lapok erre vonatkozó adatai téves és rosszakaratu információkon alapulnak, azok valótlanok és légből kapottak.

20 év óta fennálló, jóhírnevű cégünk semmiféle borhamisításra szolgáló szereket nem szállított, hanem Singer Mór ujpesti likörgyára részére rum- és likör-esszenciákat és kompozíciókat szállított mult év október és november havában 39.000 korona értékben, mely összeg annak idején ki is fizettetett. Ezen tény az idevonatkozó szerződésekből, eredeti számlákból és a már eddig nagyszámban kihallgatott tanúk vallomásaiból is kitűnik.

Aljas és hazug az a rágalom, hogy beismertük az ellenünk emelt vádat, ugyszintén, hogy a vizsgálatot vezető dr. Kiss fogalmazó ur személyesen vett volna 40 koronáért egy doboz saharint, vagy pedig, hogy egy egész sereg detektiv a mult héten foglalta volna le az Ujpesti-uton a már novemberben szállított rakományt.

Nekünk az egész nagyra felfuvt borhistoriához semmi közünk sincsen, mi ahhoz semmit, 1 fillér értékben nem szállítottunk, nekünk magunknak is csak a kihallgatások során jutott tudomásunkra, hogy borhamisításban folyik vizsgálat. Saharint mi nem szállítottunk, amit az összes tanúkkal bizonyítottunk, hanem egy volt alkalmazottunkkal, továbbá Singer Jenő osalásért feljelentett volt utazónkkal, kit csalásai végett felmondás nélkül elbocsájtottunk, boszuból tették a feljelentést, mert tovább nem voltunk hajlandók túrni inkorrekt eljárásukat.

Hogy milyenképen akartak bennünket kompromittálni, bizonyítja, hogy Singer Jenő az előző esetben felbérelt egy kétes hírű házban lakó nőt, hogy tőlünk saharint kicsaljjon. A rendőrségnél történt vallomása szerint előbb bejött és kért saharint lemondadé czélokra, de nem kapott, elment, s később jött s kért fejfájás elleni szert, melyet szintén nem kapott, mégis azt állította, hogy saharint kapott. Midőn a fogalmazó ur előtt azt mondtam, hogy fejfájás ellen saharint nem kapható, de ha kapott volna, akkor is csak aspirint vagy szódapastillát kaphatott volna, a fogalmazó ur ezt valószínűleg tévedésből beismérésnek vette.

Ez felel meg a tiszta valóságnak és semmi egyéb. A jogerős ítéletet, mely csak felmentő lehet, annak idején a lapokban közölni fogjuk.

Kérnénk ezt az igazság kedvéért b. lapjokban közölni s vagyunk

hazafias tisztelettel

Baros Gábor és Fia.

Természetes forró-meleg kánes forrástó

a Thermál szálloda földszintjén, iszaporogatások, kő- és kádfürdők a nagyszálló földszintjén. Gondospenzió. A téli fürdővadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai

Szent-Lukácsfürdő Igazgatóságához.

Bécsi egészségügyi kiáll. 1906. állami díj, díszoklevél, aranyérem.

Serravallo

China-Bor vassal.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 liter 2.60 K., 1 liter 4.80 K. palackokban. 27887

EGYESÜLETEK.

(—) Nyilvános előadások diákok számára. Mott János, a ker. diákok világszövetségének főtitkára, még két előadást tart az ujjvárosi nagytermében (Váci-utca 62). Előadásának tárgya: f. hó 24-én, szombaton este pont 7 órakor a lelki bűnaság; 25-én, vasárnap este pont 8 órakor a világ diákságának válasza Krisztus hívására. Az előadásokat angolból magyarra fordítják. Nők részt nem vehetnek. Belépő díj nincs.

(—) Angol istentisztelet. F. hó 25-én, vasárnap délelőtt 1/12 órakor a Hold-utca 17. sz. a. teremben prédikál John R. Mott, a keresztény diákok világszövetségének főtitkára.

(—) A Magántisztviselők Otthona saját helyiségében (Erzsébet-körút 49) f. hó 25-én, vasárnap d. e. 10 órakor dr. Kreutzer Lipót elnökle mellett tartja ez évi hetedik rendes közgyűlését. A közgyűlés, a napirendre kitűzött fontos tárgyra való tekintettel igen impozánsnak ígérkezik. A napirenden tisztújítás három esztendei tartámsra is szerepel.

SPORT.

Tavaszi versenyek Bécsben.

— Nyolczadik nap. —

A mai versenyek lanyhább érdeklődés mellett folytak le, kis mezőnyök indultak az egyes futamokban. Így a nap főszámában, az Áprilisi versenyben csak két ló, Kottlingbrunn és Flapdoodle, melyek közül az előbbi könnyen győzött. A nap másik, érdekesebb díját, a Bálvány-handicapot, az alagi Papuchshös feltartva nyerte meg hat társa ellen s felemlítésre méltó még, hogy Györgyike a Krieau-versenyben csak erős küzdelem után tudta megverni Ferronieret. Janek ma három győztest lovagolt, de az első verseny után a startnál kőszetezés miatt a keddi napra a lovaglástól eltiltották.

A részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlen háromévesek versenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Br. Rothschild A. pm. Sybárit 56 k. (lov. Janek). 2. Br. Springer G. Rabagas (Hewitt). 3. Mautner V. Theophrastus (Horan). Futottak még: Merveille, Madrigal, Nöta, Kamsin, Nord Express. Biztosan háromnegyed hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:30, 20:26, 28, 28.

II. Krieau-verseny. (Kancza-verseny.) Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Jankovich-Bésán Gy. 36. pk. Györgyike 52 k. (lov. Janek). 2. Gr. Orsich P. fhdngy. Ferroniere (Prétzner). 3. Geist G. Motolla (Ulrichshoffer). Futottak még: Reine, Roland, Perkáta. Küzdelem után nyakhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:20, 20:30, 30.

III. Áprilisi verseny. Díj 8000 korona. Táv 1600 méter. 1. Br. Rothschild A. 46. pm. Kottlingbrunn 60 k. (lov. Janek). 2. Szemere M. Flapdoodle (Juhász.) Könnyen egy hosszal nyerve. Tot.: 10:14.

IV. Eladóverseny. (I. osz.) Díj 4000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gr. Lamberg H. sk. Krikerl 50 k. (lov. Seiler.) 2. Egyedi L. Klapka (Paul). 3. Vonwiller A. Blue Peter (Krouzil). Futott még: Dajna Bandi. Könnyen négy hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:71, 20:81, 89.

V. Bálvány-handicap. Díj 5000 korona. Táv 1800 méter. 1. Geist G. 36. sm. Papuchshös 45 k. (lov. Ulrichshoffer). 2. Mr. Lincoln Pagony (Miles). 3. Mautner V. Palma (Horan). Futott még: „48“, Héja, Belle Alliance, Arno. Könnyen négy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:44, 20:32, 33, 46.

VI. Eladók akadályversenye. Díj 3000 korona. Díj 3200 méter. 1. Pusztateleki ménes 46. pm. Fityóka 66 k. (Healy). (Walkover.)

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1300 méter. 1. Milne F. 56. sm. Bisamberg 49 k. (lov. Pretzner). 2. Comp. K. V. Livtsu (Drechsler). 3. Szemere M. Jalouse (Szente). Futottak még: Memotte, Simeon, Witness, Tilos. Küzdelem után nyakfoszszal nyerve, két hoszszal harmadik. Tot.: 10:23, 20:27, 34, 46.

A Trial Stakes.

— Kilencedik nap. —

Igen élvezetes sportra van kilátásunk holnap, sőt bátran mondhatjuk, hogy ez lesz a tavaszi meeting legsikerültebb napja, mert úgy a nevezések nagysága, mint az anyag az egyes futamokban teljesen kielégítheti a fogadó közönséget.

Az érdeklődés természetesen a nap főszáma: a Trial Stakes felé fordul, mert mint minden évben, ez a verseny a háromévesek első klasszikus mérkőzése. Korai terminusról lévén szó, már évek óta csak a második klasszis mérkőzik az értékes díjért, de idén az évjárat legjobbjait várhatjuk a starthoz. A valószínű indulók ezek: Lappalie, Stixenstein, Duhaj, Dicső, Bruhus, Tóff, Kamp, Aveline, Bácsi, Regina, Barcsay.

A verseny nagy favoritja a Kisbér-versenyben aratott imponáló győzelme óta Dreher Antal veretlen háromévese, Lappalie és ha idei formáját nézzük, úgy oda konkludál véleményünk, hogy ez fölér Tóffnak tavalyi legjobb teljesítményeivel s így a kitűnő Pardon-kancának tényleg első chance van arra, hogy az értékes díjat megszerezze gazdájának. Másodsorban Tóff az a ló, mely figyelmünket kell, hogy leküsse, mert mult évi szereplésével legközelebb állt az évjárat legjobb képviselőjéhez: Hadnagyhoz. Azonban az idén állandóan rossz hírek keringenek fölé s mi ennek folytán nem is hiszünk, hogy szerepe lenne a végküzdelemben. Dicsőt Lappalie föltétlenül tartja, Stixenstein pedig a mult évben nem képviselt első klasszist, Rogina ugyan mult őszel nagyon szépen szerepelt egy párszor, de az idén még nem mutatott semmit sem, mert erősen régi formája alatt futott. Bruhus szerintiünk tulbecsült ló és ezért nem is vesszük kombinációba. Kamp, Barcsay, Aveline, ezintén nem azok a lovak, melyeket akár Lappalie, akár Tóff ne tartana. Hátra volna még Duhaj és Bácsi. Geist kitűnő ménje a Práter-díjban igen magas klasszist árult el s mondhatjuk, hogy hároméveseink legjobb flyerjai közé sorolandó és ha tovább is javult, nagyon megnehezíti Lappalie győzelmét. Duhaj ezintén nem kicsinylendő forma birtokában látszik lenni, amit mutat a második napon a Weidlingeni-díjban aratott könnyű győzelme. Összegezve az elmondottakat, mi a díjért

Lappalie

startolásával elintéztnek látjuk, rája veszélyes Bácsi lehet, harmadsorban pedig Duhajt jelöljük.

De az értékes díjon kívül is okvetlen kell bővebben foglalkoznunk még két versenynyel, ezek a Mindegy-handicap és a Nugommorv-gátverseny.

Az előbbiben, mely 1300 méter távolságu, igen jó és nagy mezőnyt látunk benevezve. A skála élén Dinom-Dánom áll, utána Rentier következik, de nem hiszünk, hogy bármelyikük starthoz állana holnap. Ha a súlyelosztást alaposan szemügyre vesszük, úgy elsősorban Viganó esélyei tűnnek szembe, de nagyon jól kell futnia, ha akár Kondort, akár Vöröskirályt meg akarja a ozélnál előzni. Szép futást még Simeontól várunk.

A Nugommorv-gátversenyben, mely szintén handicapjellegű, zászlók közötti lovaink színe-jarát látjuk. A lista élén Perchance áll 79 kilóval és ez, véleményünk szerint, minden nyeresi esélyét elveszi. Szerencsésen kerültek a skálába Braganca, Sárga csikó, Peugeot és ezek közül várjuk a nyertőt.

Jelöltjeink:

- I. Hanum—Juvenal—Kunilinde.
- II. Polpetta—Palikám.
- III. Lappalie—Bácsi—Duhaj.
- IV. Janek lov.—Boncompagno.
- V. Viganó—Kondor—Vöröskirály.
- VI. Braganca—Sárga csikó—Peugot.
- VII. Rohonczy-ist.—Szemere-ist.

Budapesti ügetőversenyek.

— Hatodik nap. —

Két megemlített futam van a holnapi programmon: az Elnöki-díj és a Levente-díj, melyekben klasszis ügetőink mérhetik össze tudásukat.

Az Elnöki-díjban Indianával az élén látjuk a Derby legjogosultabb aspiransait, de nem hiszünk, hogy a kitűnő Godiral-kancza startoljon. Helyette Lengyeltőt küldi ki istállója és véleményünk szerint ő is megnyerheti a díjat, jó futást még Eholitól várunk.

A Levente-díjban erős küzdelemre van kilátás, mert egyforma esélyű lovak fognak benne találkozni és az már csak nézet dolga, ha mi Rabló P. pártjára állunk Willy előtt.

Jelöltjeink:

- I. Balaton—Dalia.
- II. Sir Potential — Perrier.
- III. Luczifer — Gayton L.
- IV. Lengyeltóti — Eholi.
- V. Rabló P. — Willy.
- VI. Fanny — Hertha.
- VII. Vendég-Vezér — Vanda-Tétlen.
- VIII. Feiser-fogat.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. Ma megkezdődött a tanuk kihallgatása. Elsőnek Rabics András tanut hallgatják ki, aki ny. esendőr és vendéglős, 1882-ben került Topuszkóra, hol annak idején horvátok és szerbek jó egyetértésben éltek mindaddig, míg Bekics vádlott házában nem történtek titkos összejövetelek. Perovics vádlott nyilvánosan helyeselte, hogy Boszniában nem a mi királyunkat, hanem a szultánt ünneplik. Szifkovics Gajo vádlott egy parasztulán dínamitpatronokat rejtett el. A esendőrök, akik a patronokat keresték, csak egyet találtak meg.

Szünet után áttértek Ozanics Szimó nyug. polgármester, tanu kihallgatására. Az ő falujában azóta észlelte a nagyszerb mozgalmat, amióta a szerb gazdasági egyesületet megalapították. Kihallgatása után a tárgyalást hétfőre halasztották.

§ A bürtönügyi előadások befejezése. A Magyar Tudományos Akadémiában a hét folyamán rendezett bürtönügyi előadásokat ma fejezte be von Engelbert német titkos kormánytanácsos és dr. Balogh Jenő egyetemi tanár. Az előadónak a bürtönügyi bizottság, nevében Rickl Gyula min. tanácsos, elnök mondott köszönetet.

§ Wechsler bankja esődben. A közönségnek még élénk emlékezetében vannak Wechsler Gyulának, az ó-budai repülő bankárnak az ügyei, akit többrendbeli váltóhamisítás és csalás miatt tartóztatott le a rendőrség. Wechsler ellen folyik a büntető eljárás, a budaörsi és törökbálinti takarékpénztár részvénytársaság pedig, melynek Wechsler igazgatója volt, esődbe jutott. A budapesti királyi törvényszék dr. Bielek Károly ügyvédet nevezte ki esődtömegmondnokul. Ebben a esődügyben április huszonharmadikán volt a folszámolási tárgyalás a budapesti váltó- és kereskedelmi törvényszéken dr. Somoskeőy Dezső törvényszéki bíró esődtömegbiztos előtt. Ezen a tárgyalásos a hitelezők mind megjelentek; közülök a Szövetkezeti központi bank részvénytársaság, Belvárosi takarékpénztár, Központi kereskedelmi és iparbank, Békéscsabai takarékpénztár vannak leginkább érdekelve. Az állandó esőd-választmány április huszonhatodikán fog megalkulni.

§ Verekedés a korszón. A dunaparti korszón a mult hónap 26-án Liphay Béla bankigazgató meg támadta és botjával többször megütötte dr. Zachár Gyulát, az igazságügyminisztériumba beosztott járásbíró. A támadásnak dr. Boda Dezső főkapitány is tanuja volt, aki nyomban intézkedett, hogy a támadó bankigazgatót a rendőrség igazolásra szólítsa fel. Az eset után dr. Zachár járásbíró büntetőfeljelentést tett Liphay Béla ellen, becsületsértés vétségéért és életveszélyes fenyegetés miatt. Mára tüzte ki ez ügyben a tárgyalást Farkas Gyula járásbíró. Minthogy Liphay Béla bankigazgatót a tárgyalásra nem lehetett megidézni, a bíró a mai tárgyalást elnapolta.

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Legajánlhatóbb beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikas Tátra tejcsokoládé gyára Budapest, V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csukorka-bombonyár, teásütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lípót szalámi és füstölt hússáru gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27—08. Keleti Export Előállítás naponta 17.000 pár. Allandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Triestini) ált. biztosító-társaság. Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 346.151.371,42 korona. Budapest, Dorottya-utca 10. az intvzet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátást és leánykihazasítási biztosítások. — Tűz- szállítvány-, betöréssel lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371,42 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Leánykihazasítási Egyesül. m. sz. Gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapítást: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályorszájkék főelárusító helye: VI., Andrassy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irány-utca sarkán, VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Gazdasági gép

Legfőbb ujkori találmány a szabadalm. kaszákivred (kalapáló) gép, mely a kaszát 5 peroz alatt a legökéletesebben kiélezi. Munkája gyors, egyenletes, a kaszát kiméli s kivált nagyobb gazdaságokban jelentékeny pénz- és időbeli megtakarítást jelent. Ára 40 korona. Egyedüli elárusító: Reichmann Sándor Budapest, VII., Dembinszky-utca 46. szám.

Víz- és légszuszvezeték és csatornázás.

Pissurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületadógos műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízeldek, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtő-fűzhely összeköttetéssel vagy saját fűzhelyvel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házában. Telefon 20—83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

Villamosági részvénytársaság Budapest, V., Lípót-körút 5. Gyár: Pozsonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratezim: Siemenschuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékananyagot, kábeleket, iv- és izzólampákat, kapcsolókészülékeket, biztosítókat, wattórászámológát (Schuckert-rendszer), vezetékerendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító testeket. Nlmpaszenekeket. Különlegességek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fúrógépek, villamos bányafúrógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és ktr. udvari és kamarai ékszerész ezüstáruháza. IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fényűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemárak.

Szenásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza IV., Bécsi-utca 4. Az összes tavaszi újdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú Szenásy cég van, tisztelettel kérjük, selyemáruháznak szóló b. rendelmenyeknél a pontos címünknek szives kirását, Szenásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

Maláta tápsör különlegesség
Hercules-sör
Meseh B. képv. Budapest, Király-u. 99. Árj. ingyen.

KÖZGAZDASÁG.

Az Országos Iparegyesület jelentése.

Budapest, április 24.

Az Országos Iparegyesület ma tette közzé a múlt évi működéséről szóló jelentését egy vastag, hetven nagy óktáv oldalra terjedő füzetben. A jelentés híven állítja élénk az egyesület nagyarányú működését, melyet e hasábkokon is mindenkor bővel méltattunk. A testület 1908. évi tevékenységéről is megemlékeztünk már, mégis most, hogy az egész jelentés előttünk fekszik, lehetetlen ismételtten reá nem mutatnunk legalább dióhéjban az egyesület hatalmas tevékenységére. Ez a jelentés bizonyítja legjobban azt, hogy az egyesület mindegyik feladata magaslatán állott s olyan munkakört töltött be, mely a szakegyesületek sorában igen előkelő helyet biztosít neki. De az elvégzett szép munka egyúttal a legkésebb dícsérete az egyesület tisztikarának, különösen pedig Gelléri Mór igazgatónak, akinek közgazdasági életünkben való előkelő pozícióját mindig az általa végzett munka magas színvonalá tette súlyossá.

A jelentés bevezető részében egyébként kiemeli azokat a legfontosabb aktuális kérdéseket, amelyek az egyesületet foglalkoztatták, így az ipartörvény módosítása és az adóreform dolgában folytatott akciókat, valamint a gyáripari szakosztály intenzív tevékenységét. Ezután rátér a jelentés az egyes kérdésekben kifejtett egyesületi munkásság részletes ismertetésére, amelyből a következőket emeljük ki:

Az iparoktatás terén az inasothonok létesítése érdekében folytatott ez évben élénk propagandát. A kiállítások ügyével az egyesület a kezdeményezésére alakult Kiállítási Központ keretében foglalkozott s ennek működésére irányuló befolyást érvényesített. Az új ipartörvény tervezetének közreadása után az Iparegyesület volt az első, amely az érdekeltség közvéleményének állásfoglalását előkészítette. Az emlékirat a szakkörökben általános elismeréssel találkozott és sok kérdésben alapjául szolgált egyes érdekeltestületek állásfoglalásának. A március 22-én megnyitott országos ankét tanácskozásában az egyesület kiküldöttjei élénk részt vesznek. Az ipari törvényhozással kapcsolatos ügyek közül, amelyekben az egyesület állást foglalt, még a vasárnapi munkaszünet, az új perrendtartás, a tisztességtelen verseny, valamint az ipari jogvédelem különböző kérdéseit említjük meg. Az egyenes adók reformja dolgában az egyesületnek még az 1907. év végén, közvetlenül a törvényjavaslatoknak a képviselőházban való benyújtása után megindított akciója szép sikerrel járt. A törvényjavaslatok országgyűlési tárgyalásának befejezése után az egyesület végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy a szentesítés után ismételtten kérelmezni fogja a végrehajtási rendeletek kibocsátásuk előtt való megkülönböztetést, hogy az egyesület kellő időben állást foglalhasson, továbbá, hogy annak idején népszerű füzetben fogja ismertetni az adótörvényeknek és a végrehajtási utasításoknak az iparosokat érdeklő részeit. Az ipar egyik legfontosabb aktuális kérdését, a szénkérdést állandóan napirenden tartja az egyesület. Több értekezleten alaposan megvitatta az ügyet és a terendő intézkedésekre nézve kérdőpontokat intézett a főváros nagyobb szénfogyasztóihoz. A beérkezett nagyszámú válasz nagyjában helyesli a fölvetett eszmét és első sorban a szénüzanszok megállapítására kívánja a főszólyt helyezni. A kereskedelemügyi miniszter által kiadott iparfejlesztési emlékirat tartalmának lényegét mindenekelőtt az egyesület lapja tömören ismertette. Az új magyar csektörvény életbeléptetése alkalmából rendszeres akciókat indított az egyesület a csektforgalomnak az iparosok körében való népszerűsítése érdekében.

Az ennek érdekében kiadandó népszerű füzet legközelebb hagyja el a sajtót. Foglalkozott az egyesület a telefonkezelés javításának kérdésével, amelyre nézve részletes javaslatokat terjesztett a kereskedelemügyi miniszter elé, aki a javaslatok egy részét már teljesítette is. A vasuti üzletszabályzat reformja dolgában részletesen megokolt véleményét adott az egyesület. Ezekon kívül foglalkozott az egyesület az alsóbbrendű vasutak ügyével, a korlátolt felelősségű társaságok létesítésének kérdésével, résztvett a Gelléri Mór igazgató kezdeményezésére az Iparművészeti Társulat által a főváros utcáinak és házainak virággal való kiépítése érdekében indított mozgalomban; általában kivette részét az ipari élet minden munkájából.

A jelentés vázlatosan ismerteti ezután az egyesület különböző szakosztályainak, így az acétyenipari, bádgosipari, butoripari, csukorka- és csokoládégyártási, az ujonnan alakult husipari és tanszeripari, a villamosipari, papirosipari stb. szakosztályoknak működését. Végül a különböző személyes ügyekre, képviseltekre, kiküldetésekre, rekonstítútekkal való kapcsolatra vonatkozó adatok, valamint a szokásos ügykezelési adatok követeznek, amely utóbbiak is tanuskodnak arról, hogy az egyesület az elmúlt esztendőben ismét jelentékenyen fejlődött és minden irányban meg erősödött.

Leszállítják a német bankkamatlábát. Az utóbbi időben ismételtten volt alkalmunk már rámutatni arra, hogy az összes nemzetközi pénzpiacokon igen nagy pénzűbőség uralkodik. Nálunk is. A szövetekezeti válság után a mi nagy bankjaink is visszatartották a kisembereknek szánt tőkét s míg ennek következtében egyrészt a kisember hitel nem kapott, másrészt a bankoknál igen nagy összegek halmozódtak föl gyümölcsötlenül. Ilyen a helyzet a német pénzpiacokon is, úgy hogy — értesülésünk szerint — a német birodalmi bank a jövő héten tartandó ülésén a kamatlábán 3/4 százalékról 3 százalékra szállítja le, hogy így olcsóbbá tegye a pénzt a vállalkozásnak. Ezt követi az Angol bank is, amely 2 1/2 százalékos kamatlábát 2 százalékra fogja csökkenteni. A mi közös jegybankunk, amely rendszerint a német után szokott igazodni, remélhetleg követi e példát és mérsékelni fogja kamatlábát, melynek fentartása egyedül csak a bank osztrák részvényeiseinek érdeke. A német bank-kamatláb leszállítása annál értékesebb, mert tudvalevőleg e hatalmas jegybank most amugy is nehéz pénzügyi műveletekkel van elfoglalva. Tegnap végre hosszas tárgyalások után ugyanis megállapodtak az új német birodalmi és porosz kölesönöknek kibocsátása kérdésében. Nagy izgalmat keltett a bankok körében, hogy a kormány a nagyközönségnek szabad válogatására akarja bízni, hogy milyen kategóriájú kölesönt jegyezzenek. Végül azonban a kormány engedett és megállapította, hogy a kölesönök fele mennyiségének típusa 4 százalékos s a másik felé 3 1/2 százalékos lesz.

A Kassa—Oderbergi Vasut közgyűlése. A Kassa-Oderbergi Vasut igazgatósága ülést tartott, amelyen elintézték a májusi előléptetéseket s kitűzték május 25-ére az idei közgyűlés napját. A társaság az idei közgyűlésen választja meg új elnökét, Gerhardt Gusztávot.

Emelkednek a Rimamurányi részvények. Ismételtten megemlékeztünk már arról a feltűnő vásárlásról, melyet az ismert tőzsdébizományos cég eszközöl, amelynek látható célja az, hogy minden áron összeszedje a piacra kerülő Rimamurányi papirokat. A nagy kereslet következtében, mint már jelentettük, a múlt héten a Rimamurányi papírok 543 koronáról 554 koronára szöktek föl, e héten pedig 554 koronáról 565 koronára emelkedtek. E rendkívüli jelenség, természetesen, sokféle találgatásra adott alkalmat, legközelebb jár az a hírünk, mely szerint ugyanaz a csoport, mely annak idején a Közuti Villamos Vasut részvényeit szerezte meg, most a Rimamurányira vetette magát a ezéliből, hogy — miként a Közutinál tette — a társaság igazgató-

ságában nagyobb befolyást biztosítson magának. Természetesen ez az akció a Rimamurányinál már nehezebben fog menni, mint a Közutinál, mert a Rimamurányinak sokkal kevesebb üzsrészvénye van a piacon s a vállalat bankja is igen erős kezében tartja a papirokat, amelyeknek értéke csak emelkedhetik. A napokban azonban a helyzet kezd javulni a pénzcsoport részére. Egyik legelőkelőbb bankunk ugyanis a csoport támogatására vállalkozott. A megállapodás még véglegesen nem jött ugyan létre, de úgy halljuk, hogy a jövő héten ez is meg lesz. Hogyha pedig ez a nagy bank csakugyan a csoport mögé áll, akkor a részvények többsége alighanem a csoport kezébe kerül.

Fiume város új kölesöne. Fiuméből sürgönyzik nekünk, hogy a városi reprezentanza tegnapi ülésén egyhangulag elhatározta, miszerint a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságtól, mely intézet már évek óta látja el a város bankári ügyeit, két és fél millió koronás folyószámla-hittel vesz igénybe. Ez összeg abból a huszmillió koronás kötvénykölcsönből kerül visszafizetésre, amelyet a város kedvezőbb pénzügyi viszonyok beálltával ki fog bocsátani és amelynek átvételére a Kereskedelmi Részvénytársaság már korábban előjogokat biztosított magának.

A Budapesti Bank újabb üzletei. A Budapesti Bank Részvénytársaság, amely aránylag rövid idő alatt egyike lett a főváros legjelentékenyebb középbankjainak az áruüzlet intenzív művelését is célul tűzte ki. Még tavaly átvette a bank az Erényi-féle sóborszesz üzletet s ezt a tranzakciót követte nemrég egy másik akvizíciója is. A bank ugyanis átvette a Kovács Vilmos-féle dió-nagykereskedést. A cég tulajdonosa, Kovács Vilmos korábban egyúttal a Budapesti záiró-és pénztáregylet r.-t. főtisztviselője volt, de több nyugalmomba vonult s a cég átvételével együtt 6000 korona fixummal és részesedéssel belépett a Budapesti Bankhoz, ahol a diókereskedelmi osztályt vezeti. A bank a vállalat átvételével kapcsolatban annak megnagyobbítását is tervezi, így dió-hámozót létesít. — A bank egy másik üzletéről is tudnak pénzügyi körökben. Hír szerint a bank finanszírozza a Fischer Simon és Társa cégnek a Belvárosban épülő új áruházát. — A bank egy nyugdíjpótló intézmény alakítását, avagy finanszírozását is programjába vette. — A vásárcsarnokban lévő fiókot pedig legutóbb beszüntette a bank.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket közli: Korányi Márton és társa kereskedő cég Budapest; — Faragó J. műbutorasztalos Budapest; — Angelics és Kajlics kereskedő cég Szemendria.

Kinevezés a Jelzálog-Hitelbanknál. A Magyar Jelzálog-Hitelbank igazgatósága — amint értesülésünk — Márkus Lipótot a bank értékpapirostálya-
nak érdemes pénztárosát cégvezetővé nevezte ki.

A Szabadka—Palánkai Vasut megnyitása. A szabadka—palánkai vasut április hó 23-án megnyitott. A vasuti közlekedés most már nemcsak Gombosig fog terjedni, hanem Palánka végállomásáig, holnét Szabadka felé most már egyhuzamban közvetlenül utazhatnak a palánkaiak. A menetrendek szerint az új vasut összeköttetése a fővonallal, nagyon kedvező lesz.

Gróf Károlyi Mihály az OMGE. elnöke. A hónapokon át tartott izgalmas választási küzdelem immár befejeződött. Gróf Desseuffy Aurél örökébe egy másik nagynevű magyar mágnes család sarja: gróf Károlyi Mihály lépett, ugyancsak, akit a többség már kezdetől fogva akart. Ismeretes ugyanis, hogy az első választásnál roppant heves és izgatott küzdelem folyt Károlyi és Zselénszki Róbert gróf pártja között. A harcából győztesként a Károlyi-párt került ki, azonban maga a megválasztott visszalépett. Az OMGE. ekkor márcz tűzte ki az új elnökválasztó gyűlést. Károlyi hívei ezután sem esüggedtek s addig-addig beszéltek a népszerű jelölt szívére, míg végre hajlandónak mutatkozott a tisztség elfogadására. Gróf Zselénszki ekkor látván a hangulatot, melyet politikai szempontok is kíséreltetek, hívaít leszerelte, úgy hogy a választás

Rohitsch-Sauerbrunn

Stajermark. Vasut, táviró és posta. Étrendi és talajkurák. — Kitűnő vízvezeték. — Villamos világítás. — Liftek. — Modern osztorház

Telje: en ujjá alakítva!

Bevált gyógyhely gyomor- és bél-, máj- és vesebajok idült székrekedés, aranyér, epekő elzsirosodás, csukorbetegség, csusz, köszvény, gége- és légesdohur, szivbajok esetén.

Karlsbad és Marienbaddal egyező gyógyforrások.

Kaiserbad, modernül berendezett vízgyógyintézet.

Styria-bad, ujonnan berendezett szénsavas fürdőki

Allandó gyógyzene a hirneves triestti vonós quartett közreműködésével.

ma szinte egyhangulag folyt le. Az elnökválasztó közgyűlésen *Bujanovics* Sándor elnökölts és egyetlen tárgya a választás volt. A leadott 202 szavazatból 197 Károlyira, 5 Zselénszkire esett. A megválasztott elnök még a gyűlésen elfoglalta új méltóságát egy rövid, de tartalmas székfoglaló beszédben, melyben *Dessouffy* nyomdokain való munkálkodás hívének vallotta magát. A gazdák önálló szervezkedésének és gróf *Károlyi* Sándor szociális programjának alapján áll. Az új elnök bemutatkozása igen jó benyomást keltett s a gazdák beszéde után lelkesen ünnepezték.

Perlesz József és társa cég szanalása. Megírtuk, hogy *Perlesz József és társa* budapesti sertés-vágó cég fizetési képtelenségét jelentett, és hogy a céget a hitelezők valószínűleg részvénytársasággá alakítják át. A hitelezők azonban bizva a cégtagok kiváló szakértelmében, kékésen kiegyeztek, aképpen, hogy a cég fizet most 25 százalékot készpénzben és 15 százalékot két év múlva. Ehhez járul az, hogy a cég újabb nagyobb hitelt kapott, amelylyel teljesen rendezte ügyeit, s így a cég üzlete a rendes kerékvágásba terelődött.

Intrikák a boszniai magyar bankalapítás ellen. Amióta híre ment, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank megalapította a Szabadalmazott Bosnyák-hercegovinai Agrár és Kereskedelmi Bankot, nem szűnnek az ismeretlen rosszakarók ellene való áskálódásai sem. Azok, akiknek fáj, hogy a magyar főke is — épp oly joggal, mint az osztrák — beme-részkedik az annektált tartományokba ugyszólván hétről-hétre gondoskodnak arról, hogy majd itt, majd ott állhíreket helyezzenek el erről az előkelő magyar alapításról. Különösen horvát lapok járnak elől ebben az igyekezetben. Ezek szokták világgá bocsátani azokat a híreket, hogy a bank nem kez-dheti meg működését, mert ilyen vagy amolyan akadályok merültek föl. Legfőbb ideje, hogy végére járjunk annak, kinek vagy kiknek áll érdekükben azoknak a ferde híreknek a terjesztése? Olyan hely-ről, ahol alaposan ismerik a bosnyák-hercegovinai gazdasági viszonyokat, erre vonatkozólag a következő információt kapjuk: A kaposzt tartományokban az osztrák bankok uraszkodtak. Az országos kormány jó-voltából kitünő üzleteket kaptak. Például a bécsi Uniobank szerajevói osztályáé, a „*Privilegierte Abteilung der Union Bank*”-é a dohányvegvdárúság kezelése, mi nagy hasznot biztosít a banknak. Egy másik kitünően jövedelmező bank odalent a „*Privilegierte Landesbank für Bosnien und Herzegovina*.” Hogy csak egy példát említsünk, ennek a banknak vagy egy évvel ezelőtt biztosították, hogy az összes hatóságok telekkönyvi információkat ingyen adnak neki. A tartományi kormánytól még hivatalnokokat is vett át a bank, olyan közigazgatási embereket, akik a jogi és fogalmazási dolgokban járatosak. Természetes, hogy ilyen jó összeköttetésekkel és ilyen kiváltságokkal bíró intézetek, amelyeknél igazságnem pusztá ezim a „szabadalmazott” jelző, erősen agálnak az ellen, hogy más, főleg egy magyar intézet még csak működhessek is odalent. És itt van a híresztelések nyitja is. Ezek a bankok, amelyeknek van mit féltetni, ha nem is közvetlenül, de közvetve, gondoskodnak arról, hogy időnkint felröp-penjen egy kacsa, a boszniai magyar alapításról, il-letve az ellen.

Az aradi textilgyár. Már megírtuk, hogy *Haeffell János* geweileri (Elszász) pamutgyáros, a budapesti *Deutsch Ig. és fia* és az aradi *Neumann* testvérek cég közreműködésével textilgyárat épít Aradon. Az új gyár 50-es angol számig terjedő min-dennemű szövőfonalat, nyers pamut-vásznat (*No-lino, Calico, Chiffon, Inlet* stb.) fog gyártani. A főnötelep 890.000 kg. szövőfonál évi termelésre lesz képes. A szövőtelep körülbelül 3,5 millió szövetméter termelőképességgel fog bírni, ami a behozatalnak alig egy százalékát képezi. A kormány a tervezett vállalatot jelentékeny anyagi támogatásban részesíti, nevezetesen 15 évi állami adómentességen és vasuti tarifális kedvezményeken kívül a befektetett tőke után számítandó 27 százalék készpénz szubven-cziót engedélyezett, mely összeg 10 évi egyenlő részletekben fog kiutalványoztatni. Arad város is 15 évi községi pótdadó, illetékmentesség, terület és

építési anyagok ingyenes átengedésével szintén hozzájárult a vállalat boldogulásának előmozdításához. Az alaptőke 2.200.000 korona (4400 drb 500 koronás részvény) lesz.

Megalakul a Handlovi részvénytársaság. Ismeretes, hogy a Salgótarjáni és a Magyar általános kőszénbánya részvénytársulatok Nyitra megyében, Handlova körül és Bars megyében Ujgyarmat köz-ség környékén nagy terjedelmű szénterületeket sze-rkeztek meg. Az évek óta folytatott kutatási műve-letek és mélyfurások igazolták, hogy a megszerzett területek több száz millió métermáza szenet fed-nek, mely minőségileg a legjobb hazai szén mellé sorakozik. A nevezett részvénytársulatok szénter-ületek nagyobb mértékben való kiaknázását és — e célra — amint már régebben megírtuk — új rész-vénytársaság alapítását határozták el. Az új rész-vénytársaság feladata lesz, a hazánk északi és nyu-gati részén működő iparágakat, melyek jelenleg majdnem kivétel nélkül, külföldi szénre vannak utalva, fűtőanyaggal ellátni és a házi fűtésnek is hazai földtől termelt szénét biztosítani. Az új részvénytársaság — amint értesülünk — május havában alakul meg tízmillió korona alaptőkével.

A rézarúgyarak kartelje. Hoessas tárgyalások után a héten írták a magyar és osztrák rézarúgyá-rak azt a kartelszerződést alá, amelynek alapján a kereskedők kizsákmányolására szervezkedtek. A kar-tel tagjai az Első pécsi rézarúgyár r.-t., *Romeisz György Pécs*ett, *Győrffy Kornél* Ujpesten, *Grüne-mayer József*, *Wicha Lipót*, *Übelhardt* és *Krausz* osztrák cégek. A kartelba lépett magyar cégek közt van olyan is, amely államsegélyt élvez; de en-nek dacára nemcsak szövetszerveknek az osztrák vál-lalatokkal, amelyeknek versenyre velük szemben alig terjed többre, mint néhány különleges vasalásmin-tára, hanem még abba is belementek, hogy a korlát-olt felelősségű társaság formájában létesült kartel-iroda utján állítatják ki és ez végzi az inkasszót is. Megemlítsük még, hogy a kartelnek az a híreszt-telese, mintha mind az e szakmabeli gyárak benne volnának a szövetségben, nem felel meg a valóság-nak, mert pl. *Szürch Imre* és *Hirrmann Ferenc* bu-dapesti cégek kartelen kívül maradtak.

A Budapesti Svábhegyi Szanatórium rész-vénytársaság megalakult. Már írtunk arról, hogy svábhegyi *Nemes Marcell*-féle nagy park kihaa ná-lása céljából társaság alakul. Ez a társaság hol-nap megalakul Budapesti Svábhegyi Szanatórium Részvénytársaság cím alatt 600.000 korona alap-tőkével, mely tőkét még az építkezés végleges befeje-zés előtt felemelik egymillió koronára. A sanató-rium főorvosa — amint értesülünk — dr. *Reich Miklós* lesz.

A Budapesti Városi Villamos Vasut 4 1/2%-os kötvényei. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és az Angol-Osztrák Bank által átvett hét és félmillió korona ilyen kötvény a budapesti és bécsi tőzsdén ma került először hivatalos jegyzésre és a megtör-tént bejelentések alapján az egész mennyiség már is teljesen eladott.

A Vasutforgalmi R.-T. papírjainak emelkedése. Megírtuk ma, hogy a Vasut Forgalmi R.-T. érde-kelettségét vállalat egy hasonló jellegű új orosz vál-lalatban. Ez a hír a pénzpiacra igen jól hatást kel-tett, hol már azt is tudni vélték, hogy az új orosz vállalat igen jó üzlet lesz, úgy, hogy a Vasut For-galmi R.-T. nemcsak az ideai osztalékot tudja bizto-sítani több évre, hanem alapos reményt nyújt az osztalék újabb emelkedésére is. E kedvező hírek ha-tása alatt ma a részvényeinek árfolyama 360 koró-náról 367 koronára emelkedett.

Törvényjavaslat a vizierők hasznosításáról. Amióta a villamos áramot 100 kilométert jóvat meghaladó távolságra vagyunk képesek nagyobb veszteség nélkül elvezetni: azóta a vizierőknek ér-teke óriásilag emelkedett. Különösen nagy fontos-sága van a vizierőknek hazánkban, ahol az ipar fejlődésének még első korszakát éljük. Az általános ipari vízrajzi felvétel keretszámban 1.700.000 ló-erőt fedezett fel erősebb vízfolyásaink kihasználá-sára alkalmasnak ítélt szakaszain. Midőn ilyképen az országnak eme óriási kincse meg volt állapítva: a következő lépésnek oda kellett irányulnia, hogy annak felhasználása elé a lehető legkevesebb jogi és adminisztratív akadály gördítessek. *Darányt* Ignác földművelésügyi miniszter az idevágó tör-

vényjavaslatot elkészítette s összes illetékes ténye-zőkkel letárgyalta. Ha a politikai zavarok közbe-nem jönnek, e javaslat ma már a törvényhozás előtt fekdünek. A törvényjavaslat az ártózi-kutak furá-sára nézve óvintézkedéseket statuál. A városi és községi vízvezeték vízfőre vagyis vízgyűjtő he-lyeire védőterületet állapít meg s lehetővé teszi, hogy ipari, mezőgazdasági és közlekedési vállalatok maguk számára kikötőhelyeket szerezzenek, messze-menő kedvezményeket biztosít a vizitárolók, a nagy, modern vízgyűjtő medencék, úgynevezett völgy-zárak, részére. A völgyzárak költsége egy köbméter víztömegrre tíz fillér és egy korona között változik. A javaslat szerint a hatósági rendelkezés alatt álló vizeken legalább is átlag száz lóerőt szabad rendelkezés alatt álló vizeken pedig legalább is átlag ezer lóerőt kifejtő vízerőművekre és vizitárolók céljaira kisajátításnak van helye. A magyarországi vízierők kihasználása már is élénken foglalkoztatja ugy a belföldi, mint a külföldi vállalkozó köröket, s kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre emel-kedése után a vízierők kihasználása terén élénk te-vékenység fog megindulni.

Főiri életbiztosítás. Gróf *Eszterházy Ferenc*, a tatali főr öt évvel ezelőtt az Első Magyar Által-ános Biztosító Társaságnál 600.000 korona, azaz hat-százezer korona tőkeösszegű életbiztosítást kötött. A gróf a mult hóban elhalálozván, a magyar bizto-sító társaság a fenti összeget, mely jóformán a leg-nagyobb haláleseti kártérítés ami eddig Magyaror-szágon egyáltalán esedékessé vált, már ki is fizette.

A luxuslővásár. Ma kezdődött a Tattersall telepén a második tavaszi luxuslővásár. A vásárra 574 lovat hajtottak fel, ebből négyes: 10, hintó: 81, hintós, egyes: 11, jukker kettős: 121, jukker egyes: 21, hátas 87, hátas és hámos 11 drb. A vásár bíráló bizottsága hétfőn dönt a díj fölött. Kiosztásra ke-rül ez alkalommal a földművelésügyi miniszter nagydíjja és a Tattersall 12 díja.

Az áprilisi buza a budapesti gabonátözsdén. Az áprilisi terminus néhány nap múlva véget ér és a szállításra, illetve átvételre bejelentett mennyisé-gek olyan csekélyek, hogy az érdekeltek maguk is kíváncsian várják a még fennálló angazsmánok le-bonyolításának esélyeit. Ma is csak ezer mázsa buzá, jelentettek be folyó hó 28-iki szállításra. A tegnap felmondásra került kétezer mázsa búzát a tőzsdé-bírósi expertiz átveendőnek találta. E kis tétel bu-zának minősége meglehetősen silány volt; bosnyák származásu volt a nagyobbik fele és magyar búzával ügyesen volt összekeverve. A malomnak aligha éri meg a 14 koronát 3 óra, pedig a határidőpiacra ma 14 korona 30 fillért jegyzett készpénzárán.

Jelzalog-sorsjegyek húzása. Ma volt a Magyar Jelzalog Hitelbank kamatozatlan nyeremény-kötvé-nyének a húzása. A 300.000 koronás főnyereményt 1718 sorozat 63 szám B. betűs kötvény nyerte. A 30.000 koronát nyerte 1718 sorozat 63 szám A. be-tűs, 10.000 koronát a 2417 sorozat 86 szám B. betűs, 5000 koronát nyertek 2417 sorozat 86 szám A. betűs és a 114 sorozat 14 szám A. betűs kötvény. Ezután kisorsoltak még 500—500 és 200—200 koronával kötvényeket.

Kissling Rudolf és Fia cég — részvénytársaság lesz. Megbízható helyről arról értesülünk, hogy *Kissling Rudolf és Fia* budapesti csillárgyáros cég legközelebb részvénytársasággá alakul át egy előkelő vezető bankunk támogatásával. Az alaptőkét 500.000 koronára tervezik. A részvénytársaság a cég gyárát kibővíti s a legelőkelőbb iparművészeti tárgyak gyártására berendezi.

A győri káptalan öreg cselédje. Ötvennégy esztendeje terelgeti öreg *Horváth János* a győri káptalan gulyáját a konyvi pusztán Győr megyében. *Darányi* földművelésügyi miniszter most kitüntető oklevelet küldött az öreg gulyásnak hűséges és oda-adó szolgálatáért s melléje 1000 korona jutalmat. Egyben fölkérte a vármegye főispánját, hogy az öreg cselédnek ő adja át a miniszter kitüntető irását.

A hálókoesi társulat új igazgatósági tagja. A nemzetközi hálókoesi társaság közgyűlése meg-választották az új igazgatóságot. Az igazgatóság tagjai közé gróf *Szapáry Pál* helyett *Ludwig Gyulát*, az államvasutak elnökgazdáját választot-ták meg. A társaság a részvényeseknek az idén is 17 frank osztalékot fizet.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle
használatával valódi áldás gyomor-bajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

Uj pénzintézet fővárosban. Az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár Részvénytársaság ma délelőtt tartotta alakuló közgyűlését gróf Batthyány Tivadar elnöklésével a Vasutas Szövetség központi helyiségében. Az alapítók nevében Kramer Gyula, a szövetség ügyvezető alelnöke örömmel jelentette be, hogy a kibocsátott 10.000 részvényt meghaladó jegyzés történt s a befizetett alaptőke, összesen 188 ezer korona szintén több a törvény által megkívánt 30 százaléknál.

I. osztályú kocsik megszüntetése. Május elsejével az új menetrend szerint a következő vonalakon és vonatoknál megszüntetik az I. osztályú kocsik járatását: A keleti pályaudvar és a Torbágy, Bicske, Komárom, Pécel, Gödöllő, Hatvan, Szolnok között, továbbá a nyugati pályaudvar és Rákospalota—Ujpest, Dunakeszi—Alag, Göd, Vác, Nagymaros, Czegléd, valamint Szolnok—Püspökladány, Püspökladány—Nagyvárad, Arad—Soborsin, Kecskemét—Szeged és Kiskunfélegyháza—Szeged között közlekedő helyi vonatoknál, kivéve a nyugati pályaudvarról délelőtt 8 óra 45 perckor és délután 4 óra 20 perckor Nagymarosra, valamint a Nagymarosról d. e. 11 óra 45 perckor és este 6 óra 54 perckor nyugati pályaudvarra induló helyi vonatokat, amelyeknél az I. osztályú kocsik tovább is közlekedni fognak.

Drágább lesz a cement. Ismeretes, hogy a múlt évben a cement-kartel is fölbomlott. A kifejlődött egészséges verseny azonban sehogy sem tettyett a gyárak egy részének, amelyek a most várható építkezési fellendülést arra akarják fölhasználni, hogy az árak fölerősítésével újból megadóztassák azokat, akik építtetni akarnak. E célból a kartel legközelebb — természetesen — Bécsben fog megalkulni s osztrák-magyar kartel lesz, nehogy valamiképpen a magyar gyárak versenyre kellenek az osztrákokkal. A kartelalakítás híre természetesen már kiszivárgott a tőzsdén is, hol emiatt a cementgyárak, különösen pedig a Beosini papírjait erősen keresték, úgy, hogy a papírok ma az erős kereslet következtében 655 koronáról 603 koronára emelkedtek.

Csanytelek állomáson újból kiköt a hajó. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhírré teszi, hogy árvíz miatt beszüntetve volt Csanytelek állomáson folyó hó 21-ével az összeforgalom számára ismét megnyitotta.

Hajózás Budapest—Dömös között. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhírré teszi, hogy Budapest—Visegrád és Dömös között f. évi május hó 1-től kezdve az egyidejűleg kiadott menetrend szerint naponként még egy második személyjáratot, azonkívül Budapest—Dunabogdány között egy személyszállítással egybekötött teherjáratot is fog indítani. Az említett naptól kezdve a gőzök tehát a következő menetrend szerint fognak az említett vonalon közlekedni. Felfelé: Személyjárat: Indulás Budapestről: d. e. 8.30 és d. u. 2.20 kor. Erkezés Dömösre: d. u. 12.30 és este 6.20 kor. Teherjárat személyszállítással: Indulás Budapestről: d. u. 12.30 kor. Erkezés Dunabogdányba: d. u. 4.30 kor. Lefelé: Személyjárat: Indulás Dömösről: d. e. 5.00 és este 6.30 kor. Erkezés Budapestre: d. e. 8.00 és este 9.30 kor. Teherjárat személyszállítással: Indulás Dunabogdányból: este 9.00 kor. Erkezés Budapestre: éjjel 12.30 kor.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 24.

A készáru-piaczon a malmok ma mindig tartózkodnak. A kínálat szintén csak minimális volt. Az összes forgalom 6000 mm. volt, melyért a malmok tartott árakat fizettek. Finomabb áru néhány fillérrel magasabb árt ért el. A rozs árányzata kellemesebb. Takarmányárpa és tengeri 5 fillérrel drágább, a zab ára nem változott.

A határidőpiaczon ma a tengerentuli piacról jelentett 1¼ centes árjavulás nyomán a tegnapi záró árfolyamoknál néhány fillérrel drágább árfolyam került felszínre. A javult árakat néhány kisebb spekuláns a melegebb időjárás hatása alatt érdeklődése lebonyolítására használta fel, minek következtében az irányzat kissé gyengült. A közeli terminusokban azonban, mert a készáru-piaczon a kínálat nem volt teljesen kielégítő, nagy fedezési kereslet volt és az árfolyam a tegnapi zárathoz képest 24 fillérrel javult. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület legutóbbi jelentése szerint a vetések legtöbb helyen a száraz időjárás miatt nem fejlődnek, de a jelentés szerint csaknem mindenütt tartós, meleg eső pótolhat mindent. A spekuláció ehhez tartja magát. Korlátolt forgalom mellett csak a fennálló érdeklődéseit bonyolítja le; nem mer eladásokba bocsátkozni, mert fél, hogy az eső nem lesz itt idejében, venni sem mer, mert a bekövetkező hető országos eső az árfolyamokat lényegesen leszorítaná. Ma megint felmondtak 1000 mm. áprilisi búzát. Felmondtak még 1500 mm. rozsot és 9000 mm. zabot is. A ma megállapított leszámoló árfolyamok a következők: Áprilisi buza 28.50, áprilisi rozs 19.68, áprilisi zab 17.74.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Fajta	kg	Ár 100 kg.	kg	Ár 100 kg.
Tiszavidéki	75	27.95—28.65	79	28.90—29.40
"	76	27.95—28.65	80	29.15—29.60
"	77	29.55—29.15	81	29.40—28.90
"	78	28.85—30.25	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.55—29.25
"	76	28.10—28.55	80	28.90—29.30
"	77	28.40—28.40	81	—
"	78	27.55—29. —	82	—
Pestvidéki	74	—	78	28.60—29. —
"	75	—	79	28.60—29.25
"	76	28.25—28.55	80	28.95—29.10
"	77	28.55—28.90	81	—
Bácskai	74	—	78	29.05—30.25
"	75	—	79	28.80—28.90
"	76	28.40—28.75	80	29.25—29.45
"	77	28.40—28.95	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	19.95—20.10
középmínőségű új	—	—	—	19.95—19.95

Árpa takarmány I. rendű	—	—	17.90—18.70
" II. rendű	—	—	17.40—17.60
Köles	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	17.75—18.70
" II-rendű	—	—	17.35—17.65
Tengeri belföldi új	—	—	15. — —15.25
Korpa:	—	—	12.40—12.70

A készáru piaczon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 150 q 78 k 29.50 K, 100 q 78 k 29.30 K.
Bácskai: 100 q 79.5 k 29.70 K, 100 q 78 k 29.30 K, 800 q 76.5 k 29.60 K üszkös.
Adai: 100 q 77.2 k 29.30 K.
Tolnai: 2500 q 78 k 29.25 K.
Erdélyi: 100 q 79 k 28.70 K, 100 q 78.5 k, 100 q 77 k 28.40 K, 700 q 78 k 28.20 K, 100 q 77.5 k, 100 q 77 k 28.30 K, 100 q 77 k, 100 q 77.5 k 28.10 K
Zab: 100 q 18.10 K kpf. par.

Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiaczon kötöttek:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:		
Buza áprilisa	28.34—28.60—28.52	—
Buza májusra	27.64—27.58—27.90	27.86
Buza októberre	23.54—23.58—23.42	23.54—23.45
Rozs áprilisa	19.66—19.70	—
Rozs októberre	18.42—18.58	—
Tengeri májusra	14.94—14.92—14.98	14.92
Tengeri júliusra	15.42—15.46—15.40	—
Zab áprilisa	17.72—17.80	—
Zab októberre	14.92—14.82	—

1 óra 30 perckor zárulnak:

1909. áprilisi buza	28.50—28.56
1909. májusi buza	27.86 27.88
1909. októberi buza	23.50—23.52
1909. áprilisi rozs	19.68—19.74
1909. októberi rozs	18.52—18.54
1909. májusi tengeri	14.90—14.92
1909. júliusi tengeri	15.40 15.42
1909. áprilisi zab	17.74—17.76
1909. októberi zab	—

Budapesti gabonaforgalom.

1909. április 22-től 1909. április 23-ig.

	Erkezett	Elszállított	méterezés
Buza	19902	—	—
Rozs	506	—	—
Árpa	850	4	—
Zab	22286	22881	—
Tengeri	36289	38282	—
Liszt	293	6035	—
Korpa	—	3228	—

Értéktőzsde.

A konstantinápolyi véres események híre alig korán érkezett a tőzsdére, anélkül azonban, hogy a tőzsde irányzatára s forgalmára kedvezőtlen hatással lett volna. A nemzetközi értékek árfolyama nem érezte meg a szultán trónjának recsegését, ropogását, aminek természetes következménye volt, hogy a helyi piac papírjai sem vesztek az árfolyamukból. A belpolitikai helyzetet sem látja a tőzsde valami nagyon vigasztalannak, a járadékpiacon cse-

Vérszegénység, sápkór esetén

nincs jobb gyógyszer, mint a **Vas Somatose.**

A sápkór tudvalevően első sorban a vérnek csökkent haemoglobintartalmában nyilvánkozik. (Vashiány). De többnyire általános gyengeség, a munkakedv hiánya, étvágytalanság, emésztési zavarok képezik kísérőit. A Vas-Somatose mindkét irányban tövös hatású és ezért nagyon értékes.

További nagy előnye, hogy a gyomornyálkahártyát nem marja, nem hoz létre székrekedést és a fogakat sem támadja vagy feketíti meg.

Mindezen szempontokról, valamint a szerves és szervetlen vaskészítmények közt levő fontos különbségekről az ily készítmények beszerzése előtt kell tisztába jönni.

Ép ily ajánlathoz kétes esetekben vagy komolyabb bajoknál orvost felkeresni. Csakis ez nyújtja a legnagyobb biztosítékot a célszerű kezelés és az adott esetben legjobb szer tekintetében. Épen orvosi részről oly alaposan kipróbálták a Somatost, mint bebizonyíthatólag semmiféle más szer. A Vas-Somatose különlegesen is általános elismerést aratott.

A ki tehát vérszegénységre és sápkórra hajlamos, kérje a Vas-Somatost akár a rég bevált poralakban, akár az igen célszerű (új) folyékony alakban.

A készítmények minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók; a választásnál ügyeljünk a névre:

„Vas-Somatose.”

biak Newyorkkal kapcsolatban, amivel szemben keleti vasut-részvények iránt kedvezőbb volt a hangulat. A berlini nagy közúti vasut részvényeit élénken keresték és több mint 2 százalékkal emelkedtek. Ottavi bányák iránt élénk spekulatív véltelkező mutatkozott. A további folyamatban az összstatus gyenge forgalom mellett kevésse változott. Bányarészvényekben realizációk hatása alatt szenvedtek. A német kölesőnpapírok sem tartották magukat teljesen. Zárlat és utótőzsdéi irányzat nyugodt. A készpénzpiac ipari értékei egyenletlenek voltak. Napipénz 1 1/2 százalék, ultimópénz 2 1/2 százalék, magánleszámitolási kamatláb 1 7/8 százalék.

Zárlatkor jegyeztetik: 4 1/2 százalékos papírrészek —, 4 százalékos osztrák aranyrészek 99.70, osztrák hitelrészvény 199.30, Déli vasut 18.10, orosz bankjegyek 215.35, 4 százalékos új orosz kölesőn 85.—, Disconto Commandit 189.80, Dinamittruszt 163.90, Harpeni 192.10, Unifikált török járadék 93.90, 4 1/2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyrészek 95.60, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar államvasut 150.—, Bécsi váltóár 853.25, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 233.60, Gelsenkircheni 189.30, Laurakohó 184.60, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) április 24. 4 1/2 százalékos papírrészek —, 4 százalékos osztrák aranyrészek 99.90, Osztrák hitelintézeti részvény 199.10, Osztrák-magyar államvasut 149.50, Északnyugati vasut —, Bustielradi vasut —, Londoni váltóár 204.45, Bécsi Bankverein 182.50, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölesőn —, 4 1/2 százalékos ezüstjéradék 99.71, Osztrák koronajáradék 95.89, Magyar koronajáradék 93.05, Osztrák-magyar bank 128.20, Déli vasut részvény 18.20, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 853.75, Párisi váltóár 813.33, Union bankrészvény 135.—, Alpesi bányarészvény —. Allandó.

Hamburg, (Zárlat) április 24. 4 1/2 százalékos ezüstjéradék 99.10, 1860, sorsjegy 157.75, Déli vasut 18.—, 4 százalékos aranyrészek 99.25, Osztrák hitelrészvény 199.10, Osztrák-magyar államvasut 149.25, Olasz járadék 104.20, 4 százalékos Magyar aranyrészek 94.95, Nyugodt.

London, április 24. Angol consol 84 1/4.

Páris, (Zárlat) április 24. 3 száz. Francia járadék 97.45, Osztr. aranyrészek 98.75, Magyar aranyrészek 96.50, 3 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 294.—, 5 százalékos marokkói járadék 524.—, 4 százalékos spanyol járadék 99.15, 4 százalékos unifikált török jár. —, Török sorsjegy 172.50, Török dohányrészvény 313.—, Osztrák földhitelintézet 11.34, Osztr. Länderbank 468.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1635, Banque Ottomane 735, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut

—, Hartmann gépgyár 529.—, Urikányi kőszén 161 Váltó Amsterdamra (rövid) 208.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.68, Váltó Bécsre (rövid) 105.—, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/3, Váltó Svájcra (rövid) 1/23, Csek Londonra 251.75, Magánkamatláb 1. s Szilárd.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Duna, Morva Vág, Rába, Dráva, Mura Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laboroz, Ung), date (Apr. 24, Apr. 23), and water level (méter). It lists various locations along the Danube and other rivers with their respective water levels on two different dates.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Advertisement for Dr. Erős Vilmos, a legal and administrative expert. It includes his name, title 'Dr. ERŐS VILMOS jogi szeminárium', and contact information: 'Budapest, VII. ker., Wesselenyi-utca 18. szám. Fiókintézet: Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 14. szám. TELEFON 118-57.'

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban változóan felhős idő uralkodik. Néhány mm.-nyi eső szórványosan az északi és északkeleti részekben fordult elő. A hőmérséklet országsszerte emelkedett és nyugaton, meg északon már kissé a normális fölé jutott; Erdélyben még fordult elő szórványosan gyenge éjjeli fagy; a maximum Kaposvárott 25 C. fok és a minimum Botfalun —2 C. fok volt. — Tegnap este 7 óra körül csak észak-déli irányu, közepes erejű, távoli földrengést jeleztek a budapesti és ógyallai műszerek.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe idő várható, az ország északi és nyugati részein elvélve némi zivataros esővel.

Weather forecast table with columns: Állomás (Station), Légnyomás (Pressure), Hőmérséklet (Temperature), Szélirány és ereje (Wind direction and force), Felhőzet (Cloudiness), Csapadék mm. (Precipitation mm.), and Hőmérséklet max. min. (Temperature max. min.). It lists various stations like A.-Szlatina, Ungvár, Késmárk, etc., with their respective weather data.

SÖTÉT NAPLÓ.

— Orosz forradalmi kép. —

Írta: Ropsin V. Ford.: Szabó Endre.

Azt mondom én is: „Vedd a te sarlódat és arass, mert itt van az aratás ideje.” Azoknak az aratásáé, akik nincsenek velünk.

Julius 25.

Azt mondom Fjodornak:

— Fjodor, te a Görbe-sikátorra állsz. Meglehet, hogy a kormányzó Ványának fog menni, de légy te is készen. És ne feledd, hogy bízom benned.

A dragonyos tiszti rendi-ruhát már régen levetette s most az igazságügyminisztérium szolgálati sapkáját viseli. Simára van borotválva s fekete bajusza felfelé pödörve.

— No, Zsorzs, adok én neki borraivalót!
— Azt hiszed?
— Biztosan. Most meg nem menekül.

A városnak messze eső végén, a parkban vagyunk.

— Fjodor!
— Nos?
— Ha bíróság elé állítanak bennünket, ne feledd, hogy védőt válassz.

— Védőt?
— Azt.
— Már hogy valami ügyvédet?

— Persze, hogy ügyvédet.
— Nekem ügyvéd nem kell. Nem szeretem én az ügyvédeket.

— A te dolgod.
— Nem is kerülünk mi bíróság elé. Vagy te azt hiszed, hogy igen? Nem kell nekem semmi bíróság... A megmaradt golyót a fejembe lövöm, azzal vége.

S én a szavából megérzem, hogy ő a megmaradt golyót csakugyan a fejébe fogja löni.

Julius 27.

Néha Ványára gondolok, az ő szerelmére, az ő hittől buzgó szavaira. Én e szavaknak nem hiszek. Ezek a szavak nekem nem mindennapi kenyere, még csak nem is követem. Nem bírom felfogni: hogy lehet a szerelemben hinni, az istent szeretni, szeretetben élni? S ha nem Ványa mondaná azokat a szavakat, hát nevetnék. De én nem nevetek.

Ványa meg fog halni. S azt kérdezem magamtól: mi különbség ő közte s például Fjodor közt? Mind a ketten ölnék. Mind a ketten meghalnak. Mind a kettőt el fogják felejteni. A különbség nem a dolgokban van, hanem a szavakban.

S mikor így gondolkozom, akkor nevetek. Erna azt mondja nekem:

— Te engemet egyáltalában nem szeretsz. Te engem elfeledtél... Én neked idegen vagyok.

Én kedvetlenül felelek:
— Igen, te nekem idegen vagy.

— Zsorzs...
— Nos, Erna?
— Ne beszélj így, Zsorzs...

Nem sir. Ma nyugodt. — Azt mondom neki:

— Miről gondolkozol te, Erna? Hát arra való ez az idő? Nézd csak; egyik balsiker a másik után.

— Ö suttozva ismétli:
— Ugy van, egyik balsiker a másik után.

— S neked szerelem kellene? Én be nem most nincs szerelem.

— Te mást szeretsz.
— Meglehet.
— Valld be.

— Régen bevallottam már: igen, én mást szeretek.

Egész testével hozzám simul:
— Mindegy. Szeress, akit akarsz. Én nélküled nem élhetek. Én mindig téged foglak szeretni.

Belenézek az ő kék, szomorú szemébe.

— Erna.
— Édes Zsorzs!
— Jobb, ha elhagysz bennünket.
Erre ő megcsókol:
— Zsorzs, hiszen én semmit sem akarok, semmit sem kérek. Csak légy velem néha.
Lassan leereszkedik ránk az éj.

Julius 31.

Azt mondtam: nem akarok Helénára gondolni. Azért mindig rá gondolok. Nem tudom a szemét elfelejteni: valami déli fény van abban. Nem bírom feledni a kezeit, hosszú, átlátszóan rózsás ujjait. Az embernek a lelke a szemében és ujjában van. Vagy élnet-e szép testben hitvány lélek? S ha ő nem vidám is, mert rabja másnak, hát aztán? Én őt birni akarom, mert nincs nála külön, vidámitóbb, erősebb. Az ő szépsége és ereje már az éf szerelememben van.

Vannak nyaranta ködös, homályos esték. A harmattól megitatott földből homályos, tejszíni köd emelkedik. Ennek meleg hullámaiban elvesznek a bokrok, felolvadnak az erdők bizonytalan körvonalai. Homályosan pislognak a csillagok. A lég sűrű, nyirkos és szénállat szaglik. Ugyen éjjeleken érdekes nesztelen léptekkel a posványosok tájékán járni. Varázslatot érez az ember.

Es az is olyan varázslat, hogy mi nekem Heléna, mi nekem az ő békés élete, a katonatiszt férje, az ő feleségi és anyai jövője? És mintha vasláncokkal volnék hozzá kötve. És nem bírom ezt a láncot eltépni. De hát el kell-e tépni?

Augusztus 3.

Holnap a mi napunk. Megint Erna, megint Fjodor, Ványa és Henrik. Nem akarok a holnapi napra gondolni. Azt mondhatnám: félek rá gondolni. De várom és bízom benne.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Marianne. A cselédkérdést nem lehet egy szerkesztői üzenet keretében elintézni. A mi szerény, de határozott nézetünk szerint, nem csupán a Zsuzsik és Pannik, hanem a „naccságok” is okai annak, hogy nincsenek — és egyhamar nem is lesznek — jóra való, tisztességes cselédek. Nézzem csak a saját otthonában körül. Vajjon az a szegény leány, aki egész idejét, egészségét, testi erejét nyomorult bérért önnök adta el, még vonzalommal, hűséggel, odaadással is tartozik? Törődik ön, és becses családjá, az ő bajával, gondjával? Még nagyon kegyesnek és humánusnak tartja magát, ha a reggeltől estig tartó zsörtölődés közben egy-egy jó szót is juttat neki s ha béréből nem vonja le az eltörött váza árát. Pedig lássa, a legromlottabb cselédnek is van érzelme a jó bánásmód iránt. Ha ön nem sajnálja a fáradságot, hogy cselédje erkölcsi, értelmi és kedélyvilágát tanulmányozza és őt a zülles utjától visszatartja, — higye el — nem végzett haszontalan munkát. Az a leány hálás szívvel hallgatja meg a jóakaró szavakat és uzsorakamattal téríti meg emberbaráti érdeklődését. Eldicsékszük a szomszéd Zsuzsiknak, Nániknak; ezek elmondják az ő naccságainak; a jó példa követőkre talál és a cselédkérdés — kölcsönös jóindulattal, türelemmel, elnézéssel — meg lesz oldva. Sokkal alaposabban és biztosabban, mint hatósági intézkedésekkel. De hozzá kell fogni. Minél előbb.

R. Péter. Az a kis leány — szívtelen kökelt. Sose vegye szívére, hogy visszaküldte a gyűrűjét. Ha ön tisztának érzi lelkiismeretét és le hirtelen szakítást pusztán annak tulajdonítja, hogy volt jegyesének újabb egy másik fiatalember jobban megtetszett, igazán rosszul tennie, ha csak egy pillanatra is búsulna utána. Hogy pedig öngyilkossági terveket forral az agyában... Ugyan, ugyan! Bizza ezt a félmult mesterlegényekre és ponyvaregényektől megkötyagosodott pinczerekre.

L. Mihályné, Szeged. A „Házartás” kiadóhivatala: Budapest, VIII., József-körút 31/B.

F. 2. Ösrégi szokás. Egyidős az emberi kultúrával. Valamilyen formában még a legkezdetelebbekben is meg volt.

G. O. Kápolnásnyék. Az írások szépek. Sorát ejtjük nekik, mihielyt lehet. Üdvözlöt.

Nagy-Rév, Olvasóköz. A miniszterek fogadónapjait esetről-esetre közölni szoktuk. Most bajok vannak oda-át Budán, tehát a pesti minisztériumok hivatalos rendjében is zavarok álltak be. Figyelje a lap napirendjét.

P. L. Nagy-Berény. Nagyon bajos így távolról megítélni a dolgokat. A miniszter okmányai mindenestre van annyi hatályval, hogy ok nélkül ne lehessen háborgatni állásában. Mindenesetre vélje az igazát és forduljon fölöttes hatóságához, ha bánalom éri. De ne erdudge elragadtatni magát a józan megfontolásból. Sejtjük, hogy személyes ügyek vannak a dolgok mögött.

Orthodox. Bidalmas. Ugy tudjuk, hogy ilyen külön alapok nincsenek, de kulturális és egyházi célokra tényleg lehet kamatnélküli kölcsönt „kijárni” a vallás-minisztériumban. Pártfogó kell hozzá meg küldöttség. A mostani válságos politikai idők azonban, aligha alkalmasak az ilyen kezdeményezésre.

B. L. 19067. Franciaországban, nem messze Páris-tól, Noyon városában született Kálvin János 1509. július 10-én. Csak a családja előkelő származással, magas ranggal, dus vagyonnal nem dicsékedhetett. Szerény, de tisztos polgári állást foglalt el. „Engem a homályból és a szegénységből hívott elő az Ur, — írja maga Kálvin, — hogy az evangélium hírnökének és szolgájának bizteletemelő hivatalát bizza reám.” Apjáról való nagyapja káldmestereket folytatott; anyjáról való nagyapja pedig mint egy kisvendéglős kezdette pályáját. Miután szorgalmával és ügyességével némi vagyonra tett szert, vendéglőjét eladta s Noyonba vonult. Ott olyan tisztelelet vívott ki magának, hogy városi tanácsosnak is megválasztották.

Dicakérdés. Ne félse a régi öltözékeinek sujtás-diszét. Megnyugtathatjuk: ezidén nagy kelete lesz minden paszomátnak és sujtásnak. A felöltők, köpenyek, kabátok, figarók elől nyitottak lesznek és szövetüket paszomátnal borítják. Sőt önállóan is jogosultságra tesz szert, teljes darekak, stóllák alakjában. Tafota, tüll, puha selyem alapon rendkívül gazdag és dekoratív hatásuk ezek a sujtással és hímzéssel borított bolerók s kabátok. Szinte azt az illuziót keltik, mintha világszeíre utalouura jutott volna a régi, eltemetett, magyar divat.

R. K. Szabadka. Nem szeretünk mi ilyen módon problémákat bontogatni. Igazán és őszintén mondjuk, hogy nekünk nem tetszett az ön levele. Négy sűrű oldalon keresztül igyekszik bizonyítani, hogy az ura, aki reggeltől estig keményen dolgozik, őnt nem érti meg. Bizony nem. Mert arra ez a kemény, kiizkódó férfi nem is ér rá, ha magának szép, nyugodt, nyájas otthon akar biztosítani, hogy képzelt problémákat bontogasson egy föltétes asszonyi lélekben. Na! Most kimondtuk. Ön a föltétes szép asszony, ön a finomságok nélkül való. Mert aki egy dolgozó férfi verejtékeire gyönyörű poézist nem tudja megérteni, az nem sokat érő lélek. Nem is igazi asszony, nincsen is joga hozzá, hogy magát úgy túlértékeje, mint maga. Igen bizony. Ami pedig azt a bizonyos értékes lelkű urat illeti, aki magát hosszú délutánokon meg szokta érteni, hát bocsáson meg, azt hisszük; az az ur önnök való. Vigyázzon azonban, hogy le ne tegye egyszer az a fiatal ur a maga jelenlétében valami forró nyári délután a hatforintos nyakkendőjét, mert meglátja, milyen kevés marad belőle. Csak annyi, amennyi a maga problémáiból maradna, ha egyszer szemköztt kellene néznie az étellel. Ha magának olyan jó ura nem volna!...

Merutín. Legszívesebben, ha a Hazai Bank Nádor-utczai fiókjához (N., Nádor-utca 4.) fordul; ott a napiár mellett azonnal megkapja a kívánt sorsjegyet.

S. S. O-s. Válaszunk elkerülhetette figyelmét. A jelzett ügyben intézkedés még nem történt. Mihelyt életbe lép, természetesen értesére hozza felettes hatósága.

Dr. K. M. Nincs arra bányatörvényünk. Tessék ügyvédhez fordulni.

E. K. Temesvár. Statisztikai pontossággal nincs megállapítva. Körülbelül háromszáz ezer.

Szerény asszony. Szüninövendéknek 14—15 éves korában mehet a leány. Akadályokkal nem kell megküzdnie, csak az érvényesülésért kell a talentumának küzdenie. Hanem azért aztán nagyon. A katólikus női szervezetet nem ismerjük, az evangélikusat sem.

G. J. Marosvásárhely. Szekesfehervár 67. kilométerre van Budapesttől; Berlin körülbelül 900-ra.

Sz. M. Borgóbeszterce. Köszönjük. Van már levelezők a vidéken.

Gy. Gy. Buttjén. Azokat a jubileumi keresztet már kiadták. Meg is kapta mindenki. Ha igénye van rá, kérje fölöttes hatósága útján.

F. A. Tevel. Középiskolai vég bizonyítvány alapján egyéves kereskedelmi tanfolyamot kell végezni.

B. S. Iekész, Nyíri. Kongrua javaslatot már letárgyalták és annak idején ismertették.

G. E. Gómör-Barca. Budapestben több leányegylet van. A legtöbbje jótékonyssággal foglalkozik.

R. E. Vilka. Nem zárható ki, részt vehet a pályázaton. Ha csak egyéb kifogást nem találnak a kizárásra.

S. O. Győr. Meleg ruhákat is, egyebekben pedig teljes és kimerítő utitervekkkel és tanácsokkal szolgál a budapesti „Menetjegyiroda”, Vigadó-tér 1.

P. M. Czilke ellentétben van lapunk álláspontjával.

Kivevészek. A földmivélségi miniszter a szánvevészek tisztai személyzetének egyesített létszámában Fritye Valér, dr. Sorbán Sándor, dr. Radvány Bertalan, Dószeghy Kálmán és Czako Zoltán budapesti lakosokat ideiglenes minőségű díjtalan szángyakornokká, a X. fizetési osztályba sorolt báró Bornemissza Béla bányagondnokot a IX. fizetési osztályba bányagondnokká, Bauer Péter, Kelndorfer Ákos és Németh János díjnokokat ideiglenes minőségű fizetéselen Irodaségdtisztekké, Miltner Géza gépészt műszaki altisztté; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Miksz József és Miksz Józsefné szül. Boeck Irén okleveles tanítót, illetve tanítónőt a Kiszeaujhelyi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónővé, Tóth Zoltán okleveles tanítót az iznyétei állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Müller Mária okleveles tanítónőt a felsőmátyasi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Ördög Áron okleveles tanítót a tanácsszarvadi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Kiss Julianna okleveles tanítónőt a Kiszeujhelyi állami elemi népiskolához, folyó évi szeptember 1-től számitandó hatálylyal, rendes tanítónővé; az észéki pénzügyigazgatóság Vaikanjac Zerko főgimnáziumot végzett tanulóit díjtalan vángyakornokjelölté nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fritz Tivadar sándorfalvi állami elemi iskolai tanítót a kerekueyi állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. A debreczeni kataszteri helyszínelési felügyelőségél ideiglenes becslobiztosi gyakoronoki állásra 4 hét alatt; a kaposvári pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számtizsi állásra 2 hét alatt; a nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál egy pénzügyi szemlési, két fővígazói állásra 2 hét alatt, négy pénzügyi vigyazói állásra jun. 16-ig; a felsőpulyai járásbírósnál télekkönyvvezetői állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.
Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

Ismeri ön már a
RICHTER VINCZE-féle
haj- és szakállnövesztő
= kenőcsöt? =

Utolérhetően hatású hajhullás és korpaképződés ellen és erőteljes hajsznöves előidézésére. Egy tégely ára használati utatással 3 kor. Shampoo (hajmosó por) a legjobb fejtisztító szer. Egy csomagára 50 fillér. —70 fillérlevélbéllyeg ellen bérmentve küldetik. — Elismert legjobb készítmények. — Naponta szétkül. és a világ minden részébe. Ausztria és Magyarországra utánvétell, a többi államokba készpénz ellenében.

RICHTER VINCZE
specialista hajápoló szerekben
:: WIEN 9/4. Sobieskygasse No. 22. ::
Bécsi raktár: MOLL A. gyógyszerháza, I., Tuchlauben No. 9.

Heti műsor:

1909. április hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Várszínház	Vigszínház	Király-Színház	Magyar Színház	Uránia
26 Hétfő	Mesevilág	Cyrano de Bergerac	—	Vigyázz a nőre!	Az elvált asszony	Hanka	Stein Aurél dr. felolvasó estélye
27 Kedd	Carmen	A kaméliás hölgy	—	A tanítónő	A dollárkirálynő	Zöld Kakadu Regi jó idők	Az Ur Jézus
28 Szerda	Tristán és Izolda	Passe-partout	—	A király	Az elvált asszony	Hanka	Az Ur Jézus
29 Csütörtök	Romeo és Julia	A boszorkány	—	Tatárjárás	Táncos huszárok	Hivatalnok urak	Az Ur Jézus
30 Péntek	A hegyek alján	Dr. Szélpál Margit	—	Vigyázz a nőre!	Az elvált asszony	D. r. Teufel	A Magyar színház előadása
1 Szombat	Hunyady László	Dr. Szélpál Margit	—	Lupin Arzén	A hollandi lány	Vater	A Magyar színház előadása
2 Vasárnap	Istenek alkonya	Az ember tragédiája Dr. Szélpál Margit	—	A kivándorló Lupin Arzén	Táncos huszárok Az elvált asszony	Zöld Kakadu Regi jó idők — Lichtbender, Auferstehung, Komtesse Mizzi	—

HECHT BANKHÁZNÁL

FERENCZIEK-TERE 6. FIÓK: ERZSÉBET-KÖRÚT 32.

VÁSÁROLJON OSZTÁLYSORSJEGYET
EGÉSZ 12-KOR. FÉL 6-KOR. NEGYED 3-KOR. NYOLCAD 1-50. KOR.

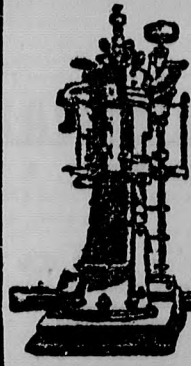
MOST JELENT MEG:

TÁJÉKOZTATÓ a magyar színműirodalomban.

A magyar színpadok műsordarabjai:
:: nak, szövegekünyeinek jegyzéke. ::

Drámák, tragédiák, vígjátékok, operettek, népszínművek, bohózatok műkedvelő előadásokra és kis színpadoknak alkalmas színdarabok, monológok. ::

Érdeklődőknek kívánatra ingyen küldi: Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.t. Budapesten, VI., Andrássy-út 21. sz., vagy bármely könyvkereskedés.

DIESEL-motorral a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségtérítéssel készségesen szolgál a

Fegyver- és Gépgyár R.-t. BUDAPESTEN.

Az egyszerű hajápolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámosan kidicsért értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kitűnő voltánál fogva elismert szer a mi gumó, melynek

„IPE”

a neve, és egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amelyet Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe”-gumóból minden gyermek tud magának két liter „Ipe”-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egy-szer próbáltam, mindig használok.”

Az „Ipe”-gumó nem engedi a haj ősülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj újra buja tenyésztésnek indul! Már az első mosás után nyer a frizura, a haj illatos és lez és pompás tömörségűvé válik. A kopra rögtön eltűnik.

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe”-gumó. 1 nagy csomag „Ipe”-gumót küldünk mindenhol 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegekben is lehet) vagy utánvétellel. — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és arc bőrnek ápolására feltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA”

szappanunk különös a bőrnek viruló színt, lágy-ságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pórcsöcsök, szeplők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

ekvetlenül eltűnnek az „OJA”-szappan használata folytán. „OJA”-tól a legkérgeosabb kéz is elegáns, gyöngéde és finomná válik. A pórusok megtisztulnak és a túlságos izradás csakhamar megszűnik. Rövid használat után be fogja Ön látni, hogy az „OJA”

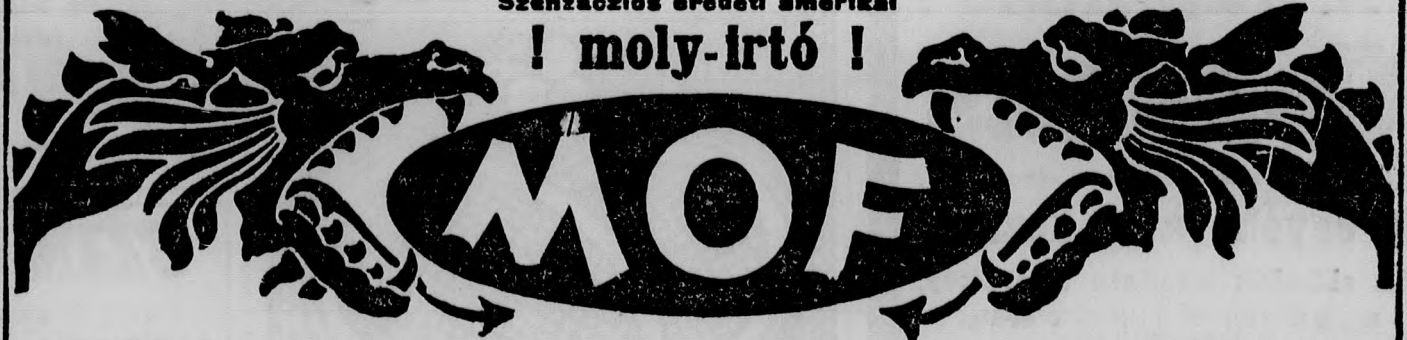
nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA” szappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegekben is lehet) vagy utánvétellel. „OJA” az egyetlen jó szer

a bőrápolásra!

Szenzációs eredeti amerikai

! moly-irtó !

„Mof” igen kellemes szagu. „Mof” nemcsak megátolja a molyok betolakodását, hanem azokat el is puztítja, kőltőseikkel együtt, teljes garancia mellett. „Mof” hatása abb, mint a kámfur és naftalin. „Mof” igen kellemes, üdítő szagu. „Mof” rendkívül kiadó. „Mof” feltétlenül hatásos és antiseptikus. „Mof” a kellemes illatu kővi heréből előállított, hófenér, kristályos só. Mindenkit óvunk az értéktelen utánzatoktól. „Mof” már évek óta fényesen bevált. Egy mintacsomag „Mof” 1 kor., 1/2 kiló „Mof” 2 kor., 1 kiló „Mof” 4 kor.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

„OJA” első amerikai illatszer-palotából

WIEN, I., PETERSPLATZ

PRÁGA, OBSTGASSE 9.

Budapesten kapható a cégknél: Thalhammer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Dr. Egger Leo és Egger J. gyógyszerész, VI., Váci-körút 17., Molnár és Moser, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., Török József, Király-utca.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1909. április 24-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A föld.

Színmű 3 felvonásban. Szöveget írta: Scribe E. Fordította: Váradi Antal. Zenéjét szerz.: Auber D.

Személyek:

Dobos Kovács József	Szcsavay
Zsuzsa felesége	S. Fay Sz.
Klári, leányuk	P. Márkus
Ozv. Vekely Gedeon	Rákosi Sz.
Gedeon, fia	Mihályi
Juliska, leánya	D. Ligeti
Marosvári Mózes	Gál
Bédog, fia	Rózsahegyi
Suzanne, leánya	Vizváry M.

Kezdeté 1/2 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.

A dolovai nábob leánya.

Színmű 6 felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz.

Személyek:

Job Sándor	Horváth
Vilma	Török I.
Domaházi	Szcsavayné
Szentirmay	Pethes
Janka	D. Ligeti J.
Tarján	Odry
Loránt	Dezso
Blitzky	Mészáros A.
Merlin báró	Gál
Szklabonyai	Sz. Ke
Merlin ügyvédje	Faludi
Jób ügyvédje	Abonyi
Miska	Rózsahegyi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZINHÁZ.

VI., Révai-utca 18. szám.

Hüvelyk Matyi

vagy az elvarázsolt királyfiányok. Erőseti bohózatos varázsszerege a lakka és táncokkal 7 képpben. Irta: Feld Matyas.

Személyek:

Pitypalaty király	Babai
Fürjocseke	Göndör
Kanári	Stam
Cempausz	Herczeg
Cairke Mici	Körösi
János, földmives	Kakasi
Ezsi, a felesége	Piacsik
Rodrigo	Feld R.
Fulyka, Petti, apród	Katona
Hüvelyk Matyi	Halsz I.

Kezdeté 4 órakor.

APOLLO-PROJEKTOGRAF

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

A forrongó Belgrád.

(Saját felvétel.) — Beosztulmány. — Pünkösdi felvonulás. — Szívarvágás feldolgozása.

Mezőgazdaság Erdélyben.

— Kínai szórakozások — Hétköznapi történet.

Utiképek Bosznia-Herczogovinából.

(Saját felvétel.)

Kezdeté 6 órakor, vasár- és ünnepnapokon 4 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Fra Diavolo

vagy: A terracini vendéglőadó. Vig opéra 3 felvonásban. Szöveget írta: Scribe E. Fordította: Váradi Antal. Zenéjét szerz.: Auber D.

Személyek:

Fra Diavolo	Környey
Lord Cookbourne	Kornai
Famela	Ambrus
Lorenzo	Körtész
Mateo	Ney B.
Zerlina	M. Sroyer I.
Giacomo	Hegedüs
Bappe	Dalnoki
Paraszt	Kárpát
Katona	Juhász

Kezdeté 7 órakor.

NAGYAR SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Forradalmi nász.

Színmű három felvonásban. Irta: Sophus Michaelis. — Fordította: Homonnai Albert.

Személyek:

Montaloup	Vágó
Davout ezredes	Papp
Marc-Arion	Csoros
Jean Lasque	Körmendy
Tréssailles	Tarjai
Du Bartas	Thuróczy
Jeromos	Réthey
Prosper	Rátkai
Copin abbé	Fenyvesi
Alaine de l'Estolie	Forgács R.
Leontine	Forrai R.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.

Hanka.

Vígjáték három felvonásban. Irta: Zapolcska Gabriella. Fordította: Mikos Lajos.

Személyek:

Dulski	Réthey
Dulskiné	Forrai R.
Zbisko	Törzs
Hessza	Forgács R.
Mela	Tóth I.
Juljaseviczné	Báthory G.
Egy lakó	Zala K.
Hanka	Mészáros G.
Tedakovné	Bera P.

Kezdeté 8 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Nincs előadás.

URANIA SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Angol élet.

Kezdeté 4 órakor.

Este rendes helyárakkal.

Az Ur Jézus.

Irta és felolvassa: Hock János.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 68. sz. Telefon 54-23.

Szenzáció! Kezdeté pont 1/2 9 órakor. Szenzáció!

Budapest-Nagymaros. Jelenetek egy vasúti kupéban. — Irta: Glinger és Taussig. Fordította: Steinhardt Géza. — Ezt megelőzi:

CSAK ÖT PERCZ!

Bohózat. Irta: Glinger és Taussig, fordította: Steinhardt.

En és a Weisz Jenő. A holdvilág néma paródia írta. Szóke Szakal, énekli: Steinhardt, valamint Gyárfás új műsorral. Sandor, férfi keftos. Pápay, Nedics teljesen új szolo műsorral. Továbbá: Tunison et Desmoines és a Harddinnis csoport fellépte.

A remek tollkérten reggeli tánc és zene — Elsőrendű attrakciók — Belépő-díj nincs.

Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 68. sz. és özv. Kontinó dohánykülönlegességi áruházában, Andrassy-ut 20.

PARISIANA-ORFEUM

Szerencsén-utca, a m. kir. operával szemben.

Utasztató: FRIEDMANN A. Telefon 161-45.

Helyárak 2, 3, 4, 5 és 6 koron.

Csak rövid ideig Moto Baby

a villanybaba az érthe. AZ ELEVEN SZOBROK, telen technikai csoda.

A csodaszép Lonna nővérek rövid vendéglátása. A pinsztika csodája. Az egész világon feltűntet keltek. Még 18 szenzáció szám 11. Előadás után a remek tollkérten kabaret, előkelő művészeknek közreműködésével. — Kétféle könyha. — Pompás üvegőr — Jegyelővétel: 10-12-ig, délután 3-9-ig. — Előleges jelentés. Az „Amerikai Park” nagygömböztva, utonnan átálakítva megnyílik május hó 1-én. Bérletjegyek a Parisiana pénztáránál kaphatók. A jegyek áral: Urak részére 12 kor., hölgyek és katonatisztek számára 8 koron.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Ma vasárnap, április hó 25-én

két előadás

Délután fél 4 órakor mérsékelt, este 8 órakor rendes helyárakkal.

A fenomenális sikerű slágerekből álló teljes műsor.

Szenzációs ujdonság:

A vörös május.

A század legjobb két bohózata:

Julcsa ugy van és Ágyról-ágyra

Azonkívül KIÖRY. — Varjas Antal — Solti Hermin és 12 fényes attrakció.

Jegy váltható elővételi díj nélkül a Royal-Orfeum nappali pénztáránál, d. e. 10-2-ig d. n. 3-6-ig. A téliert tükörtermében éjféltkor Trianon és Grand-Cabaret. — Új táncattrakciók. Cziganzene reggeli 5 óráig.

Szabadalmi-védjegy-és mintaoltalom

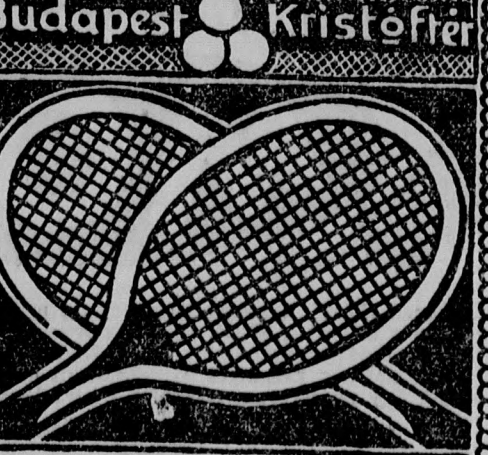
kiszékelése az összes kulturálamban.

ADLER MIKSA okl. gépészmérnök, hites szab. ügyvívó

Budapest, VI., Andrassy-ut 31. szám.

KERTÉSZ TÖDOR

Budapest Kristóffy

Feltűntet keltő tennis raket-ujdonság 1909-re.

Slazenger-féle „Kertész-speciál” ütő, ki-zárólag a Kertész Tódor cég részére készült.

K 36.— Lawn-tennis felszerelések. Athletikai sportcizmek. Angol és magyar sportjátékok.

Árjegyzék ingyen.

27228

KOVÁCSZNAI ARPAD GYÓGY-FORRÁS

természetes alkalikus sósgyógyvíz. Gyomor- és bélhurutnál, a légzőszervek hurutos bántalmánál, gyomorégésnél és mint nyálkaoldó elsőrangú gyógyvíz. A seltersi, gleichenbergi és luhatschovitzzi vizeknél hatásosabb. Főraktár: Wahlkampf és Görög cégégnél, Bpest, V., Zoltán-utca 11. Kútelzőség: Nagyvárad.

CIMBALMOK,

legújabb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása rendkívül jónak bizonyult, részletfizetésre is legmegszébbmő jótállással kaphatók. Főmagrások, gramofonok, hegedők, fuvolák, cit-rák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kifűntetve elismert jó munkáért. Árjegyzék ingyen küld. **Mogyoróssy Gyula** m. kir. szabadalm. hangszergyára Bpest, VIII., Rákóczi-ut 71. Telefon 58-20.

Alkalmi vétel folytán kiárusítunk

Nagy selyem damaszt abroszt	darabját	1	frt 80	krét.
Nagy selyem damaszt szalvétát	„	1	„ 80	„
Vászon női ingeket	„	1	„ 80	„
Csipke függönyöket	„	3	„ 80	„
Fűtő szőnyeget	„	méterjét	„ 30	„
Tavaszi divat kelméket 120 cm széles	„	„	„ 68	„
Divat selymeket	„	„	„ 85	„
Mosó delainekeket	„	„	„ 25	„
2 ágy és 1 asztal terítőt	„	6	„ 80	„
20000 Jaquard szőnyeg ujdonságot	„	5	„ 80	„

Rosenberg és Quitt

VI., Király-utca 32. sz., sarok üzlet. Alapított 1895. évben. 26698

Baumann-Albur

10 kuplé zongorára és 3 kor. énekre (postaköltség 45 f.)

A legújabb 101 magyar dal, „Nádor”

adás 2-ik kötetje zongorára és énekre (postaköltség 55 f.) 3 kor.

Mindkettő egyszerre rendelve 6.55 kor.

Széküldés utánvétellel vagy a pénz előleges behűldése ellenében.

Nádor Kálmán zeneműkiadó

Budapest, IV., Károly-körut 8. sz.

Butor

készpénzért és részletre 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és asztal, 100 szoba állandóan készén zaktáron a leggyyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 60 filler bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerencsén-utca sarok.)

Haman

korunk elismert legböke-tesebb cipője urak, hölgyek és gyermekek részére

Hygienikus, elegáns, sikkés es tartos. Telefon: 112-66. FŐRAKTÁR: **VAS ANDOR**

Budapest, VI., ker., Andrassy-ut 17. sz.

CZIMBALMOT

ne vegyen, míg **REMÉNYI MIHÁLY** legújabb cimbalom árjegyzékét át nem olvasta, melyet Reményi cimbalom osztálya küld ingyen és bérmentve.

Budapestről **KIRÁLY-UTCZA 58.** Telefon 87-84.

Hang mint a zongoráé. Kivitel a legújabb stílusokban.

10 évi kezesség! OLCSÓ ÁRAK.

Fővárosi Orfeum
VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.
Na és mindennap
: A nap hőse :
Conchas
róla beszél az egész város!
16 egyéb attrakció !!
Az előadás kezdete 8 órakor.
Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig.
Telefon 93-36.

A nm. v. és köz. miniszter elismert leiratával kűntetve
Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső
FOGORVOSI INTEZETE
áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**
Fájós fogak gyógyítása
Tartós fogtömések,
Fogbuzások (alattásban is.)
Szájpadlás nélküli műfogak
aranyhidak, koronák,
Jól használható fogorok el-
készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Videkiek félnap alatt megkapják műfogukat.

KERTÉSZ TÖDOR
Budapest Kristóffy
Feltűntet keltő tennis raket-ujdonság 1909-re.
Slazenger-féle „Kertész-speciál” ütő, ki-zárólag a Kertész Tódor cég részére készült.
K 36.— Lawn-tennis felszerelések. Athletikai sportcizmek. Angol és magyar sportjátékok.
Árjegyzék ingyen.

Hamann
korunk elismert legböke-tesebb cipője urak, hölgyek és gyermekek részére
Hygienikus, elegáns, sikkés es tartos.
Telefon: 112-66. FŐRAKTÁR: **VAS ANDOR**
Budapest, VI., ker., Andrassy-ut 17. sz.

CZIMBALMOT
ne vegyen, míg **REMÉNYI MIHÁLY** legújabb cimbalom árjegyzékét át nem olvasta, melyet Reményi cimbalom osztálya küld ingyen és bérmentve.
Budapestről **KIRÁLY-UTCZA 58.** Telefon 87-84.
Hang mint a zongoráé. Kivitel a legújabb stílusokban.
10 évi kezesség! OLCSÓ ÁRAK.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1909. április 24-én.

VIGSZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Tatárjárás.

Operetta 3 felvonásban. Írta: Bakonyi Károly. Zenéjét Gábor Andor verseire szerzte: Kálmán!

Személyek:

Lohonyay	Vendrey
Treszka, leánya	Komlóssy L.
Riza báróné	Keleti J.
Imreóy	Fenyvosi
Lórentey	Hegyesi
Elekcs, hadnagy	Vámos
Wallerstein	Sarkadi
Mogyoróssy	Kornai Berta
Virág, strázsamester	Balassa
Turi, szakaszvezető	Tihanyi
Suták, közhuszár	Jusi
Kempelen	Győző
Gerő, intéző	Tapolczay
Idike	Balázs G.
Bence, lérogazda	Szerény
Szeplő Bandi	Bárdi
Elemériné	V. Kész R.
Wuffka, ezredes	Kazalickay

Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

Vigyázz a nőre!

Böhözát 3 felvonásban, 4 képben. Írta: Feydeau Georges. Fordította: Góth Sándor.

Személyek:

Fochet, őrmester	Tapolczay
Amélie, leánya	G. Kertész E.
Adonis	Sarkadi
Irène	P. Gasi M.
Fegyedelem	Szerény
Conrois Marcel	Góth
Etienné	Bárdi O.
Van Putzeboom	Vendrey
Polyármeester	Tihanyi
Kreszrnadheff	Balassa
Eibichon	Harsányi
Rendőrbírtos	Győző
Charlotte	Kész R.
Yvonne	Varga A.

Kezdeté 1/3 8 órákor.

KIRALY SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Blaha Lujza felléptével:

A nagymama.

Enekes vigiátes 3 felvonásban. Csiky G. haszoreimu vigjátéka után írta: Pasztor Arpad. Zenéjét szerzette: Mádor Károl.

Személyek:

Szerény grófné	Blaha L.
Orkányi	Szirmai
Kálmán	Rusko
Ernö gróf	Király
Kosztá Samu	Csiszár A.
Tódorka	Dobi
Márta	Otvös G.
Lango Szeráfia	Marosi A.
Piroska	Hornyik
Trészi	Tárnoki
Karolin	Bera P.

Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

Tánczos huszárok.

Operett három felvonásban. Írta: Hajna Ferencz. Zenéjét Szép Ernő verseire szerzette: Szirmai Albert.

Személyek:

Hubert Egon herceg	Király E.
Von Plüggen	Szirmai
Von Saarburg	Csiszár
Von Dennenvitz	Boross
Von Blackenberg	Marszlay
Hellbrük	Simej
Canisius Wolf	Papir
Herman, neje	Bródi B.
Thea, leánya	Fotass S.
Ploksch Libor	Németh
Ede, a fia	Otvös G.
Dürenstein	Pásztor
Erna, a felesége	Nyarainé
Hertba, leányuk	T.Harmath
Dr. Frolocker	Rasko

Kezdeté 8 órákor.

AZ ELSŐ - OSZT. HUZÁSÁ Május 19 és 21

ÁLLANDÓ A SZERENCSE GAEDICKÉNÉ!

MÁR - MEGINT - ÉS - PEDI - G - ÖTÖDSZÖR - NYERTÉK -

VEVŐINK A

400.000 K.

FÖNYEREMENY! A KI TEGYEN FÖNYEREMENYHEZ - AKAR JUTNI AZ OKVETLEN NALUNK JÁTSZÉK!

A SORSJEGYEK-ÁRMA

1/4 12 K	1/2 6 Kor
1/4 3 K	1/8 150K

GAEDICKE

BANKHAZA BUDAPEST IV. KOSSUTH LAJOS utca 11

FOLIES CAPRICE

igazgató: LEYNER DE KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Telefon 14-22. Az előadás kezdete 1/2 9 órákor. 11 órákor. Ma: 11 órákor.

Mobilisirung

Böhözát. Írta: Satyr. Rendező: Trechsch Sándor. Ezt megelőzi 1/4 10 órákor:

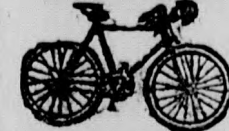
A legszebb szörme kirakát

Böhözát. Írta: Fann. Rendező: Erdélyi Emil. Nappali pénztár d. e. 9-1-ig és d. n. 3-6-ig. Az első emeleti "Casino de Parisban" elsőrangú táncatrakciók. Kezdeté 1/2 12 órákor.

Kerber Henrik

ablak-, lakástisztítási, padló-beeresztési, feregmentesítési és pormentesítési vállalat porszívógéppel BUDAPEST, VIII., Gyöngytyuk-u. 7. Pontos kiszolgálás!! TELEFON: 53-55.

A már 34 év óta a kerékpár-világ uráló eredeti angol

kerékpár-alkatrészeket egész világon létező összes kerékpárhoz külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csereket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagyban 30% áreszállítással szállítunk vidék-eredeti gyári úrbán. LÁNG JAKAB és FIA kerékpár és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII., József-körút 41. szám. Plokiüzletek: Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körút 6. sz. Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

Budapesti Cabaret BONNONIÉRE

VII., Teréz-körút 28. - Telefon 52-88.

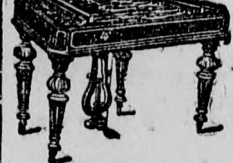
Előadás kezdete 9 1/2 órákor. Gertrude Barrison Németország legelső kabare-dívája Carl Hollitzer festő és cabaret-énekes, korhű jelmezekben. (A müncheni "Scharfrichter" és a bécsi "Nachtlicht" cabaret volt tagjai.) Azonkívül a fényes magyar Dávid király párbajpöre. Biróságai műsor. Helyárak: 6, 4, és 2 korona. Bővebbet a plakátok.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telef. 107-46. Ma vasárnap április 25-én 2 nagy előadás 2 délután 4 és este 7 1/2 órákor mindkét előadásban Webb kapitány főkézzel és az egész nagy műsor.

CZIMBALMOK!

Hangfokozó piano-pedálú czimballmok a jelenkor legtekélyesebb czimballmai! Leírás és árjegyzék ingyen és bérmentve küldenek a feltalálók és egyedüli készítőik

Kemáromi M. és Társai első magyarországi m. kir. szab. hang-fokozó piano-pedálú czimballomgyár SZOLNOK (ezelőtt: Nagymaros-Visegrád.)

RAKET.

Kezdőknek	2.25, 3.25 frt
Haladóknak	4.50 "
Jó játékosoknak	7.00 "
Erős játékosoknak	9.15 "
Versenyzőknek	15-25 "

Sportszerű eladási mód! Az összes ismert raket-típusok, több mint 50 féle, külön osztályban vannak egyenként kitéve. Minden drab a típus nevével, számmal és első szabott árral van jelölve. A típusokkal próbázószalagot végezhető.

Ploki és Haas, tenisz-, turistáság és vadászati kellékek raktárába Andrassy-ut 13. sz.

Raket-műhelyünkben Boonyák Jozsef vezetésével javítások s hurozások angol iskola szerint.

RAKET.

Az egészség igazi forrása

az alkohol-mentes italok élvezése. - Ezek között első helyen állanak a MARSNER-féle

pezsgő-limonáde-bonbonokkal

előállított pezsgő-limonádék (malna, citrom, földieper, cseresznye és waldmeister-izel).

Csak ezen védjeggyel ellátva valódiak.	Évi használatra 40 millió darab.
--	----------------------------------

Egyenként készítő: Erste Bühn. Actiengesellschaft orient. Zuckerwaaren u. Chokoladefabrik, Kgl. Weinberge, vorm. A. Marsner Vezérképviselet: 27181

Balázs Celestin, Budapest, VII., Baross-tér 13.

Legmegbízhatóbb Román Oszkár

Angol FOGMÜTERME RENDSZERÜ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz. I. em. Munkálatai jószágát részleltetési kedvezményekkel is biztosítja.

SZŐRMEÁRUT

szőnyeget stb. nyári gondozásra elvállalunk.

DEÁK és HORVÁTH

Budapest, IV., Váci-utca 13.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintajelvényt megszeres a Szabadalmakat Ertekesítő Vállalat PAEZTOR (bej. oég) Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 17. sz. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Kalapkirály

Elsőrangú nri divat és kalapkészlet. Panama kalapok 2 koronáért felidmálhatlan sikerrel készítettünk. Különös gondot fordítunk műhelyünkben Hársia-u. 33. női szalmakalapok átalakítására. Szabott árak! Osztermann és Stern kalapos-mester Eskü-ut 6. (Klotild-palota.)

Vörös a keze

nagyon sok nőnek és férfinak.

Miért?

Mert mindent használt és próbált csak elfelejtkezett mosdani

DIANA

szappannal

holott be van bizonyítva, hogy a Diana-szappan tartalmazza a legfinomabb lanolint, épét és mézet. Ez a három szer együtt a legelső bőr-ápoló, bőrfinomító, bőrfehéritő, bőrszépítő, bőrlágyító. Ma már úgy elterjedt a Diana-szappan használata, hogy akinek vörös, érdes keze, vörös, érdes arca van, tudják rögtön, hogy Diana-szappannal nem mosakszik.

Berlinben, Párisban, Londonban, Hamburgban, Frankfurtban, szóval a nagy városokban ma már kevés vörös arcu, vörös kezű és vörös orru embereket lehet látni, mert a nagyvárosiak ismerik a Diana-szappan fenomenális hatását. Az utolsó években kezdik a vidéki hölgyek és urak is rendelni a Diana-szappant és Diana-crémet.

Tisztelt uram! Ezelőtt három hónappal fivérem Budapesten volt és hozott győgytárából egy Diana-crémet, egy Diana-szappant és egy Diana-pudert. Miatán az itteni gyógyszerárakban nem kapható, kérem forduló postával küldeni az itt mellékelt 20 rubelért egy Diana-szappant és egy Diana-pudert rózsaszínűt küldeni. A hatás mindenkit meglepett, mert szeplője és pattanása mindnyájunknak elmúlt. A pudere különösen kitűnő. Pontos szállítást kér igaz tisztelettel

Pétervár, 1909. február 15.

Paulina Bubova mérnök neje

Tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék 5 dollár értékűnek megfelelő Diana-szappant és Diana-pudert fehérrel azonnal szállítani. Ugy teesek küldeni, hogy a portó is az 5 dollárba foglalassék. Egy szomszédnékné hozta magával és nem győzők eléggé csodálni, hogy az a nő mennyire megszépült. Kezei is oly fehérek lettek, pedig mindig vörös volt. Várom a küldeményt minél előbb.

Cleveland, Amerika.

Teljes tisztelettel

András Szabó.

A Diana-puder teljesen ártalmatlan, az arcon gyönyörűen és egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan, nagyon kellemes és gyenge illattal bír, éppen ezért nemcsak hölgyek, hanem urak is használják.

Egy üvegtégely Diana-crém (nappali és éjjeli használatra) 1 kor. 50

Egy üvegtégely Diana-crém (csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.

Egy nagy darab Diana-szappan 1 kor. 50 fill.

Egy nagy doboz Diana-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsaszín vagy sárga színben) 1 kor. 50 fill.

Kapható egész Európában a győgytárakban, drogeriákban és parfümeriákban. A ki nem tudja saját helyiségében beszerezni, az rendelje meg a központból:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. sz.

(A legkisebb megrendelés is fordulópostával utávétellel cszközítetik.)

Rutorszállítás
Reraktározás
Ralassa Gyula és Társa
Budapest, Teréz-körút 19. Telefon 33-32.

**SZIVÓ GÁZ
BENZIN
MOTOROK ÉS
LOKOMOTIVOK
BILOK.**

**BRÜNN-KÖNIGSFELDI
MOTOROK**

= EGYED = ABELES EMIL BUDAPEST
ARUSÍTÓ V. VÁCI-UT 14.
TELEFON 98-32 SÜRGÖNYGIM. BARSEL

Hol vásároljunk?
**Porcellán-
háznál**

Budapest, Baross-tér 4.
Áraink barmalatos olcsók.

Legújabb vasalték tőze, porcellán lámpa, románz edény, egész könyvberendezések, mennyezeti lámpák, néz-ajándékok. Minden vidéki megrendelműk fogában áll az arat kieszmagolni és nem telés eseten saját költségemre visszaküldöm.

Étkezőkészlet 6 személyre, rokokó, finom porcellán, csak 3.50

Étkezőkészlet 6 személyre, teljesen modern fagon, festve és aranyozással beégetve 6.50

Étkezőkészlet teljesen 6 személyre, rokokó-stílus, diszes festés, elsőrendű minőség 7.95

Étkezőkészlet 6 személyre, rondkívül diszes rokokó-stílus, pecsenyétál, elegáns festéssel 10.-

Legelőszobb és legnagyobb választék csakis elsőrendű 12 személyes étkező-készletekben

diszesen festve, csuan aranyozott rokokó-fagon kétszer égetve, fiom minőségű porcellán árai:

2 ovál levesetál 2 mártás alja

2 nagy pecsenyétál 2 nagykanál

2 kis pecsenyétál 2 kiskánál

2 nagy tésztátál 2 sőtartó

2 kis tésztátál 12 mély tányér

2 főzeléktál 36 lapos tányér

2 salátátál 12 kis tányér

2 mártástál

Azonkívül vannak készletek egészen 100 forintig.

Étkező 12 személyre, rokokó-stílus, kisebb összeállítás, 42 drb., diszes festéssel s beégetve 12.50

Tea vagy kávékészlet festve és beégetett aranyozással, rokokó-stílus 8.25

Tea vagy kávékészlet, diszes és beégetett csu aranyozással, rokokó-stílus szép festéssel 4.-

6 személyes likőrkészlet, festett és beégetett aranyozással 7.75

6 személyes boros-, sörös-, vagy vizes készlet festett és beégetett aranyozással 1.75

1 teljes angol diszes, nagy, valódi majonka mosdókészlet 4.50

Porcellán-tányérok, tiszta fehér, mély, lapos 8 és 10 10

Vizes vagy boros pohár 5 és 10 10

1 asztali lámpa enyővel, diszes 1.50

6 személyes finom üvegekészlet vésott, elegáns mintával

6 vizes pohár 6 pezsgős pohár 6 boros pohár 1 vizes kanecő 6 likőrös pohár 1 boros butella 6 sörös pohár 1 likőr-üveg 6.50 kr

1 zománcozott kávédaráló csak 85

Vidékre ingyen láda, ingyen csomagolás, ingyen vasúthoz szállítás.

Takács Ferencz
Budapest, VIII., Baross-tér 4. szám Rákóczi-ut végén.

A m. kir. államvasutak hivatalos szállítója.

Egyleti és címeres

ZÁSZLÓK

Merinó kecskeszőr-szővetből készít a gyár: hivatalos, címeres, jelvényes, betűmonogrammos zászlókat, bármilyen színösszetételben. Szintartósságáért szavatosság.

Vállalkozik országos és városi ünnepek alkalmával

diszítésekre

Szoborleleplezések, jubileumok, kiállítások, installációk alkalmával az összes diszítési tárgyakat, nevezetesen: diadalkapukat, diszátarakat, árbócdiszeket, címereket, zászlókat mérsékelt áron kölcsön ad.

Készít nemesi és családi

cimereket

kamarási táblák és családfák, diplomák, nemességi és hitlevelek festését.

Színházi kellékek, szinpad részletek, teljes

diszlet

és színorpadlás felszerelések. Szinpadokat kölcsön ad.

Régi és lyukas képek javíttatnak. Mindennemű

festészeti

munkák. — A

papirmaché-

osztályban szobrok, relifképek minden elképzelhető tárgyak készülnek.

Számos hivatalos dícsérő okmányok és kiállítási kitértetések.

Linhart Vilmos

festő

Bpest, VIII., Hunyady-utca 27.

Telefon 52-83.

Arjegyzék kérésénél a tárgy megnevezése fontos.

KISS szerencsésége NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyona szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal **állandóan reménye van**, gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 110.000 sorsjegy közül 55.000 nyer, tehát **biztosan minden második sorsjegy. A nyereségeségek páratlanok**, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál mint a huzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a **közönség teljes bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt.**

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját **neve**, vagy más önnök kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyereséggel lesz kihuzva már a legközelebbi huzásokon.

Jegyzék

a XXIV. magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 55.000 nyereségeiről, mely a 110.000 sorsjegy közül ki lesz sorolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyeresemény
1,000.000 korona
(Egy millió korona).

	Korona
1 jutalomdíj	600000
1 nyeresemény	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55000 nyer. és jutalom	R 14,459.000

Kisérelje meg szerencsését nálunk, mert

KISS szerencsésége NAGY! KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

bank részvénytársaság, a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.
Központ: Kossuth Lajos-utca 13. Fiók-üzletek: Rákóczi-ut 55.

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók:

Adél	73215	Cristian	56393	Ferdinand	54742	Izor	100963	Manó	2310	Róland	100058
Adolf	8522	Cornélia	106930	Ferenc	22163	Izsó	40591	Marcell	2403	Rozália	30669
Adorján	97473	Constant.	29643	Flóra	102148	Jakab	90688	Margit	102701	Rozina	50455
Adrienne	57507	Clement.	4406	Flórián	21375	Janka	108386	Mária	50603	Rudolf	106038
Agnes	40640	Clarissa	108018	Flóris	73313	János	27394	Mariska	102157	Salamon	44717
Agost	102215	Cézár	80133	Fodor	108104	Jenő	8300	Márk	20068	Sámson	22750
Agoston	8355	Cecilia	13281	Franciska	5055	Jolán	31295	Magdolna	29845	Sámul	21526
Akos	23141	Carolina	107657	Frida	90806	Jónás	107460	Márton	56956	Sándor	102278
Aladár	87350	Camilla	8389	Frigyos	82604	Józsa	96055	Máté	101132	Sarolta	19111
Alajos	96069	Dániel	17026	Fülöp	102186	József	65972	Malvin	27181	Sebestyén	81210
Albert	98649	Dávid	60099	Gábor	22965	Júdit	34618	Matild	93673	Simon	106059
Alfonz	95016	Demeter	51484	Gabriel	75018	Julia	107239	Mátyás	48170	Stefánia	27117
Alfréd	102105	Demjén	90755	Gáspár	23148	Juliska	67629	Melinda	106172	Szaniszló	90814
Alice	684	Dénes	57543	Gedeon	75001	Kálmán	102770	Menyhért	27106	Szeréna	102160
Amália	82105	Dezso	33803	Gergely	48149	Kamill	9810	Mici	72796	Szidónia	8241
Ambrus	63453	Domokos	91301	Gertrud	38892	Karolin	78187	Mihály	107474	Szilárd	32465
Andor	94220	Dorottya	102136	Géza	63458	Károly	108111	Miklós	89620	Tamás	58104
András	96578	Edith	108381	Gida	108103	Kázmér	16694	Miksa	73375	Taszió	10105
Anna	91345	Ede	73330	Gizella	14742	Katalin	90301	Milán	60076	Tibor	70476
Antal	58138	Eduard	80854	Gottfried	90712	Kelemen	13672	Mór	106170	Teodor	102487
Antónia	90710	Elek	78235	Gusztáv	13275	Klára	90847	Náci	19759	Toréz	196038
Aranca	37469	Edith	108381	Gyárfás	39468	Klotild	107163	Nándor	79339	Terka	29431
Armin	78233	Elemér	57211	Gnidó	91032	Konrad	54793	Natália	102711	Tihamér	88377
Arnold	95022	Eleonóra	83813	György	20196	Kornélia	90689	Náthán	33816	Tibor	102109
Aron	20551	Eliás	439	Győző	107027	Kornél	108384	Nelli	64248	Titusz	60983
Arpád	78229	Ella	79731	Gyula	39772	Kristóf	21647	Nesztli	50456	Tivadar	50574
Arthur	6454	Elvira	107155	Gyuri	102230	Krisztina	102271	Netti	616	Tóbiás	107282
Attila	65958	Elza	12717	Hedvig	94222	Lajos	91000	Nina	108073	Tódr	27370
Augusztá	8216	Emanuel	37781	Heléna	95017	László	81046	Oiga	67635	Ulrik	60134
Aurél	94224	Emil	4220	Henrik	107245	Lázár	107683	Olivér	83807	Urbár	106787
Balázs	13623	Emilia	65052	Hermann	8102	Lénárd	21507	Orbán	102101	Valentin	90664
Bálint	78224	Emma	107244	Hermína	22957	Lenke	24195	Oszkár	103024	Valéria	34083
Bándi	39757	Erna	95346	Hubert	102133	Leó	107476	Ottó	79323	Vendel	107549
Barnabás	102104	Ernestin	13163	Hugó	106154	Laura	32051	Ódön	94283	Verona	106107
Beatrix	38900	Ernő	79841	Ibolyka	98963	Leontia	56338	Otót	79323	Vidor	86841
Béla	8274	Ervin	71111	Ida	29749	Leonora	39743	Pál	109886	Viktor	90645
Benedek	4205	Erzsébet	68002	Ignác	66918	Lidia	75009	Paula	73386	Viktória	41628
Benjamin	108108	Etel	107250	Ilika	2340	Lina	102114	Péter	74134	Vilma	87536
Bernát	22211	Eugénia	107479	Illés	21354	Livia	8224	Piroska	9812	Vilmos	107175
Berta	60111	Eva	9807	Ilma	13643	Lorándt	45192	Pista	20056	Vince	107684
Bertalan	14769	Fáblán	37783	Ilona	102235	Lipót	56073	Pongrác	67698	Walter	24799
Bertold	34233	Fanni	39442	Imre	100953	Lőrinc	94904	Rafael	107497	Wladimir	3138
Blanka	479	Felicia	29482	Irén	17012	Lucia	10174	Ráchel	54402	Zoltán	79344
Bódog	88059	Félicia	29482	Irma	8391	Ludmilla	99067	Regina	73317	Zsni	67625
Boldizsár	102195	Félix	37790	István	487	Lukács	60121	René	51335	Zsigmond	102223
Borbála	8357			Iván	90672	Ludvig	102745	Rezsó	24782	Zsófia	170484
Boriska	95346			Ivor	32068	Lujza	17041	Richárd	50474	Zsuzsanna	107484
Böske	93671			Izabella	39493	Magda	90538	Róbert	21051		

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adják!

Az I. osztályu sorsjegyek

árai:

Nyolcozad	1.50 korona
Negyed	3.—
Fél	6.—
Egész	12.—

huzása:

május 19-én és 21-én.

MEGRENDELÉS.

KISS KÁROLY és TÁRSA bank részv.-társ
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXIV. sorsjáték I. osztályára a _____ sorsjegyet, hivatalos tervet és huzás után hivatalos nyereséjjegyzéket küldeni.

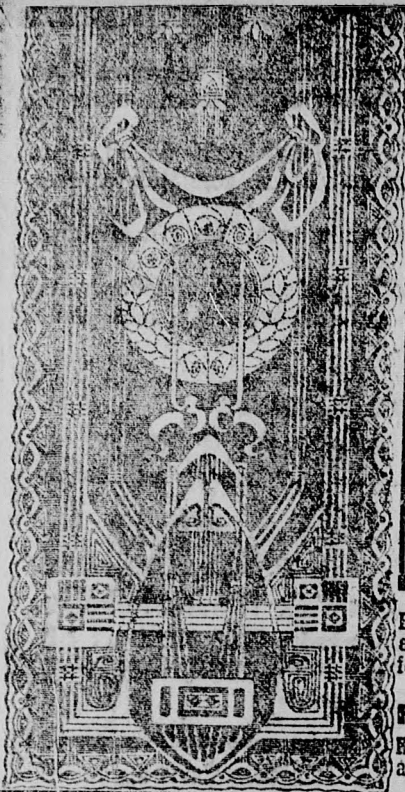
A sorsjegy árát: _____ kor. _____ all.
(A meg nem felelő módot sziveskérlek átadni.)

Pontos } Név: _____
cim: } Lakhely, utca, házszám: _____
Utolsó posta, (megye) _____

PARISI NAGY ÁRUHAZ

Budapest, Rákóczi-ut 38.

Megérkezett 5000 drb rendkívüli olcsó

Csipke- Stores- Függöny

1 darab
ára:
4 korona 20

Elegáns és finom applikált mintával. elsőrendű minőség. láma szalaggal szegve. fehér színben, hossza 350 cm., szélessége 135 cm.

Rendkívül alkalmi vétel.
Képes nagy árjegyzék az összes létező arucikkokról ingyen és bérmentve

Nagyon sok vizet fizetek!

Megszűnik minden háziurnak ez a panasz, ha a vízfogyasztást házában

VIZMÉRŐ

nán fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőrnök által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja **15 koronától feljebb.** A heti ellenőrzés nyomban felfedi a hálózati vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Betéti Társaság Kunz F.

vizmérők szakgyára. Saját gyártelep.
Vízfogyasztás ellenőrzési osztály: I., Bors-utca 14. szám.
Telefon: II-06.

Az „Elektro-Vitalizer“.

A gyógytudománynak fontos tényezőjét képezi manapság a betegek elektromos kezelése. Az Elektro-Vitalizer galván villamos készülék, mely csendes, állandó, idegeket, izmokat és szerveket áldító áramot szolgáltat.

Ezen készülék a tudomány összes keltekeinek megfelel, kezelése azonban mégis oly egyszerű, hogy mindenki megérti használatát. Elsőrangú tekintélyek a villamos gyógy mód terén a legmelegebben ajánlják az Elektro-Vitalizert és az elért sikereket még a legtapasztaltabb orvosok is elismerik. Ajánljuk tehát mindenkinek, hogy a „Modern Villamos Gyógy módról“ című értekezést hozassa meg. E rendkívül érdekes könyvet ingyen és bérmentve zárt borítékban küldi mindenkinek az

„ELEKTRO-VITALIZER“ orvosi rend.-int.
Budapest, IV., Károly-körút 2., félem. 10.

Elismerő-levél.

Aszódy Balázs nyomdász, Szent-András, Békés m. 1908. márc. 14. Melyen tisztelt Doktor Ur! Tisztelettel van szememmel értesítve, hogy az 1908. október 20-án intézetüknél vett Elektro-Vitalizer készülékkel a régen várt gyógyuláshoz elértem. A készülék úgy átalakította szervezetemet, hogy most teljesen munkabíró, egészséges embernek érzem magamat. Súlyos betegségek ellen, mely 7 hónapig gyötört, mindenféle orvosságot megpróbáltam, sőt gyógyintézetekben is hiába kerestem gyógyuláshoz, nem találtam, sőt volt olyan idő is, hogy rosszabbul éreztem magamat. Végül a nyugtalanság arra ösztönözött, hogy az Önök által feltalált galvánikus gyógykészülék beszerzésére erőtlen magamat és líra reményemben nem csúszdán, ráért is fogadja igen tisztelt Doktor Ur! hálás köszönetnyilvánítását azon sok jó tanácsért, amelyekkel szíves volt engem ellátni. Kivánom, hogy mindenki nyujthasson gyógyulást. A készüléket minden betegnek ajánlom és már eddig is ajánlottam.

Szelvény egy ingyen könyvre.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orvosi rendelő-intézet

Budapest, Károly-körút 2. félem. 10.
Mely részemre ajtalanul, bérmentesen zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos gyógy mód“-ról szóló művet férfiak részére. (A nem kívánt töröndő)

Név:

Cím:

Miért használ mindenki GLORIALIS

gyöngyvirág-illatszer
alkohol nélkül?

Mert
Mert
Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legtekélyesebb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elkészíthető. Aki egyszer használta, soha mást nem fog használni.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legkonzentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkedvesebb, miután egy ozepp is elegendő az illatosításhoz.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

eltérőleg a többi parfümötől, alkohol nélkül van kivonva a virágból és ennélfogva a levegőn nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és ngyöngyvirágillatot.

Glorialis virágkivonat alkohol nélkül kapható még: ibolya, róza, ideál, Boquet de Chypre és Boquet Jeanette illatokban.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő): 3 korona 50 fillér.

Kapható minden drogériában, illatszer- és gyógyiárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi 3.50 K utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Klein és Fia

főh. udv. szállítók, piperesszappan- és illatszergyár
BUDAPEST, VII/6.

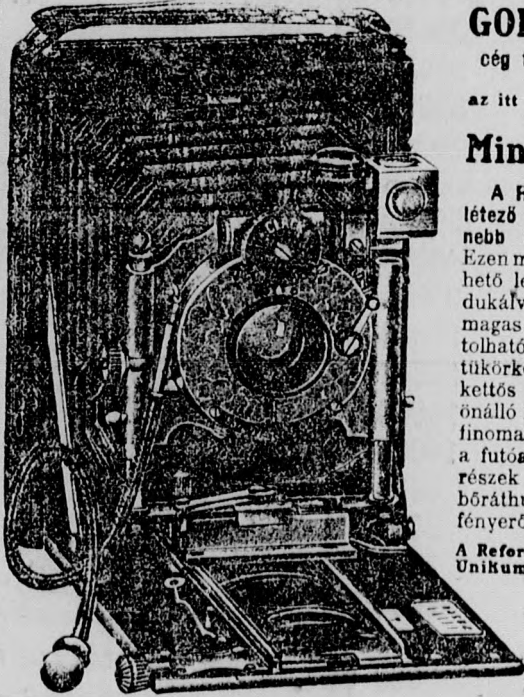
Akar Ön kitünő fényképet?

Akar Ön ezen fényképek a készítője lenni?

Ha igen, úgy siessen megrendelni az alanti megrendelési iven

**AUFRECHT ÉS
GOLDSCHMIED B. T.**
cég fényképészeti-osztályában

az itt képen látható **Reform-
Minimum** kamarát.

A Reform-Minimum-kamara a létező legtekélyesebb, legmodernebb és legvékonyabb kamara. Ezen modell méretei a megengedhető legkisebb fokra vannak redukálva. A kamara el van látva magas és szélességi irányban eltolható objektívvel, forgatható tükrökerecsével, vízszintmérővel, kettős kihuzattal a hátsó lencse önálló használata céljából. A legfinomabb kivitel, bőrdalfalak, a futóalj feketére fényezve, fémrészek nikkelezve, elsőrendű bőrthuzat. Az objektívek F: 5,6 fényerősségig alkalmazhatók.

A Reform-Minimum-Kamara 8rai Unikum-zárral, beleértve három fémkazettát tokban:

9 × 12 ^{1/2}	13 × 18 ^{1/2}
Ar havi részlet	Ar havi részlet
korona	

127b. Finom Rapid-aplanáttal 120.- 6.- 185.- 9.-
129b. Rietzschele-anasztigmáttal F/8 F = 120 *_m 165.- 8.50 225.- 11.50

Levágandó és hozzáánk beküldendő.
Megrendelési iven. Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII. Ker., Rákóczi-ut 30. szám.

Ezzel megrendelem Reform-Minimum-kamara 9 × 12 — 13 × 18 cm. nagyságban kor. árcán, fizetendő kor. havi részletekben 19...
Kedve Budapestben Aufrecht és Goldschmied B. T. cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket, illetve, ha a megrendelt áru egyenesen a gyárból küldetik, a vámköltségeket is magam viselem. Három havi részlet elmulasztása a teljes vételárat eszedékké teszi.

Lakhely: Kelet:
Név és foglalkodás:

Nagy Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gramofon Hegedűk Czimbalom Forgatható és Önműködő hangszerek

Kétoldali hanglemezek

Fuvola

Rézfuvóhangszerek

Mielőtt

részletfizetésre

bármilyen hangszert vásárolna, saját érdekében cselekszik, ha bekéri

IVÁN és VÁRI

áruházának

Budapest, Váci-utca 22.

nagy képes főárjegyzékét.

Szállítunk: Vadászfegyvereket, revolvereket, fényképező készülékeket szintén kedvező részletfizetésre.

Gramofon lemezekből megjelent újdonságok kizárólagon sikerültek.

Lemez műsor jegyzékét azonnal küldünk.

Képek és műlapokból nagy választék.

Magy. kir. szabadalm. WIKSEL-fele

jégszekrények

Wiesel Adolfaé, BUDAPEST, Váci-körút 47. (Podmaniczky-utca sarkán.) Ugyanott fürdőkádak, szob. fűtőkészülékek, olcsón kaphatók. 27175

Árjegyzék ingyen. Telefon 91-20. Cégem a tavaszi vásáron részt vesz.

JOHNSTON

10-es számú fűkaszalógepe, szénaforgatója és teljesen acél önműködő kiváltású gyűjtőgereblyéi

az ideiglenes legelőterületekben mezőgazdasági eszközök

JOHNSTON

könnyű marokrakói és kévekötő aratógépei

a hazai talajviszonyokra a legalkalmasabbak. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelés, csekély vonórúd-szükséglet és föltétlen megbízható munkaképesség a Johnstons-gépek alapelvei.

Dőlő gabonában is kiváló munkát végeznek. Előrangú anyag! Legmodernebb szerkezet! Szilid, tartós kivitel! Ezen gépekből Magyarországon több ezer van használatban!

Vasárnapon ingyen és bérmentve

Bächer Rudolf

Melichar Ferenc

Budapest, VI., Nagymező-utca 88.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BERLINI VIKTORIA

Általános biztosító részvénytársaság.

Alapítva 1853-ban.

Biztosítási állomány 1907. december 31-én: K. 1.776.134.314 --

Összes vagyon 1907. december 31-én: K. 776.631.973 --

Bevétel az 1907. évben: K. 185.704.550 --

Nyereség az 1907. évben: K. 33.272.370 --

Különös előnyök:

Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmiféle alapon sem támadható meg.

Párba vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalék, ennek eltelével pedig az egész biztosítási összeg fizetett ki halál esetében.

Világ kötvény: A biztosított minden külön pótlás nélkül kezdettől fogva tartózkodhat az egész földön.

A biztosítás megszűnésének kizárása: Harom évi fennállás után a biztosítás nem válhat érvénytelenné.

Legmagasabb költséss- és visszavásárlási érték a évi fennállás után.

Megszűnt biztosítások érvénybe helyezhetők 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül.

Három biztosítás teljesen költségmentes.

Nyereségrészesedés: A tiszta nyereség 90%-a biztosítottaknak szavatoltatik.

Az 1907. évi nyereség 30.346.381 korona utaltatott át a biztosítottaknak, mint nyereségrészesedés.

Már 1878. óta az összes díjbiztosítások 3%-val emelkedő osztalék fizetett ki.

Példa: 10.000 korona elérés és 10 év elteltével szülő biztosítás 20 évi időtartamra egy 50 éves egyének számára 5000 korona járhat ki.

Rövid, világos biztosítási feltételek fentartások nélkül.

Ügyes képviselőket alkalmazunk.

Igazgatóság Magyarországon és a Kelet részén:

Budapest, V., Széchenyi-utca 1. szám.

Levegő... Levegő... Levegő...
PAP PAP PAP

Összezsúrolható vasgőz kivethető matrozozal 10 ft.

Sodronybetétek méret szerint 5 fttal feljebb.

Gichner János ágynemő, réz- és vasb.tor-gyáros,

sző. yeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék

Budapest, Erzsébet-körút 20.

Fióküzlet: Kákóczi (Kerepesi)-út 35. sz. Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.

Árjegyzéket bárkinek adjon és bérmentve küldök.

Meg nem felelő árú! Kicsérélem vagy a pénzt vis zaadom.

Gyermek oszák nagy választékban.

Rolletek darabja 1 ftt. Rolletek 50 kr.-tól felj.

Miért kell önnek szenvednie?

ha egy új gyógy-
mód alkalmazása
által a

**gégékataribus
Asthma
tüdőbetegség
tüdővérzés
gyomorhaj**

Ifjú korában vézna és beteges. Férfi éveiben egészséges, izmos.

Számos orvosi szaktekintély elismerő nyilatkozatai közül S. dr. z. i. orvos alábbi sorait közöljük:

„Olyan vidéken működöm, melyet a tüdőbetegség őrzi dominál, ahol a tüdőbetegségek száma jésztően nagy. Sokáig kísérleteztem a szörnyű kor lakosságával, de alig jutottam néha eredményre; végül az önk új gyógymódja hozta a gyógyulást és azóta betegeim legnagyobb része, kiket id. jében kezelték az új gyógymóddal, rövid idő alatt jobban lett és visszanyerte egészségét. Következésképpen tehát, új gyógymódjukat mindenkinek melegen ajánlhatom. — K. dr. (80 év-s), ezeket írja: „Sokáig szenvedtem kínzó asthma-ban. Vagy az ő új gyógymódjához fordultam és teljesen egészséges lettem ettől, fájdalomaim megszűntek.”

H orvos pedig így ír: „Egyik páciensem től halottam az önk új gyógymódját dícsérni. Mivel a dolog képezhetőleg érdekelt, szíveskedjenek engem a gyógymóddal közelebbről megismeretni”, ismét ez az orvos írja később: „Gyógy-eljárásukat kiünnök találok. Annak alaposságáról meggyőzők győződve”. — Fr. Ottó ur írja: „Dr. B., háziorvosom ajánlta nekem gyógyszerjét, amelynek eredményével meggyőzők elégedve.”

„SPIRO-SPERO“ GYÓGYINTÉZET,
Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 100/B.

Sajat gyártmányu

VAS-, RÉZ- és KERTIBUTOR

PÁPAI és NÁTHÁN

Budapest, VI., Andrássy-ut 2. sz. (Fonciere-palota.)

Allandó dus vas-laszték modern

rézbutorokban, vasbutorokban, sodrony ágybetétekben, ruganyos matraccokban, kerti vasbutorokban, gyermek-kocsikban stb. stb.

Képes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldünk.

Első magyar általános biztosító társaság Budapestben. I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Kiadások. Ötvengyedik évi zárószámla 1908. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

VAGYON.

Mérlegszámla 1908. december 31-én.

TEHER.

Main financial statement table with columns for revenue (Bevételek), assets (Vagyon), and expenses (Teher). It includes detailed sub-sections for fire insurance, marine insurance, and general insurance, listing various types of policies and their corresponding amounts in Hungarian crowns.

KIADÁSOK. Negyvenhatodik évi zárószámla 1908. január 1-től december 31-ig.

Secondary financial statement table for the 46th year, detailing expenses (Kiadások) and assets (Vagyon) for the period from January 1 to December 31, 1908. It includes a list of various insurance policies and their values.

TEHER. Budapest, 1908. december hó 31-én. Steiner János, elnöke; Gergely Tódor, a közp. kö. vezetés főnöke; A leltározó bizottság tagjai: Borsosy Albert, Baró Barkanyi Frigyes, László Zsigmond, Ormody Vilmos, Stende Károly, gróf Zichy Miklós, Balaban Adolf, aligazgató; Budapest, 1909. március hó 18-án. A felülvizsgáló bizottság tagjai: Borsosy Albert, Baró Barkanyi Frigyes, László Zsigmond, Ormody Vilmos, Stende Károly, gróf Zichy Miklós, Balaban Adolf, aligazgató.

HOLZER

== Cs. és kir. udvari szállító ==
divatháza

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 9.
 Népszerű osztály a SOUTERRAINBAN:

	korona
Kosztüm angol kelméből, divatos fagonok	24.—, 28.—, 35.—
Kosztüm hosszú selyembéléses kabátal. divatos kivitelben mideres aljál	50.—, 60.—
Raglán divatos kelméből	22.—, 28.—
Kimono rendkívüli divatos	18.—
Süsterköpeny I-a anyagból	18.—
Alj divatos szabásu	8.—, 10.—
Alj süsterből	12.—
Selyemtafotaszupon guvrirozott fodorrall	14.—
Vászonalj modern szabásu, mideres	8.—, 12.—
Kertfiruhák minden színben	20.—
Vászonruha jó minőségű vászonból	17.—
Bluz szövetből	5.50
Bluz zedrből	4.—, 5.—
Bluz liberty szatínból	7.—
Bluz muszlin batisztból	6.—, 8.—
Alsó jól mosható anyagból	3.50

Külön gyermekruha-osztály.

Leány gyermek-kosztüm, igen elegáns IV-X. nagyság	20, 30,—
„ gyermekruha, szövetből, I-IV. nagyság	5.50, 10,—
„ „ V-X nagyságban	12, 25,—
„ gyermekfelöltő, kitünő minőségű kelme	8, 10, 13,—
„ gyermekraglánok, mindennemű szín és jó minőségű kelme	15, 21, 24,—

Az előző idény modelljei:

u. m.: toalettek, kosztümök, selyem-kabátok és pongyalak, mélyen leszállított árakon adtnak el.

Bouvet-Ladubay

legjobb és legolcsóbb

francia pezsgő.

Vezérképviselőség:

PRÁGA,
Soukenicka 30.

Titkos betegségek

hugycsőfolyás, hugycsőszűkület, hólyagbántalmak, alfesti sebek, bérbetegségek, bujaker (syphillis) az önfertőzés utókövetkezményei, elgyengült férfierő, női bajok, fehérfolyás, stb. stb. alapos, gyors és gyökéres kigyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkiismeretes gyógy módjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai

— szakorvos —
 rendelő-intézetét,
 Budapest, VI.,
 Andrassy-ut 24.

FELTÜNÉS NÉLKÜLI
 eredményes gyógyítás
 levélileg is.

Kivánatra gyógyszer-
 ről is gondoskodik.

Rendel naponta 10
 órától 4-ig és este
 7-8 óráig.

Levelekre azonnal
 válaszol.

Szliács acélfürdő

Felső-Magyarországon.
 az egyedül ismert szénsavdús vasforrás Legtöbb vasat
 tartalmazó ivóvízforrás belső használatra.

Szezon május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és ideggyógyászat, bennfőleg ellen, átsezenvedett betegség és erős munkásság után. — Fürdőorvos:

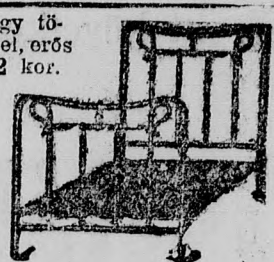
Dr. PHORER ALADÁR, hiv. fürdőorvos.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Buda-
 pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok
 minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő
 főlvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakásárkedvez-
 ményről (az elő- és utószobában) stb. ad a

Fürdőigazgatóság Szliácson (Zólyommező)

Ezen szabadalmazott ágy tö-
 möréscsikkel, rézdiszszel, erős
 aczélsodronybetéttel 32 kor.

Réz függönyrudak,
 teljes készlet 4.50 K.
 Rézágú sodronybo-
 téttel 80 K. Rézágú-
 csiszolás és javítás
 17 K. Vaskeretes
 ágybetét, erős mi-
 nőségű 11.50 K. Pa-
 kerettel 7.50 K. Kár-
 pított matraczok
 minden kivitelben.
 Vas- és rézbutorokat
 legolcsóbban szállít:

PROHASZKA JÁNOS gyáros
 VI., Gról Zichy Jenő-u. 46.
 (Volt Új-utca.)

Óriási feltűnést

kelt ujonnan átalakított üzlethelyiségével

DÓCZI M.

Magyarország legnagyobb czipőraktára
 Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. sz.

Ajánlja legújabb divatu és kitünő minőségű, saját
 készítésű magyar, francia és amerikai formájú

férfi-, női- és gyermek-czipőit.

Női czipők:

	Kor.
Zergebőrből fűzős, gombos v. pános félczipő	5.80
Ugyanaz barna zergebőrből	6.60
Szevrbőr félczipő, fekete 7.60, barna	8.40
Zerge- v. borjubőr, fűzős, czugos v. gombos	7-8
Ugyanaz barna zergebőrből	8-9
Boxbőr, fűzős v. czugos 8.50, gombos	9.—
Francia sevro, fűzős v. czugos 9.50, gombos	10.—

Férfi czipők:

Legfinomabb amerikai czipők box v. sevro- börből, párja	15.—
Zergebőr fűzős félczipő 7.80, barna	8.30
Szevrbőr v. lakk-félczipő 9.60, barna	10.60
Barna bagaria v. zerge fűzős v. gombos	9-10
Borjubőr fűzős vagy czugos	8.—
Amerikai boxbőr, czugos 9.50, fűzős	10.—
Francia sevro, czugos v. fűzős 10.—, gombos	11.—

A souterrain-helyiségben engross-eladás.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Videki megrendésekre
 nagy gond fordítatik. u. u.

Külön postaosztály.

Raktár: 50.000 pár.

Nem megfelelő árut
 készséggel
 becserelek.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szer-
 zett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hugycsőfolyást, hólyag-
 bajt, sebeket, bujakeret (syphillis), borbajokat, elgyengült
 férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbajait, ideg-
 és hátgerincbajot, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

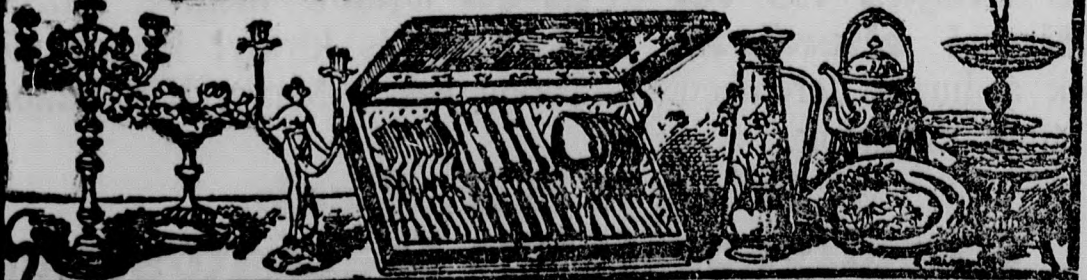
Levél útján is biztos gyógyíthat.

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
 DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
 A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 29.sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
 ÁRJEYZÉK 2000°RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Első magyar általános biztosító társaság Budapestben. I. Tüz-, szállítmány-, élet- és befőtér-biztosítást is vállal.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyek!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes

magyar ásványgyógyvizet hozunk forgalomba. Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsar idült gyomorba: ellen 34 fill.	Baross, vesebaj ellen 28 fill.	Horgász, étvágygerjesztő 28 fill.
Borszéki Pökut, az ásványvizek királya köszvény ellen 28	Borbégyi, hughajtó 28	Rászoni fókut (Salutaris) jod és lithium tartalma 28
Borszéki Kossuth vérszegénység ellen 28	Behólti, üdítő víz 28	Répai, égvényes ásványviz 34
Bodóki Matild, alkális savanyúviz 28	Elopatiki, sárgaság ellen 34	Szekeley-Selters, idült gyomorba: ellen 28
	Felsőrákosi Maria, légesohurut ellen 28	Sztojkal, cukorbetegség ellen 34
	Hargitaligeti, üdítő ital 28	

természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.

Ez a magra nemében pártlan gyógyviz, mint ivógyógyimód biztos segínyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyben oldólag hat, májba: joknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértóulásoknál, szédülések, hűdések, guttaiké rohamoknál vérvonólag, fel: szvólóg hat, csuszos és köszvényes bántalmaknál e kar okozta erősi termékekre, elrakodásokra az izületekben, azok oldá: sára és küküszöbölésre hat. Kövérség, szívelhajásodás ellen, cukorbetegségeknel, vesebajoknál egy a cukor-, mint a fehérvérkialást gyorsan és kedv-zóen befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, ontszuzt kedvezően osztatja. Görvény: koros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadá: nyok, hasártya izzadányok felszívódását e ösegit, a legkü: löntélebb makacs idült borbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy: Mihály, honnan kényelmes berkecsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveg-el 20 kor, kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és utakozások: „Szobránc gyógy: fürdő igaz atóságának Szobránc gyógyfürdő” címzendeők. Posta és távirat-állomás helyben. A fürdő igaz: gató-orvosa: dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatótsága.

Dessauer Vertikal-Ofen Gesellschaft
m. b. h. Berlinben

a 37175 számú

„Berendezés a szurok levalasztására retorta-
kemenczék kátránygyújtóiból”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása czéljából magyar gyárosokkal összekötítést keres; szabadal: mást esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. — Érdeklődök: nek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással Kelemen M István mérnök, szabadalmi ügyvivő irodája Budapest, Royal-szálloda B/.

Dessauer Vertikal-Ofen Gesellschaft
m. b. h. Berlinben

a 32361. számú

„Függetlenül álló gázretorták nyitás ra és zárá: sára szolgáló készületek” című magyar szabadalom tulaj: donosa szabadalmának gyártása czéljából magyar gyárosokkal összekötítést keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyár: tási engedélyt ad.

Érdeklődöknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással Kelemen M István mérnök, hites szabadalmi ügyvivő iro: dja Budapest, Royal-szálloda B.

SZOBRÁNC

GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében.

Glaubersós, hideg kénes, sós víz. Gyomor és máj: betegnek magyar Karl-badja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig. 90% árengedménnyel a lakosoknál.

Ez a magra nemében pártlan gyógyviz, mint ivógyógyimód biztos segínyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyben oldólag hat, májba: joknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértóulásoknál, szédülések, hűdések, guttaiké rohamoknál vérvonólag, fel: szvólóg hat, csuszos és köszvényes bántalmaknál e kar okozta erősi termékekre, elrakodásokra az izületekben, azok oldá: sára és küküszöbölésre hat. Kövérség, szívelhajásodás ellen, cukorbetegségeknel, vesebajoknál egy a cukor-, mint a fehérvérkialást gyorsan és kedv-zóen befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, ontszuzt kedvezően osztatja. Görvény: koros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadá: nyok, hasártya izzadányok felszívódását e ösegit, a legkü: löntélebb makacs idült borbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy: Mihály, honnan kényelmes berkecsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveg-el 20 kor, kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és utakozások: „Szobránc gyógy: fürdő igaz atóságának Szobránc gyógyfürdő” címzendeők. Posta és távirat-állomás helyben. A fürdő igaz: gató-orvosa: dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatótsága.

Elderd E. Byron gépészmérnök, Boston-ban

a 25600 számú

„Eljárás és berendezés a láng hőmérsékének, terje: delmenek, és égéstartamának szabályozására égető készületekben”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlathá: vétele czéljából belöldi gyárosokkal összekötítést keres; szabá: dalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál.

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly
hites szabadalmi ügyvivők, Budapest, V., Váci-körút 78.

Gärtner Agoston

Budapest, Wurm utca 3.

Mindennemű izzó- és Wolfram-lámpák,
valamint villamos felszerelési cikkek.

Telefon 95-33. Telefon 95-33.

KIS HIRDETÉSEK

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon 62-80.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár,
kir. országos fogynitézeti
VÁCZ.

Gyárt: mindennemű fa- és vastalicskat, kő- és kézköcsit, szorszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, fűszafűrészasztalokat kerti és locomobilfecskeendőket stb. stb.

Budapesti raktár és iroda:
VI., Gyár-utca 23.
Telefon: 161-27.

„Kérjen árajánlatot!”

Magyar barzi kanári- tenyésztő Debrecenben.

A ki egy énekes barzi kanári veszen, életben soha ennél jobbat nem teszen, mert eloszlik ott a bu és víz lesz a haz, hol egy ilyen sárgatollú kis madár larmáz. Forduljon tehát bizalommal hozsam mindenki, aki a szép énekes kanarit szeret, megmondom a címet is, hogy könnyen megleljenek. Debrecenben lakom és kanarit nevelök, Agoston István a nevem Magyarországon a hazam. 28. szám alatt lakom a Péter-sa utca 8. énekes kanarit darabja 7, 8, 10, 13 forint. Tenyészésére alkalmas nőstények darabja 2 frt. Szállítás a legnagyobb hűdegben is gondosan csomagolva történik. Árjegyek és ápolási utasítás ingyen. A legnagyobb tenyésző és szetküldési intézet.

Ingyen díszmunka!

Magyarország összes fürdőinek, szanatoriumainak, nyaralótelepeinek és ásványvizeinek részletes, illusztrált leírását levélbeni kérésre ingyen megküldi

Magyar Fürdőkalauz
kiadóhivatala
Bpest, Eötvös-u. 36., I. 9

Pénzt, rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kereskedelmi áruira, melyeket legutányosabban bizományba beraktároz

Tauber és Társa
VI., Nagymező-utca 23 sz.

PENZ

kölcsön sorsjegyekre és érték-papirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre.

Erzsébet sorsjegyre 8.- K.
József sorsjegyre 7.50 K.
Magyar v. t. 22.- K.
Bazilika 16.- K.
Olasz v. t. 32.- K.
Osztr. v. t. 42.- K.
Hazai 90.- K.
Konvertált Jelz. 103.- K.

stb. stb.

A kölcsön 2 koronánál kezdődő apró részletekben törleszthető. — Ha sorsjegyet már zálogban vannak, egy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre felemeljük. Azonnali intézés és legolcsóbb kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ

Bpest, Károly-körút 1.
alapított 1874-ben.

Pénzelőleggel

beraktározunk bizományba butort, varrógépet, kerékpárt, kereskedelmi eszközöket utólagos díjfizetéssel száraz raktárunkba

Szendró Sándor és Társal
VII., Dohány-utca 43. sz.,
Telefonszám 105-94.

Kocsi arucsarnok

VII., Rákóczi-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsi raktára
Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

„Hungária”
beszélő-gépek

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa
Budapest, VI., Király-u. 76.
Kérjen árjegyzéket

BENZINMOTOROK

16-25 lóerőig műhelyünkben gyárilag kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

Kallai moortelepén
Budapest, VI., Nagymező-utca 43.
Ugyanitt használt gépezetalkészletek és őrőalmok is kaphatók.

Légszesz és villamos csillárok

legelőnyösebben szerezhetőek be Kulosár Sándor bronzárú- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9-11.

Találhat

igen könnyen vásárlót v. reszes tarsat minden akar itteni, akár kü földi ú letre, szállodára, penzionatúra, házra, szanatoriumra, földbirtokra. Ipar telepre gyorsan, diszkrétan és jutalék nélkül a mi Reform-közvetítőnk útján. — Jól képviselőnk legköze: lobb az órá vidékre jön, kérje díjmentesen annak látogatását megismerelés és megbízását czéljából. — Mi a bel- és külföld legol: vasottabb lapjaiban hirdetünk a saját költségünön, így a letehetősebb retek: tánsókkal vagyunk össze: kötöttekben. Innen az óriás eredmény

KOMMEN S.

Bpest, VI., Andrássy-ut 27.
a m. kir. Operaházzal szemben, a „Reform-közve-ítő” főköja Magyarországon, az ingatlan forgalom stb. előmozdítására.
Bécs, Prága, München, Hamburg, Bazel.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.

Hol a hernyók

a gyümölcsben nagy károkat okoznak. Kecskeméti Farkas-féle hernyóirtó szerrel kell permetezni, melytől biztosan elpusztulnak. Ára 80 liter vízhez 60 fillér. Kapható Kecskeméten, Farkas Ignác gyógyszerárában. 27239

INGYENI SÉRVKÖTŐ,

műlábak, műkezek, műfűzők, támgépek, egyenestartók, haskötőkről és az összes betegápolási cikkek-ről szóló nagy képes árjegyzékünket barkinek ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük.

UNIVERSALIS SÉRVKÖTŐK

páratlanok, kis guminyomlap-pal legnagyobb sérvre elzárható.

SÉRVKÖTŐK

egyoldalú 4-14, két old. 8-23, gummitól 8-12 korona.

Gummiharisnyak, haskötők

mérték szerint készíttetnek.

+ Magyar Orvosi Műszertár +

Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.
(a Rókus-kórházzal szemben.)
Pozsony elzár és a vörös keresztre ányollik.

Előrendő vadonatúj Singer női varrógép

27 forintért
karika-hajót 40 forintért.
centralbo-bint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV., Vöröcs Pálné-u. 40. földsz. 5. Vízonteladókunk árengedim

Klattau

óriási és dísz szegfűk

Kerti szegfű — K 2.50
Dísz-szegfű — K 5.-
Óriási szegfű — K 8.-
Dísz virágok — K 16.-

Amerikai remontans szegfűk.
Modern óriás virágu újdonások — K 15.-

Angol prima nagy virágu polargonium új fajták — K 5.-
újabb fajták — K 7.-
legújabb fajták — K 10.-
10 darabonként.

Czím:
Rosarium in Zamlkau bei Klattau (Böhmen.)
Katalógus ingyen.

Pénzkölcsönt

4/3, 4/4, 5 és 6% alapon fölabirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő be házakra I., II., III. helyen 15-80 evig törleszthető. S eméyhitelt tisztviselőknék gyorsan eszközözöttek.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a

Budapest, 1909. április 25.

AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

HETI MELLÉKLETE AZ „EGYETÉRTÉS”-NEK

A bécsi banktárgyalások.

Bienerth báró osztrák miniszterelnök ebédje után a Sacher-szálló külön termében. Az „Egyetértés” kérelmére összegyűltek a magyar és osztrák miniszterek és szakreferensek Seebald Károly fényképész által eszközölt fényképfelvétel.

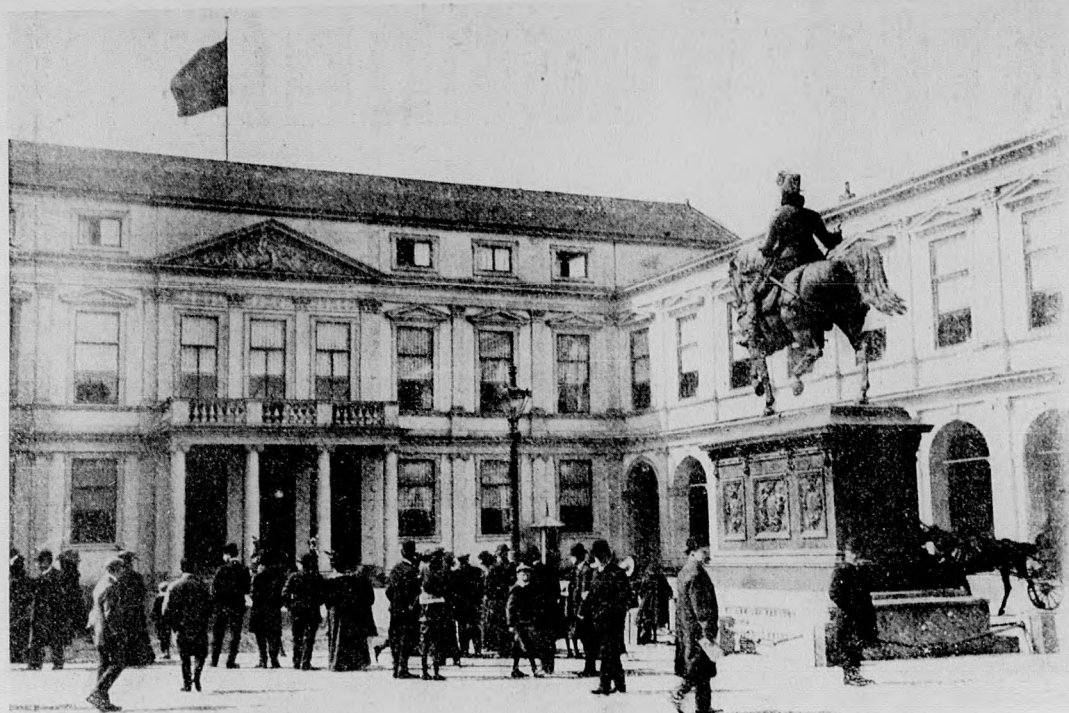
Az alsó sorban a következő államférfiak foglalnak helyet: Andrássy Gyula gróf, Zichy Aladár gróf, Burrián közös pénzügyminiszter, Bilinsky osztrák pénzügyminiszter, Aehrenthal báró külügyminiszter, Kossuth Ferenc, Schönaich hadügyminiszter, mellette áll tábornagyi uniformisban Georgi osztrák Landwehr miniszter. A felső sorban állanak: Popovics bankkormányzó, Braf osztrák földművelésügyi miniszter, báró Haertl osztrák belügyminiszter, Apponyi kultuszminiszter, báró Bienerth osztrák miniszterelnök, Weiskirchner osztrák keresk. miniszter, Sieghardt osztályfőnök, Pap és Teleszky miniszteri tanácsosok, Wimmer udvari tanácsos és végül Erhardt osztrák osztálytanácsos.

Tárgyalások a bankkérdésben Bécsben.
Wekerle Sándor miniszterelnök utban a külügyminiszterium felé.

Popovics Sándor,
az osztrák-magyar bank új kormányzója, Pozsony város orsz. képviselője, aki eddig a pénzügyminiszterium államtitkára volt.

Hollandia örömmünnep előtt.
A királynő palotája előtt a nép híreket vár a királynő állapotáról.

Hollandia örömmünnep előtt.
Hága város parkjában felállított ágyuk készületben, hogy a trónörökös születését jelentsék.

Hollandia örömmünnep előtt.
Vilma, hollandi királynő, férje társaságában kikocsikázik.

A patikus odisseája.

Irta: SEBESTYÉN LAJOS.

Korom Gyurka, a méregkeverő, — (mint a jó falusiak a patikust nevezni szokták) — nagy bolondot csinált. Övenöt éves korában megnősült. Huszonnégy éves, hatalmas termetű leányt vett el feleségül.

Ugy mondom el, ahogy hallottam.

Az ispánék gouvornantot hozattak, valami cifrázkodó fővárosi leányt, a ki pirosítóért, vagy másért nagyon is bejáratos volt a patikába. Aztán hogyan hogyan nem, addig járt oda, a mig elbolondította az öreg fejét. Az öreg feleségül vette a pesti leányt. Egy esztendeig valahogy csak megfértek egymás mellett, ámbar az is igaz, hogy a féltékenység ördöge mindig ott strázsált mellettük, azaz, hogy az öreg mellett, mert Irma asszonynak nem volt oka féltékenykedni. Az öreg Korom Gyurka nagyon szerette a cifra menyecskét. Szabad óráiban még a költészethez is fordult, hogy megénekelje asszonyának szépségét, jóságát. A pitulák és a jambusok jó egyetértésben éltek egymással. A második esztendőben már szindarab írásba fogott, s a jambusos ódák után megírta a jambusos szindarabot . . .

Eljött a nyár. Fürdőre indult boldog-boldogtalan. A szép menyecske nagyon unatkozott. Rheumáról panaszkodott s rábirta az urát, hogy küldje őt kurára Herkules-fürdőbe. Mit volt tenni, — az asszony csomagolt és elutazott . . .

Korom Gyurka az állomásról visszatértében már megbánta engedékenységét. A féltékeny öreg rémeket látott, melyek elcsábítják, megrontják az ő imádott Irmáját. A jegyző ment el épen a patika előtt, a falu pennaja, mint a hogy nevezni szokták, a ki rheumás, nyavalyás ember léteire mindig orvosságra szorult.

— János, kérlek egy szóra.

A jegyző bement a patikába.

— Mondd csak öregem, nem utazol te az idén valami fürdőbe, vagy üdülőhelyre?

— De igen, Pöstyénbe megyek a jövő héten.

— Pöstyénbe? Hm, jó, jó, szép hely, jó hely, de a te bajodra sokkal jobb lenne Herkules-fürdő.

És tele beszélte a szegény jegyző fejét, a mig végre rábirta, hogy holnap reggel utazzék. Mikor azután már idáig jutottak, akkor tért át a ravasz öreg az utaztatás tulajdonképen okára.

A jegyző is öreg ember volt már s így megértette és szívből sajnálta a szerencsétlen patikust. Megígérte, hogy majd résen lesz s vigyázz az asszonyra. Ha netalan olyan valamit tapasztalna, a mi nem helyes dolog, akkor majd táviratilag értesíti a férjét . . .

A szép asszony, a mikor a kocsiba lépett, egyik utitársában jó ismerősére, Feledi Imrére ismert. Mindketten szinte felkiáltottak a nem remélt viszontlátás örömeire. A lérfi szeme lángolt a szép asszony láttára; az asszony is örömmel gondolt az elmúlt szép időkre, a mikor Feledi Imrével végigtáncolta a pesti bálakat. Azóta sok minden történt. Szülei elhaláltak, elszegényedett, elment vidékre gouvornantnak, majd patikusné lett. Mindezt pár perc alatt elmondta utitársának, a ki nagy részvéttel hallgatta a szép asszonyt.

A közelség, a hosszú ut fáradalmait kellemesen teledtette. Beszédjük, immár suttogássá vált és a rohanó vonat dübörgése elnyelte a suttogó hangokat is . . .

Másnap délelőtt már együtt sétáltak a herkulesfürdői parkban, együtt mennek ebédelni. Este pedig Feledi Imre hazáig kísérte a szép asszonyt . . .

Seregélyes János jegyző uram megérkezve Herkulesfürdőbe, szemleutra indult.

— Hát merre is van az a híres fürdő, a melyet Korom Gyurka komám oly melegen ajánlott? Haha igaz, most jut eszembe, hisz nékem nemcsak a fürdőt kell felkeresnem, hanem az ifiasszonyt is. Megígértem az urának.

Hat uram fia, a mint így tűnődik, mintha csak ráolvasott volna az ifiasszonyra, megjelent előtte az, csakhogy nem egyedül, hanem egy deli ifju társaságban — káitlve. Az öreg

Seregélyes megdörzsölte szemeit, hogy jól lát-e? Hát bizony nem csalódott.

Az asszony nem vette észre jegyző uramat. Hogyan is gondolhatta volna, hogy a közelében ily veszedelmes ember tanyázik, a ki menten táviratot küld az ő féltékeny urának.

A sürgöny így hangzott:

„Nincs rendben a szénád. Jöhetsz.

János.”

... Korom Gyurka a mikor a sürgönyt megkapta, majd hogy hanyatt nem vágódott ijedéében Jambusokban szidta az egész világot. Földhöz vágott néhány nagy edényt a laboratóriumában s mikor eképen kitombolta magát, megtette az utazásra az előkészületeket. Öreg segédjének (féltékenységből öreget tartott) kiadta az utasításokat; ő pedig már a legközelebbi vonathoz kihajtatott az állomásra. Hogy nagy fájdalomra némi enyhülést találjon, magával hozta verses darabját is. Annak olvasásába kezdett, hogy ne gondoljon szüntelen a hűtlen asszonyra...

Irma, Feledí Imrével ép az ebédre jött vissza, az ablakhoz lépett, hogy a nap heve ellen a redőnyt lebocsássa. Egy pillantást vetett az utcára. Felsikoltott. Az urát látta a kapu felé tartani.

— Szent isten, az uram!

Feledí Imrének már csak annyi ideje maradt, hogy a hőség következtében levetett kabátját magára rántsa, botját, kalapját kezébe vegye, — az öreg már megjelent az ajtóban...

Az asszony tért legelőbb magához. Örömmel üdvözölte férjét, barátját pedig e szavakkal mutatta be az öregnek:

— Bemutatom neked Szatir Oszkár urat, a budapesti „N. színpad” drámabíráló bizottságának elnökét.

A két férfiú megdöbbenve nézte egymást. A férj azért, mivel nem bírta megérteni az elnök ur jelenlétének okát, Imre pedig nem tudta felfogni, hogy mi köze van neki a drámabíralathoz.

— Nézd, kedves férjem, a te darabod jutott az eszembe, a mikor megismerkedtem tegnap Szatir Oszkár urral... Ma eljött hozzám, hogy délutáni sétára hívjon, mivel megígértem, hogy megismertetem veled a darabod problémáját.

— Nagyszerű kérem, valóban nagyszerű. Leköte ez uram szíves érdeklődéséért. De ne fáradj Irmuskám. Véletlenül nálam van a darabom. Megebedélek s azután felolvasom én magam az elnök urnak.

S hájasan nézett a feleségére, mint a ki a legderekabb asszony széles e világon.

Kinek olvastak már fel jambusos darabot!? Az igazat fog adni az elnök urnak, ha az első felvonás végén egyet ásitott. Jó, hogy nem látták meg. A második felvonás végén arról gondolkodott, vajjon az egész kaland még e annyi kint, a mennyit a két felvonáson eddig is már végig kellett szenvednie. A harmadik végén már le akarta leplezni magát, csak hogy inkább menekülhessen a további felolvasástól. A negyedik végén már az ájulás környezte s a legnagyobb ellenségének nézte a vén megkeverőt, a ki még a jambusokkal is meg bírja mérgezni embertársait.

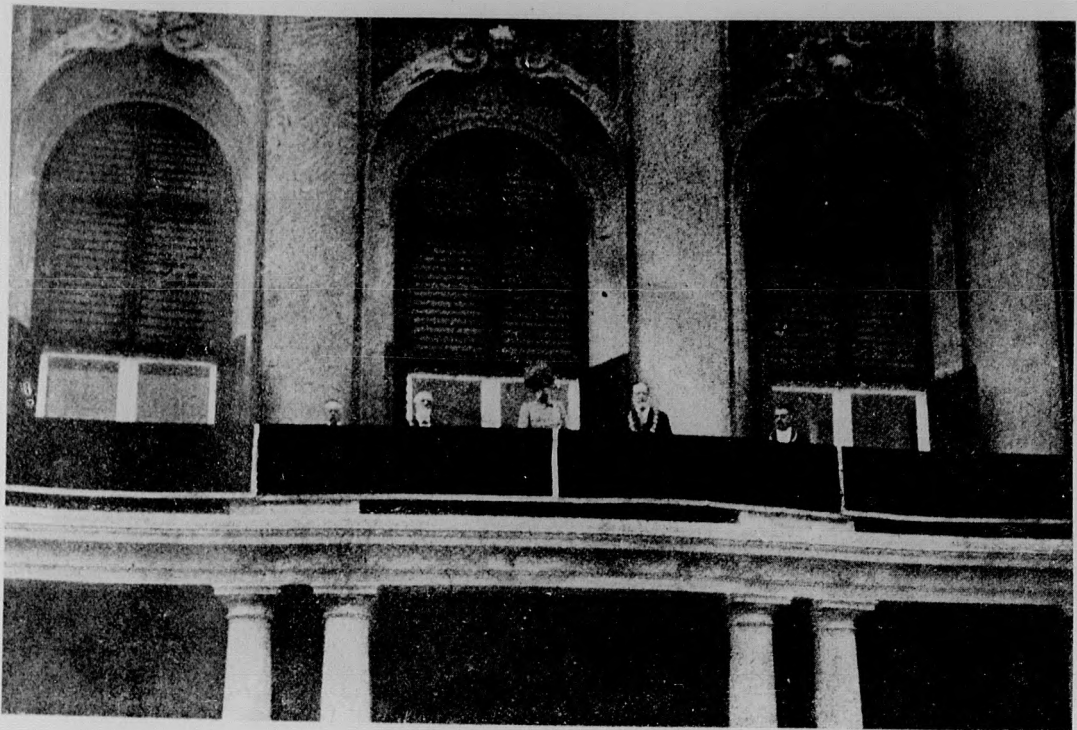
Szerencsére az öreg végére ért a darabnak s meghatva, kíváncsian várta a bírálatot.

Ekkor már az elnök ur is némileg magához tért s megemberelte magát. Haladatosságából, hogy a felolvasásnak vége van, gratulált a boldog szerzőnek. Átvette a darabot s megígérte, hogy a bizottságban ajánlani fogja el fogadásra.

Mikor azután magára hagyta a szerencsétlen házaspárt, lélekzeti csak tel valóban.

Újja a Cserna hidján vezetett át. Jó gondolata támadt. Hogy az emberiséget, jobban mondva a „N. színpad” szegény bíráloit megmentsé a legörzasztöbb kinszenvedésektől, — a darabot a hidról a vízbe dobta.

Másnap már elutazóban volt Korom Gyurka. A parkban találkozott Seregélyes János komájával, a kinek csak ennyit sugott a fülébe:

A bécsiek hódolata Schönbrunnban Ferencz József előtt a Balkán bonyodalmak megszüntetése alkalmából. A balkonon az osztrák császár fogadja az üdvözlőt Lueger polgármester és a második polgármester társaságában.

Balta (Szirova) Károly, baseli operaénekes, aki e héten nagy sikerrel vendégszerepelt a m. kir. operában.

— Szamár vagy velem együtt, kedves komám! — s ezzel ott hagyta a faképnél az ámuló öreget. Seregélyes János jegyző uram fejcsoválva nézett a hetkén lépkedő patyikus után s megfogadta ott nyomban az uristen szabad ege alatt, hogy soha többé nem üti orrát más dolgába.

Korom Gyurka patyikus uram pedig boldogan tért haza távoli falujába, Herkulesfürdőn hagyva a legderekabb asszonyt széles e világon.

Ködhálál.

Összeszorítom szürke felöltömet,
Olv kutya hideg ez az alkonyat.
A ködhullámok hömpölyögnek, nőnek
És elnyelik az utcasorokat.

Sötét van. Én a ködhálóba veszem,
Vergődöm benne, a foglya vagyok.
Az álmaimat most mind eleresztem,
Általuk úgy sem szabadulhatok.

Repüljenek a téli ködbe veszve,
Lázongtak bennem ugyanis eleget.
Utolsó állomásom nincs már messze,
Koldusan jöttem, koldusan megyek.

Nagy köd előttem, még nagyobb utánam,
Ó jaj, fejem fölött is tornyosul
És az én lelkem foszló ködruhában,
A végtelen ködkoporsóba hull.

Peterdi Andor.

A bécsiek hódolata Schönbrunnban Ferencz József előtt a Balkán bonyodalmak megszüntetése alkalmából.

Konstantinápoly látképe. — Fenti kép a konstantinápolyi katonai negyedet ábrázolja.

Enver Bey, az ifjú törökök fővezére.

Próba előtt.

Iria: SZIGETI JOZSEF.

A színház udvarán már együtt volt kis kivétellel az egész társulat.

És a jókedvű bohémek, hogy az időt eltöltésük a próbáig, évődtek egymással, míg az ott nem lévő primadonnára nem került a sor. Aki csodaleány volt kollégái szemében. A hősszerelmes különösen ennek hitte s így beszélt róla:

— Komolyabb, lelkesebb, fenségesebb lény, mint más színészember. Előttünk az ilyen pályatárs tisztaságában, vonzó szüziességében valóságos szent.

Az intrikus luciferi arcát elfintorítva, gúnyos hahóival vágta rá:

— Szent-e, vagy örült? vitassuk ezt! Én egyenesen örültnek tartom a színésznőt, aki nem annyira művészetével, mint szépséges testének ingerlő patyolatával hódít, mégsem juthat nála Ámor a csókig. S ő így kecsének pompázatával, gazdagságával szegény marad,

mint a templom egere. Az ily butaságig szemérmes bolond nem szent, de örült, gyerekek!

A legszebb éveiben levő komikából kitért az irigység.

— Az orrát magasan hordja. Minket, akik nem abnormalis művésznők, nem szentek, hanem Éva hamisítatlan leányai vagyunk, szinte lenéz ezét. Am tegye! Mi többiek az ő szép szeméért mégsem titkoljuk el, hogy szeretünk lakmározni a jól terített asztalnak még tiltott gyümölcséből is.

— És a mód, a hogy erényét, nőiességének hamvas fehérségét védi! szólott a komikus oly hangon, mintha gombócot nyelt volna és fulladoznék. Felemelte az egyik lábát és elfintorított árcsal nyult hozzá.

— A nadrágom is megbánta, pedig — nem hiszitek? — egyetlenem volt. Sebaj! ha Megyeri viselte a tintafoltos kabátot, míg el nem szakadt, én hordhatom a foltos nadrágot, míg a város egy ábrándos virága leteszi szerelmes szívének kincseit a lábaimhoz.

— Testőr! . . . Milyen ötlet! Ugy látszik

nem bizik egészen magában . . . Fél a fiatal vérenek lázadásától — szavalta a szerelmes színésznő. — Az ész, akarat vagy erény törvényeket szabott, de a szív megszegi, a vér elmosza azokat.

Egy epedve várt édes perc varázsa átfómál . . . szárnyakat kölcsönöz a szomjas vágyaknak, hogy repülhesünk szívtörvényszintű érzelmek menyországa felé. És emelkedünk aszerint, hogy hányan szeretnek bennünket.

— Hányan szerettük őt! — vette át a szót a hősszerelmes. Szerettük úgy — amugy, ki hogyan . . . A város és színtársulat színe-java . . . Hiába! bimbóra is akarunk szállani, kinyílt, illatos virágkelyhekről. A bájok rejtett titkai ingerelnek . . . az ingert növeli e bizonyosság: színésznő és nem csapdár . . . makulátlan erkölcs . . . Festék nélkül a festett világban!

— Ezért a testőr — vigyorgott a komikus. És milyen testőr! Ebadta ebe! Ha urnőjéhez közeledsz viczorítja rád a fogát, ha érinteni akarod, már ugrik rád s harap ha kell, nem respektálva kék, avagy égő piros véredet.

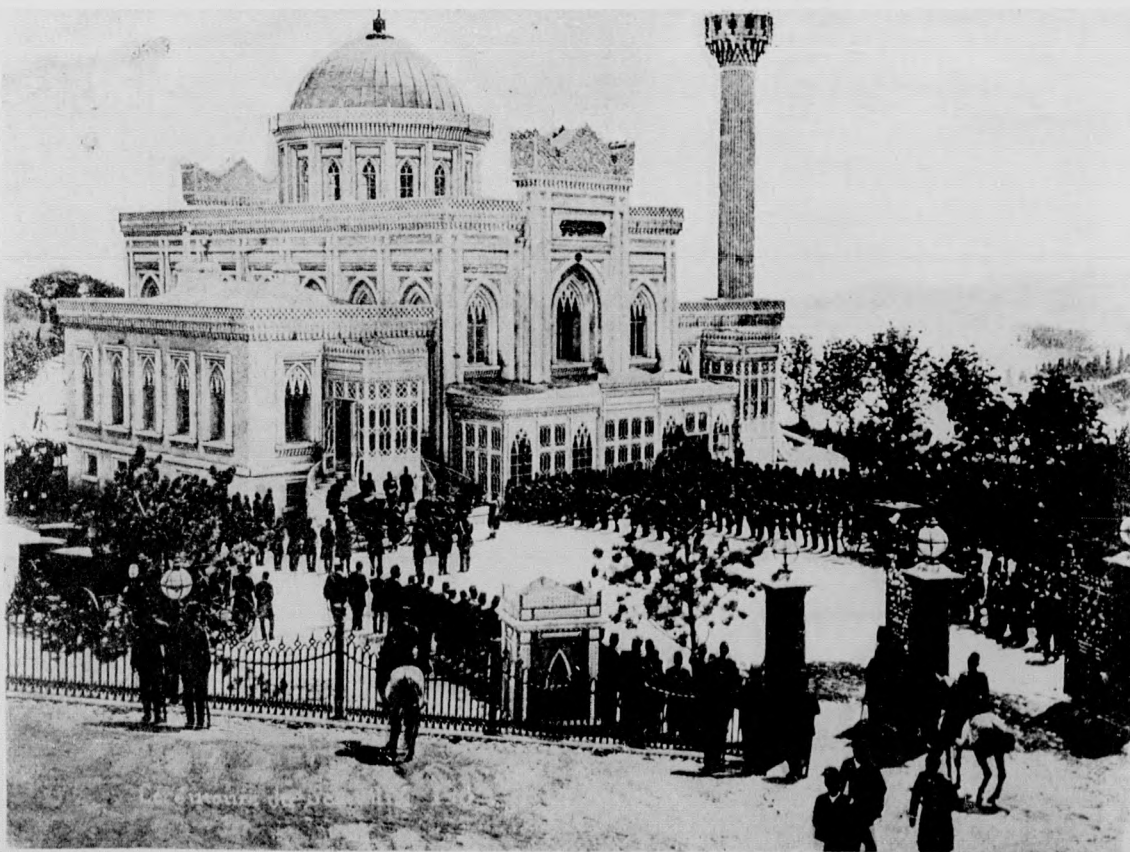
Gyerekek! — szólott közbe a direktor, — nehegy megtudja, hogy szóljátok-szapuljátok. Még itt hagy a színházi delej, a mi kaszánk forrása . . . Meit mi, férfinép, az elérhetetlen után vágyunk és a különlegesség megbámulására törjük magunkat . . . Így lesz miatta telt ház. Ne bántuk hát, hanem fogadjuk őt érdemeihez méltóan most is.

Míg a színház udvarán így beszéltek, a leszólt primadonna már utcai ruhában és kalapban ült otthon.

Szemközt egy csinos fiú, a társulat legfiatalabb, legszemrevalóbb tagja, Halvány, szabályos arca, nagy szemei, magas termete, fekete dus göndör haja külön külön, de együtvéve még inkább ideállá emelhetnék akkor is, ha szép arcán valami vonzó, gyermekes huncutság, pajkos mosolyának derűje nem ragyogna.

A leány rózsás arca most tűzben ég, fénylő szemei mégis méltó nézéstiek, mint mikor a leányok álmai vannak; rejtett, téltetl almok eddig. Am most beszél róluk némán is. De akihez szól, azt a maga álmai foglalják el. Ezeket mondja el.

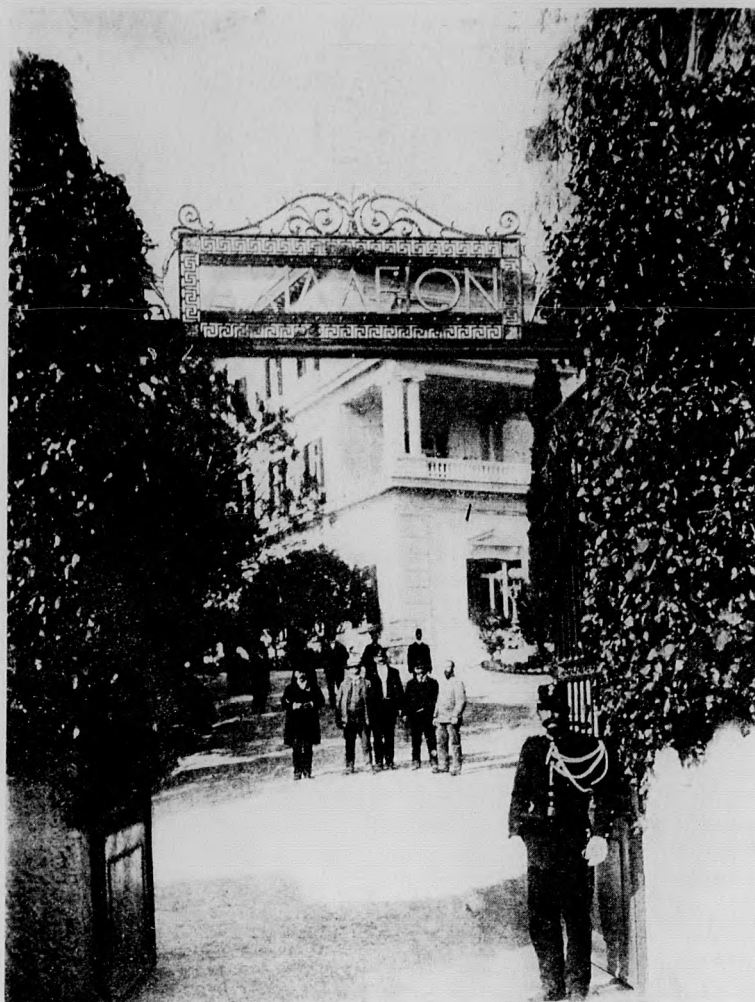
— Mily másnak képzeltem az én művészi pályám kezdetét! Azt hittem, hogy méltányolják a lelkesedésemet, buzgalmamot, amint felismerik művészi vénámat. A tehetséges kezdőhöz méltó szerepet kaphatok és én szívem minden érzését, az egész lelkemet önithetem a

A török szultán legutolsó kocsisétája után

A magyar ház a bécsi Bankgasseban, ahol a kormány a banktárgyalásokat folytatta.

A boldogult Erzsébet királyné által épített Villa Achilleon (bejárata) Korfuban, ahol most a német császári pár tartózkodik.

játékomba Csalódtam . . . Alig van így maradásom.

Csak maga, a maga rokonszenve, lelkes biztatása tart vissza, hogy bucsut ne mondjak a csábitó, de engem cserbenhagyó, mégis imádott Tháliánának.

— A kitartáshoz, buzdítás nélkül is hozzá kell szokni az igazi tehetségnek, míg utat törhet magának az akadályokon és intrikákon keresztül, — válaszolta a művész. — Én megértelek és ezért bátorítalak, hogy ne csüggedj. Míg más is megért, más is méltányol. Míg művészeted diadalmaskodik. Ami előbb utóbb bekövetkezik. Ezt én mondom, ezt én akarom!

Az ifju odarahant a művésznőhöz. Közéjük sompolygott ugyanekkor ugrásra készen a testőr. Egy bolyhos fehér kutya. Morogva, harapásra készen.

A művésznő kinyitotta az ajtót és kikergette. Most először.

A fiu rajongással nézett rá, majd megragadta a kezét és csókolta sokáig. S beszélt hálás lelkesültséggel, meg tasodóitan.

— Akarja? Ugy győzők, mert magának, művésznőm, nagy hatalma van. A művésze, a tiszta nőiessége legyőz minden akadályt, mert rabja nemcsak a közönség, hanem a direktor is.

Letérdelt előtte és összetett kezével kérte:

— Csak egy kis háláz szerepet . . . A többi aztán az én dolgom . . . tudom . . . értem . . . Én hálás leszek érte. Szeretni, imádni fogom a nemes, szép pártfogómat, — az istennőmet!

A leány keze már ott reszketett a fiuéban. Hangja ömledező, odaadó, lágy volt.

— Szeretni, imádni fogsz, mint pártfogódat. És a szived hallgat . . . Kötelesség, hála, semmi más? Megelégedjem ezzel?

— Mit adhatnék még? — kiáltott a fiu ittasultan, felragyogó arczeval, égő tekintettel. — Hisz voltak elegenden, akik más is ajánlottak már . . . Más férfiak, mint én vagyok. Aokat maga elűzte. Mit remélhetek hát én, ha nemcsak hálától dobogó szívvel közeledem imádott istennőmhöz?

— Hogy mit várhatsz, te balga fiu, nem sejtethed, mert nem értesz engem te sem. Azt hiszed, hogy a férfi iránt vagyok érzéktelen, pedig csak a férfi érzékiségét utálom. Míg a magam tisztaságát őröm, addig a férfi tiszta érzelmét keresem vágyakozva, epekedve. Eddig nem találhattam meg. Most te jöttél az utamba

s nem értesz meg. Szeretni akarsz a pártfogósomért, a művészetemért!

Az ifju arca tüzet fogott. Tekintetében csupa fény, melegség

Fuladozva, szakadozotlan beszélt:

— És szerelni a nemes szivedért, az üdvözítő csókodért.

— Ezt! Ezt! — suttogta a leány, perzselő csókkal szoritva égő ajkát a fiuéra.

— A színházban az igazgató kedvéért szeretettel készültek a primadonna fogadására, de meglepetésükben meglepedeztek szándékukról. Hát így vagyunk? Akin a szent rajta felejtette a szemét, most azzal karöltve, bizalmas suttogásban?

A komikus akaratlanul is ily gúnyos szavakkal fogadta:

— Kutya van a kertben, lánykám, azt sejttem. A testőr szorult oda a szobádból

A művésznő visszavágta élesen, szurósan:

— Kikergettem . . . Érted, lelke? . . .

Meguntam a kutyatársaságot.

— De előbb megtanultál tőle harapni. Még folytatták volna a csipős megjegyzéseket, de a rendező csengője megszólalt.

A próba megkezdődött

A SZŐREGI JUHÁSZBOJTÁR . . .

A szőregi juhász bojtár
Szomorúan furulyázik
Piros-barna két orcája
Éjjel-nappal könnytől ázik.
A szőregi gulyás lányát
Már ezután ne is várja . . .

— Azt siratja a szőregi

Öreg juhász kis bojtárja!

A szőregi gulyás lányát
A fonóba más kíserte,
Azt a legényt, cikós legényt
Verje meg az Isten érte!

A fonókat, a fosztókat

Már azóta vele járja . . .

— Azt siratja a szőregi

Öreg juhász kis bojtárja!

Ősz utóján megesküsznek

A szőregi kis templomba,

Szegény bojtár majd belevész

Az égető fájdalomba,

A szőregi gulyás lányát

Másnak lesz már a hű páija . . .

— Azt siratja a szőregi

Öreg juhász kis bojtárja!

Szegedy Lajos.

A feloszlott szerb banda tagjai Budapest utcáin.

Abdul Hamid, a detronizált török szultán legújabb arcképe.

Hervadás.

Irtá: DODÓ.

Ketten ápolták, ketten vigyáztak rá. Lesték a szeme nézését, kutatták a gondolatait, tudták a kívánságát. Ha nevető almát, mosolygó szőlőt, csengő-bongó lilomokat kért volna, azt is meg-hozzák neki. Az ura, az a szép, erős ember a két keze közé szoritotta a fejét, reá mosolygott, babusgatta, óvta fújó szélről.

— Ugy-e, jobban vagy, Margit?

És a luga, az a kékszemű özike megcirógatta az arcát, aztán leült a lábához a földre és mesélt neki a tavaszról, ami virágot hoz és friss, életerős jókedvet.

— Meglásd, milyen jó lesz!

Fognak esőnakázni a csendes, nagy tavon holdvilágos, meleg estéken, vagy kimennek a lugasba, ahol éji lepkek zümmögnek-donganak a fehér mécsvirágok körül erős szárnyakkal, megperegetve a leveleket. Messziről hangzik az aratók dala, amibe belecsendül az urangyalának harmónikus zsongása és ők olyan nagyon boldogok lesznek.

Az asszony mosolyogva hallgatta. Fénytelen, okos szemei szürke merevséggel szegeződtek egy pontra, belenéztek hunyorítás nélkül a kandalló piros zsarátnokába. Látszott, hogy nem figyel a vigasztaló szavakra. Csak egy érdekelt még. Az ura, az a szép, erős ura, akinek a karjai oly kevésszer fonódtak törékeny alakja köré, aki félve csókolta meg, ha kérte, pedig ő úgy, de úgy szeretné ölelni, harapni.

Megigazgatta a haját, a körmeit is megnézte, aztán hívta magához.

— Hol van Pista?

Olyan volt, mint a gyerek. Makaeszkodott, pedig senki sem ellenkezett az akaratával.

— Jöjjön ide. Hívd el hozzám, vagy inkább csak... küldd. Mindjárt jöjjön!

A leány felugrott. Futólag, könnyedén megcsókolta a sápadt, fehér asszony sima homlokát.

— Igen. Mindjárt itt lesz!

A nénje utána nézett. És a szemében fellobogott valami tüzes, haragos fájdalom. Rémiült, eltorzult volt az arca. A kandallóban feléledt a parázs és a halvány, sárga láng fénye ráesett az arcára.

Olyan volt az az arc, mint egy lerombolt, összetört gyönyörű oltárkép.

A leány ezalatt futott a kertbe, a nagy íveg-

Lemoine felesége, akit büntársi mimóságban szintén letartóztatott a párizsi rendőrség.

házba, ahol télen is pompázik a rózsza és a vízi lilium. Ott a virágok közt találta meg a testvére férjét.

— Margit hívja. Menjen be.

A férfi egy fehér rózsát tartott a kezében. Valami hernyófaj vette magát bele a kelyhébe és rettenetes rombolást vitt véghez benne. Kívülről épek voltak még a szirmok, de a belső levelek elrágva hullottak a földre.

Nagyon elgondolkodott valami fölött és csak bámulta üres szemekkel azt a tönkretett virágot, amely üvegházban nőtt fel, sohasem hallotta a méhek döngését, sohasem látott igazi, fényes napsugarat, nem érezte a szellő esőjét és mégis nőtt, fejlődött, bár szívét kirágták a férgek.

— Nézze, milyent kár ezért a virágért.

A leány odaállott a háta mögé és rátámaszkodott a vállára. Rózsaszínű ujjacskaik voltak és mosolygó arca, amit szelíden koszoruzott szőke, selymes haja.

Olyan őszintén mondta, majd elsírta magát.

— Szegény kicsi rózsza!

Aztán ketten nézték a hervadó virágot.

— Ezt tartogattam a Margit születésnapjára. Nézze, itt van rajta a felírás is, ahogy a rózsát elneveztem.

Susanne Desprès, a hirneves francia drámai művésznő, aki az elmúlt héten nagy sikerrel vendégszerepelt a Vigszínházban.

— Margit.

— Ugy-e, maga nagyon szereti Margitot?

Hozzásimult a férfihez, aki szeretettel nézett rá.

— Szeretem? Hát... szeretem. Ugy szeretem, mint ezt a virágot, ami az ő nevét viseli. Mert olyan hasonlók. Talán, talán inkább sajnálom, mint szeretem.

Komorán beszélt és sokszor a szavakat is kettészakította.

— Rosszul esik így beszélnem a feleségemről, de hát — tudja Isten — minék hazudjam? És ha ő kérde, hogy szeretem-e, hát nem tudok reá felelni. Hervadás, mindenütt hervadás! Szomorú dolog ez nagyon.

A leány kék szemei könnybe borultak. A férfit sajnálta, de azért azt mondta:

— Szegény Margit.

Aztán tovább nézték a virágokat. A férfi mindenről tudott valami érdekeset mondani. Tapsoltak a mimóza levelének, hogy azok ijedten csukódtak össze, megbrekegtettek a husos kaktuszleveleket és mikor az egyik sarokból igazi békabrekegés hangzott rá válaszul, már nevettek is. A leány elbújt a pálmák mögé és úgy örült, ha a férfi nem tudta megtalálni.

Majd kergetőzve kiszaladtak hólabdázni s fűgén siklottak végig a csuszkákon, amiket a béresgyerekek készítettek a kert végében.

Tefik pasa, a török szultán nagyvezérje.

Olyan volt ez az emberpár, mint maga az élet. A langyos, melegházi levegő után nem szurta a tüdejüket a februári hideg, friss idő, csak egészséges, vérpiros foltokat rajzolt az arcukra és csillogóvá, ragyogóvá tette a szemüket.

A kis féregrágott virág pedig ott maradt a padon és szomorkodva rendezgette beteg szirmoeszkáit. Ugy eltakarta, úgy gyógyította fájt, nagy sebét.

Szegény kicsike „Margit” virág! Ő neki igazán sohasem volt tavasza, nem érezte a napsugár esőjét, az ő élete csupa vágyakozás volt és ábrándos álom.

Lassan kinyílt az üvegház ajtaja. Gyöngye, sápadt asszonyka jött be rajta, aki remegett a hidegtől. A szemei pedig kutatva kerestek valamit és rettenetes kétségbeesést árultak el.

És ennek a kétségbeesésnek szerelemföltés a neve.

— Nincs, sehol sines!

Elfáradt, megroskadt teste nem bírta tovább, lehullott arra a padra, ahol a kis fehér rózsza buszkodott. Bágyadtan nézett maga körül. Elgondolta, hogy most keresik és milyen jó volna, ha már későn találják meg.

Meglátta a rózsát, a rózsára függesztett felírást.

Kapzsi ember nem kap olyan görcsösen eléje gördülő aranypénz felé, mint ez a köhögő teremtés a kis növény után.

— Mit irt rá? Kinek a neve van a legelső rózsán?

Nem merete megnézni. Hátha nem az övé! Jaj, szörnyű dolog volna az! Mégis. Megnézi.

Halvány pir rakódott fehér arcára, mosolygás vonaglott nekiperült aikán. Megkönnyebbült sóhaj szállott fel a kebléből.

Mégis az ő neve Az övé és senki másé.

Megsimogatta a kis rózsát és az aikához szoritotta.

— Beviszlek. Menjünk! — gügyögött hozzá édes szeretettel. — Az enyém vagy, az én nevem volt rajta. Tudtam, hogy szeret engem az én édes uram. Szép rózsza, fehér rózsza, együtt halunk meg. Mire elhervadsz, engemet is eltemetnek, de szeretni foglak akkor is.

És a melegházi fehér rózsza boldog volt. Mintha látná a napsugarat, mintha hallaná a méhek döngöcselését, csöndesen, szelíden elaludt.

Lemoine, a Párizsban letartóztatott csaló, aki hamis gyémántokat készített.

Hogedűs László

Bem.

A Könyves Kálmán jogositásával.

A liftben.

Írta: B. LOWELL.

Camperton még mindig ott állott a szálloda várótermében, holott már rég elolvashatta volna a neki kézbesített leveleket; végre azonban mégis megindult a szobája felé, hogy a klub-ebédhez felöltözködjék.

Csak hogy a klub-ebéd csakhamar kiment az eszéből. Annak a bizonyos levélnek a tartalma minden más gondolatot kizavart az agyából.

Barátjától, Birchtől kapta, akit épp egy hónapja, hogy Kairóban elhagyott és aki most arról értesíti, hogy a Kingsley-család is elutazott London felé, de valami 14 napra Párisban is megpihennek.

— Így hát a tengerpart ismét megüresedett, öregem s ha kedved tartja, most visszajöhetsz megint — hangzott a baráti rábeszélő szózat. — Különben is bolondság volt megszökni úgy, mint ahogyan te tetted. Keress fel 14 nap múlva itt ezen a helyen s még mindig idejében foghatunk hozzá a tervezett kóborlásunkhoz.

Camperton összeszorította a fogait s mikor a liftbe szállt, a szeme is összeráncolódott.

Tudta, hogy a Kingsley-család tagjai ezzel a rögtönzött elutazással, eredeti tervüktől eltérve, tartózkodásukat megrövidítették. S könnyű volt kitalálnia ennek az okát is. Azért jöttek haza hamarabb, hogy a lányuk tervezett házasságát minél gyorsabban lebonyolíthassák.

— Nekem pedig el kell menekülnöm, még mielőtt ők megérkezzenek — határozta el magában a fiatal ember. — Minden további késedelem nélkül visszatérek Kairóba.

Gondolatainak ilyen elfoglaltsága mellett alig vette észre, hogy egy hölgy telepedett le melléje a liftnek egyik, homályban fekvő sarkába; de ennek a hölgynek a jelenléte sem adott a gondolatainak más irányt.

Mikor a saját maga hat lábnyi magasságából letekintett rá, csak éppen a kalapiját láthatta meg; ő maga nem is ült le, hanem a már elfoglalt másik sarokban állva maradt; a liftkezelő gyerek becsapta az ajtót, megindította a gépezetet s a kocsit csikorogva a magasabb régiókba szállt.

A lift hirtelen megállott; olyan hirtelenül, hogy Camperton, aki erre egyáltalán előkészülve nem volt, önkénytelenül lábujjra emelkedett, karjait, mint a repülésre készülő madár, két

oldalt kiterjesztve, aztán kecsesen a másik sarokban ülő utashoz lejtett.

Mielőtt az egyensúlyt megtalálta volna, a lift ismét néhány lábat visszasülyedt s olyan hirtelen állott meg, mint valami acélrugó, elannyira, hogy a társnője előtt térdre borulni volt kénytelen.

Még rosszabbá vált a helyzete azáltal, hogy az egyensúlyt megtartandó, valami támpont után kapott s leültében bájos társnőjének mindkét karjába befogódzott, még pedig olyan görcsösen, mintha ketté akarta volna törni.

A zavar első pillanatában úgy vette észre, hogy a nagy kalap valami csinos fehér arcot árnyal s a nő megmarkolatásától szabadulni igyekezően, gyenge sikolyt hallatott. Ez a sikoltás észre térítette. Felugrott s valami érthetetlen mentegetőzést mormogott.

— Nincsen semmi veszély, asszonyom — kezdte el megnyugtató hangon — csak éppen hogy két emelet közt fennakadtunk s várunk kell, amíg...

De megütődve hirtelen elhallgatott, mikor a nő ijedtségét és különös viseletét észrevette. Még mindig a pad sarkába huzódott, a zsebkendőjét arcára szorította, míg vállainak ideges rángása arra engedett következtetést, hogy zokogását elfojtani igyekezik.

Meglepetésében s azon érzéstől vezetve, hogy őt megnyugtassa s bátorítsa, Camperton éppen melléje akart ülni, mikor valami nevetés-szerű, valami vihogásszerű hang hallatszott a zsebkendő mögött.

P. Molnár János

A Könyves K. jogositásával.

Krisztus levétele.

Camperton mélyen elpirulva talpra ugrott. — Boecsásson meg, kérem! — és a nevető hang hirtelenében hízalgőre változott. — Tudom, hogy csunya dolog volt tőlem ez a nevetés, de Camperton, maga el sem tudja képzelni, milyen furcsa képet nyujtott e percben, amint ugrálva, keringözve forgolódott, majd előttem térdre ereszkedett; az egész világ valami táncoló medvének nézte volna.

Camperton egy szót sem hallott, egy hangot sem értett. Csak bámulta, csak csodálta ezt a jelenséget. Többször, ismételve is neki fogott a beszédnek, míg végre érthető szavakat mondhatott.

— Miss Kingsley — dadogta végre. — A megismerés első pillanatában a szívverése hirtelen megállott, most meg kalapált, akár a malomkerék. — Azt hiszem, ez csak a maga szelleme, mely leszállott az égből. Csak nem lehet valójában sajátmaga!

— Oh, de biz az! — felelte a lány élénken. — Korábban indultunk, mint ahogyan tervezve volt s egyenesen Londonba jöttünk. Ma reggel érkezünk. És míg a lakásunk rendbe hozatnék, ide szállunk ebbe a hotelbe

— Mi?

Kajor

Falu rossza

A Könyves Kálmán jogositásával.

— Na persze mi! apa meg én. Csak nem gondolta, hogy egymagamban jöttem?

— Én — én — nem tudom. Azt hittem, hogy sehogy sem fognak jönni. A tervük, úgy gondoltam, az volt, hogy sokkal tovább maradjanak oda.

Miss Kingsley lesütötte a szemét.

— Hiszen tudja, sokszor megeshetik, hogy az ember megváltoztassa a szándékát — felelte kissé zavarodottan.

— És nem teszi meg nekem azt a szívességet, hogy elmondja, miért távozott tőlünk — tette hozzá.

— De hát az az üzenet! — volt a válasz.

— Micsoda üzenet, Mr. Camperton?

— És az én levelem? Csak nem akarja tán azt állítani, hogy nem olvasta volna el a leveletem, azt az egyetlen egyet, amelyet elutazásom előtt két nappal magához intéztem?

— Én magától semmiféle levelet nem kaptam.

— De igen, Miss Kingsley, hiszen — hiszen válaszolt is rá. Maga rám parancsolt, hogy arra a történetre rá ne merik térni újból s maga haragudott is rám, mert arra mégis emlékeztettem. Pedig csak meg akartam magyarázni, hogy miért irtam meg azt. Egész Kairó a gróffal hozta kapcsolatba a maga nevét s mind azt erősítették, hogy maga lesz a felesége. Azt is beszélték, hogy az édes apjának a lelke csügg ezen a házasságon és senki sem kétkedett benne, hogy maga szívesen lesz a neijé. Ez a fecsegés és terefere nagyon lehangolt. Azt hiszem, Miss Kingsley, hogy maga is jól tudja, hogy mik voltak az én reményeim. Mert habár nem nyilatkoztam is, már egy egész év óta szerettem önt. Nem hittem sem azt, hogy a grófi iránt vonzalmat érezne szívében, sem pedig azt, hogy az üres címért feláldozná önmagát, még az édes atyja kedvéért sem. De a félelem és a bizonytalanság olyannyira győzték s oly türelmetlenek tetszettek, hogy elhatároztam, véget vetek ennek a bizonytalanságnak s szembe szállok a sorssal. Édes atyja folytonos kémkedése lehetetlenné tett minden alkalmat arra, hogy magánosan négy szem közt beszélgettem volna önnel. Így tehát megírtam azt a bizonyos levelet, amelyben megvallottam szerelmemet, jogot kértem egyúttal arra, hogy az ön s a grófi közti viszonyról szóló híresztelésnek véget vethessek, elmondván egyúttal benne azt is, hogy milyen bizonyos félelemmel s aggodalommal várom a választát.

— Sohasem kaptam meg azt a levelet — felelte csendesen a lány, anélkül, hogy feltekinteni mert volna.

— Sohasem kapta meg! Akkor hát miképpen magyarázhatja meg nekem ezt a választ? — kérde Camperton.

— Ezt a jegyzetet én irtam, igenis én; de nem válasz gyanánt a maga levelére. Nem is magának szólt. Azt sem értem, hogyan s mi módon juthatott a maga kezé közé. Láthatja különben, hogy a levél felső része milyen nagy gondal lett levágva. A levél levágott része pedig a címzettnek a nevét tartalmazta.

A lányka felvetette a szemét, Camperton pedig könnyeket látott csillogni bennük; mielőtt azonban szólhatott volna, a lányka folytatta:

— Postán küldte-e el hozzám a levelét vagy valami küldőnc által?

— Hát Tomasso, a kis olasz által küldtettem, akit hasonló szolgálatokra már többször is felhasználtam.

— És ő hozta meg a válaszat is?

— Persze, hogy ő.

— Ah, úgy látszik, nyomra jutottam — szólott, miközben szilárd meggyőződés tükröződött az arcán. — Tomasso, mint utólag értesültünk, a grófi szolgálatában állott, ki kémiül használta fel az olyan személyek ellenőrzésére és megfigyelésére, akiknek cselekedeteiről tudomást akart szerezni. Bizonyos vagyok felőle, hogy ő sikkasztotta el a maga levelét s küldte meg magának ezt a válaszatot. A célja pedig az volt, hogy magát eltávolítsa az utóból. Az az irat eredetileg ő neki szólt, válasz gyanánt az ő házassági ajánlatára, ő pedig a saját nevét levágta róla s aztán magának küldte meg a levelét.

Camperton úgy figyelt a lányka beszédjére, mintha álomba merült volna. Majd élesen felkiáltott:

— És kegyed azt állítja, hogy nincsen eljegyezve véle?

— Eljegyezve? hiszen gyűlölöm! Hiszen nemcsak gonosz és rossz, de alávaló ember is. Sőt mi több, sohasem is volt gróf, szöknie kellett, nehogy cimbitörítés miatt a törvény elé kerüljön. A valódi gróf egy olaszországi nyaralóban beteg fekként. S éppen ez a sok hereclurca volt oka annak, hogy édes apát a bazatérésre rávegyem. Oh Jack — Mr. Camperton! hogy lehetett olyan csunya dolgokat én felőlem?

Tíz perccel később, mikor a liftből kiszabadulván, szabadságukat visszanyerték, azzal a közös elhatározással váltak el egymástól, hogy egy óra múlva a Kingsleyék lakosztályában újból találkozni fognak. A klub-ebédnél azon az estén az egyik hely üresen maradt, a liftgyerek pedig a halgatásáért fényes ajándékban részesült.

Anyám.

Anyám, hajad már fehér, hófehér,
S barázdák szántják sápadt arcodat.
Óh, nagyon sokat szenvedtél anyám,
Kegyetlenül sokat!

Szegényes fészünkben már más lakik
És mi, mint a vándorló madarak,
Széjjelszóródva kóborolunk be
Idegen tájakat.

Mostoha párnán, mostoha helyen
Pihenteted le elíradt fejed
És azt a párnát, de megkönyvezi
Két szomorú szemed.

Egyik fiad, tán a legkedvesebb,
Már elpihent, a munka ölte meg,
Fejfája sínes; szebben temetnek el
Egy uri ölebet.

Bitang egy élet a mi életünk
Ó, én jószágos, szenvedő anyám,
Az életemmel a te sorsodat
Százszor megváltanám!

Cselédsorban kell tengődnöd neked,
Ki egy sas lelkét esőköltad belém,
Hogy fönt kerengjek büszkén, szabadon
Az égbolt tetején!

Ó, megjárta már a kálváriát
És hajlik már föléd az alkonyat,
Hogy sugarakkal ragyogtassa be
Mártíri arcodat.

De én, anyám, még fiatal vagyok,
S lelkem keserű gyűlöletben ég,
Hogy megboszuljam érted magamat,
Van rá erőm elég!

Készül egy jobb kor és Krisztusait
Nem születték hazug mese-Máriák,
Az új megváltókat ti külditek:
Szent proletár anyák!

Peterdi Andor.

Jön a szomorúság.

Sugárcsókolta áldott mezőkön
Még kacagva jársz,
De már reitelve érzed, hogy jön, jön.

Szűz késsel ragyog fölötted az ég,
De olykor-olykor
Mintha egy árnyék vetődne eléd.

Egy nem teljesült vágy vagy gondolat,
Egy rossz perc csupán
És úgy megvacog fázva a fogad.

Jön, jön lappangva magához ölel
A szomorúság
És betakar csuf busító köddel

Jön, sötét kérget von az arcodra
S úgy hiszed végül,
Hogy nem is kacagtál soha, soha . . .

Molnár Béla

Virág és dal.

A rózsafának illatos virága
Szűrő, hegyes tövis között virul,
S a rózsát védi, ha talán akarnók
Leszakasztani ringó ágirul.
S hol hangzik andalító, — szép madárdal
A nyári napnak heve eljövén,
Együtt fakad az illatos virággal
Szűrő tövis piros bimbók tövén.

Az étellel való nagy küzdelemben
Sok arc vidámságot mutat, — pedig
A szív keserves, fojtó gyötrellemmel
S a lélek fájdalommal eltelik . . .
S mégis — helyén a fojtó gyötrelmeknek, —
Mint rózsza, mely tövis közül fakad,
Gyakran a legszebb nóták megeremnek,
Szívükből jönnek és szívhez szólanak.

Bárdossy Gyula.

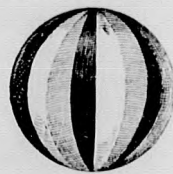
Fókák mint ekvilibristák.

Csodálatosan idomított állatokat mutatnak
be mostan a *Beketov* cirkuszban: Az állatok a
Webb kapitány fókái, a melyek szinte hihetetlen

ügyességgel végzik mutatványaikát, nem mintha oktan állatok, hanem gondolkodó lények dolgoznának a manézsbén.

Webb kapitány fókái a legügyesebb zsonglőrök. Még nem láttunk zsonglőrt, a ki az egyensúlytartásban olyan művész lett volna, mint ezek az idomítatlan, láb nélküli állatok. Labdákat egyensúlyoznak és dobálnak, tűzcsóvákat forgatnak,

zenéinek, énekelnek és mindezt látszólag önszántukból, parancsszó, vagy jeladás nélkül. Ha az egyik valamit elvett, rögtön mellette terem a másik, felkapja az elejtett labdát és megcsinálja a mutatványt jobban. Képeinken bemutatjuk a labdát egyensúlyozó és a tűzet forgató fókát.